Zi

ZPRÁVY A INFORMACE ČKAIT

5/2020

Soud ve věci pádu trojské lávky začal
Rekodifikace stavebního práva potřinácté
Novým předsedou ČKAIT je Robert Špalek
Stavba roku Plzeňského kraje

Obsah

Rozhovor s novým předsedou ČKAIT 2
HAVÁRIE A ODPOVĚDNOST
Kdo opravdu může za pád trojské lávky? Soud začal… 3
Moje poučení z havárie v České Třebové 6
Proč padají předpínané příhradové vazníky? 7
PRÁVNÍ PŘEDPISY
Rekodifikace potřinácté aneb o změně autorizačního zákona 9
Geotechnický versus inženýrskogeologický průzkum 11
Pozemek versus parcela aneb čeština versus právní předpisy 14
Webináře ČKAIT listopad–prosinec 2020 17
Vztah stavebního zákona a občanského zákoníku 18
Správní řád ve vazbě na stavební zákon 21
ČINNOST KOMORY
Shromáždění delegátů ČKAIT 2020 24
Ze zasedání představenstva 24. září 2020 25
Nově zvolené Představenstvo ČKAIT 26
Nově zvolená Dozorčí rada ČKAIT 29
Nově zvolený Stavovský soud ČKAIT 30

Z dopravní konference Pardubice 2020 32
Setkání s rakouskými inženýry 33
Konference STATIKA STAVEB 2020 Plzeň 34
Zápis z jednání aktivu Statika 35
Stavba roku Plzeňského kraje 2019 36
Právní poradna ČKAIT 38
Oblast Plzeň již podesáté udělila Cenu ČKAIT 39
Nekrolog – prof. Ing. Vladimír Křístek, DrSc., FEng. 39
Cena Inženýrské komory 2020 40
Setkání čestných členů ČKAIT 3. str. obálky

TITULNÍ STRANA

Ocenění Stavba roku Plzeňského kraje 2019 a Cenu veřejnosti získala novostavba administrativní budovy KONPLAN s.r.o., Plzeň.
Budova vyniká zejména pojednáním fasádního pláště s kovovými perforovanými lamelami, které jsou natočené proti slunci.
Autor architektonického návrhu: Ing. arch. Jiří Zábran, PRO-STORY s.r.o.; generální projektant: Ing. Jiří Kott, Ph.D., Valbek, spol. s r.o.; zhotovitel: BERGER BOHEMIA a.s.; stavebník: Konplan s.r.o. (foto: archiv soutěže)

Jsem pod časovým tlakem napsat úvodník. Vzhledem k tomu, že je poslední, dovolím si trochu se ohlédnout za dvanácti lety, kdy jsem stál v čele Komory. Především musím poděkovat všem, kteří mi pomáhali. Nebylo toho málo k řešení. Zároveň je pravdou, že delegáti rozhodli zbavit mě nejtěžšího období, tj. prací okolo nového stavebního zákona. Jsem zvědavý, zda ti, co se v poslední době tolik snaží o změnu práce Komory, budou tak aktivní i v následujícím čase. Doufám, že svým přístupem pomohou novému předsedovi. Jsem rád, že představenstvo na svém prvním jednání zvolilo do čela Komory Ing. Roberta Špalka. Je to zkušený autorizovaný inženýr, vždy byl v představenstvu aktivní. Stejně tak jsem rád, že kolegové prof. Materna, Ing. Mráz a Ing. Hladík se nechali přesvědčit, aby pokračovali ve své dobré činnosti. Pánové, držím vám palce.

Doufám, že noví členové představenstva se vehementně zaslouží o přestavbu našeho domu. Václave Machu, byl to dobrý čin, myslím jeho koupi.

A nesmím zapomenout na poděkování pracovníkům naší kanceláře v čele s Radkem Hnízdilem, bez nichž bych neměl šanci vykonat mnoho činností včetně stálé výše členského příspěvku. Děkuji.

Před napsáním tohoto úvodníku jsem se ohlédl a v archivu prolistoval některé z oněch více než padesáti úvodníků. Sám jsem byl překvapen. Je to možné? Je! První z roku 2008 byly jak technické zprávy, konstatační, poslední již uvolněné. A dokonce i já osobně mohu být již osobně otevřenější, což jsem koneckonců v předvečer shromáždění delegátů dokázal.

Komora má více než třicet tisíc členů. To je ohromná síla; snaha o větší informovanost ve veřejných prostředcích musí pokračovat. Myslím, že změněné webové stránky, snaha o jejich lepší vzhled, jsou toho dokladem. Nadále je nutné pokračovat v prohlubování spolupráce s ministerstvy, školami, fakultami. Možná by se mohla obnovit větší spolupráce s dodavatelskými firmami. Děkuji Renatě Zdařilové za její velmi aktivní účast v soutěži Stavba roku. Na oblastech se v této soutěži pokračuje a pochopitelně je nutné ocenit práci našich autorizovaných osob Cenou Inženýrské komory.

Trochu kulhá spolupráce se zahraničím, v současné době je to ještě obtížnější. Spolupráci s Českou komorou architektů bude nutné zintenzivnit, zejména v době příprav prováděcích vyhlášek ke stavebnímu zákonu, které jsou podstatné pro naši práci, mám na mysli např. obsah dokumentace. Ne že bych za padesát let neznal pohled architekta na spolupráci s inženýrem. Tlak na „zjednodušení" dokumentace při zachování současného cenového poměru – studie vs. prováděcí dokumentace – není možný, nedejme se. Jasně, ceny jsou dohodou, ale je potřeba stavebníkům formou osvěty vysvětlit, kolik toho musí inženýr provést, aby stavba byla dobře provedena.

Již několikráte jsem se přesvědčil, že není dobře věřit veřejným sdělovacím prostředkům. Minule jsem se zmínil o požáru domu v Bohumíně a musím poděkovat jednomu z našich členů za doplnění informace – vyzývám jej, aby do Z+i ČKAIT napsal své poznatky, abychom měli úplný pohled na celé neštěstí. Okolnosti okolo koronaviru jsou rovněž hodně přetvářeny politiky, možná, že je blízko pravdě názor jednoho světového ekonoma, který prohlásil, že ekonomika je přehřátá a bylo nutno vyvolat krizi. Jestli by to byla pravda, tak by bohužel dopadli špatně zase ti chudší, zazobanci by si ještě více přilepšili. Kloním se spíše k názorům profesorů Pirka a Zimy, že jsme měli čínskou chřipkou projít. Mám dojem, že tato vláda v čele s premiérem si neví rady a straší nás více, než je třeba. Je nutné vrátit stát do normálního života a nevytvářet atmosféru strachu.

Závěrem ještě jednou přeji Komoře, ať je nadále v dobré kondici, ať pomáhá nám autorizovaným členům, abychom se na ni mohli vždy obrátit o pomoc a radu.

Pavel Křeček

Ing. Pavel Křeček
čestný předseda ČKAIT

Tímto světem projdu jenom jednou. Proto každé dobro a laskavost, kterou mohu prokázat kterékoliv lidské bytosti nebo němé tváři, nechť vykonám nyní a nechť je neodkládám. Neboť nepůjdu znovu touto cestou.
John Galsworthy

Ing. Pavel Křeček, předseda ČKAIT v letech 2011–2020, byl 24. září 2020 zvolen Představenstvem ČKAIT druhým čestným předsedou. Prvním čestným předsedou ČKAIT je Ing. Václav Mach, který byl ve výkonné funkci v letech 1994–2011.

zpravy.ckait.cz

Zprávy a informace ČKAIT vychází šestkrát ročně v tištěné a rozšířené digitální verzi.

Newsletter je rozesílán autorizovaným osobám, veřejným investorům, státní správě a samosprávě.

Z+i

Zprávy a informace ČKAIT

http://zpravy.ckait.cz

Pro své členy vydává Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

Vychází šestkrát ročně.
Pro členy ČKAIT zdarma.
Náklad: 28 200 výtisků
Datum vydání: 22. 10. 2020

Redakční rada:
- **Ing. Radim Loukota** předseda redakční rady, člen Představenstva ČKAIT
- **Ing. Svatopluk Zídek** místopředseda redakční rady, předseda oblasti ČKAIT Karlovy Vary, člen Představenstva ČKAIT
- **Marie Báčová** odborná poradkyně předsedy ČKAIT, kancelář ČKAIT Praha
- **Ing. Milan Havlišta** předseda oblasti ČKAIT Hradec Králové
- **Ing. Dominika Hejduková** vedoucí Střediska vzdělávání a informací ČKAIT
- **Ing. Hedviga Klepáčková** vedoucí Legislativně právního střediska ČKAIT
- **Ing. Daniel Lemák, Ph.D.** oblast ČKAIT Olomouc, statik
- **Ing. Miroslav Loutocký** Regionální kancelář ČKAIT Brno
- **Doc. Ing. Karel Papež, CSc.** oblast ČKAIT Praha
- **Ing. Jindřich Pater** místopředseda ČKAIT, předseda Ediční rady ČKAIT a předseda Rady pro podporu rozvoje profese ČKAIT, oblast ČKAIT Ostrava
- **Ing. Jaroslav Valkovič** oblast ČKAIT Zlín
- **Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.** oblast ČKAIT Ostrava, členka Představenstva ČKAIT

Šéfredaktorka: Ing. Markéta Kohoutová

Redakce: ČKAIT, Sokolská 1498/15, 120 00 Praha 2
tel.: 227 090 111 (Milena Smilková)

Layout: EXPO DATA spol. s r.o.
Ilustrace: Eliška Čermáková
Sazba: MgA. Ivana Dudková
Jazyková redakce: Gabriela Nápravníková
EXPO DATA spol. s r.o.

Z+i ČKAIT č. 6/2020
Termíny příspěvků: 3. 11. 2020
Termín vydání: 16. 12. 2020
Příspěvky posílejte na:
Ing. Markéta Kohoutová, tel.: 773 222 338, kohoutova@esb-magazin.cz

Tisk: Walstead Moraviapress s.r.o.
U Póny 3061, 690 02 Břeclav

Vydavatel: Informační centrum ČKAIT, s.r.o.
Sokolská 1498/15, 120 00 Praha 2
info@ic-ckait.cz; www.ic-ckait.cz
IČ: 25930028

MK ČR E 15660, ISSN 1804-7025 (ČKAIT)

ISSN 1804-7025 05
9 771804 702001

Nový předseda ČKAIT

Letošní shromáždění delegátů, které se konalo 12. září 2020, zvolilo nové představitele ČKAIT. Předsedou ČKAIT se stal Ing. Robert Špalek, který dlouhá léta pracoval v Představenstvu ČKAIT jako místopředseda.

V sobotu jste se stal teprve třetím předsedou ČKAIT. Jaký je to pocit?
Veliká čest a ještě větší zodpovědnost. Pod vedením Václava Macha a Pavla Křečka se z ČKAIT stala silná stavovská organizace. Jak jsme slyšeli od hostů na Shromáždění delegátů ČKAIT v sobotu 12. září 2020, tak sesterská komora architektů, energetičtí specialisté i další nám závidí a chtěli by také využívat náš systém celoživotního vzdělávání a poskytování informací autorizovaným osobám. Více než aktivně jsme zapojeni do připomínkování právních a technických předpisů. Na poli rekodifikace stavebního zákona jsme odvedli a budeme i nadále odvádět velký kus práce.

Členem Představenstva ČKAIT jste již od roku 2003. Čeho byste chtěl dosáhnout jako nový předseda ČKAIT?
Chci navazovat na předchozí práci. Zaměřím se mj. na veřejné zakázky a způsob jejich zadávání. Chtěl bych, aby hlavním kritériem přestala být cena za zpracování projektové dokumentace, ale konečně v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek začala převažovat kritéria kvality. Letos se nám podařilo prosadit na MMR ČR metodiku pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. Jedná se o tzv. dvouobálkovou metodu, kde 60 % váhy tvoří kritéria kvality a 40 % váhy nabídková cena. Obdobný přístup by měl fungovat i u velkých zakázek. Vedle toho vidím prostor pro zlepšení v oblasti vzdělávání, kde se řada věcí v poslední době podařila posunout kupředu. Myslím tím např. webináře se záznamy přednášek a zejména konferenci STATIKA STAVEB 2020 Plzeň, které by mohly následovat i další obory naší činnosti. Vím, že existuje řada dalších konferencí, např. dopravní konference, ale model přímé konfrontace praktiků a akademiků je podle mého názoru velmi užitečný a je vhodné s ním pracovat.

Čím podle Vás můžete pomoci ČKAIT?
Za dobu práce pro ČKAIT jsem si vybudoval bohaté kontakty u odborných institucí, správních orgánů a samosprávy. Doufám, že s jejich pomocí se mi bude dařit prosazovat společný zájem autorizovaných osob a veřejnosti na kultivaci vystavěného prostředí.

Jste statik. Jak se díváte na kauzu pádu konstrukce lávky přes Vltavu v Praze-Troji, která se v polovině září 2020 dostala před soud?
To je zcela absurdní obžaloba. Tento týden bude před českým soudem stát ve světě uznávaný a oceňovaný mostní inženýr profesor Jiří Stráský, který lávku v Troji navrhl v roce 1984 a pak již nikdy neměl možnost se vyjádřit k údržbě ani prováděným rekonstrukcím. Dokonce ani nebyl nikdy informován o probíhající diagnostice a ani o tom, že stav lávky byl označen za velmi špatný až havarijní. Jak může být původní projektant dlouhodobě zodpovědný za odolnost a bezpečnost nosné konstrukce, když nemohl později ovlivnit způsob oprav a údržby, které se na jím navržené lávce později prováděly? Toto téma je v Komoře velmi živé, určitě o něm musíme vést diskusi se státními institucemi a je to jeden z úkolů pro nové Představenstvo ČKAIT.

Co byste chtěl jako nový předseda změnit?
Určitě nechci dělat nějaké salto mortale. Komora funguje, a tak to musí zůstat i v dalším období. Měli bychom se ale naučit lépe komunikovat. Musíme si nastavit jasnou metodiku, jak budeme cíleně, účelně a přehledně informovat o výstupech a činnostech ČKAIT. Chci v tomto směru navázat na předchozí diskuse, schválený Strategický plán ČKAIT a předchozí činnost Kanceláře ČKAIT. Naší výhodou je značný odborný základ a rozsáhlý obsah témat, činností a aktivit, které Komora vykonává a které může komunikovat.

Ing. Markéta Kohoutová
šéfredaktorka Z+i ČKAIT

Podle profesora Stráského je povodeň v roce 2002, která utrhla zábradlí a pravděpodobně způsobila plastickou deformaci konstrukce, jednou z hlavních příčin havárie trojské lávky. Nevhodná údržba solením a následné rekonstrukce to završily. (foto: Fotobanka ČTK, Magdaléna Straková)

Kdo opravdu může za pád trojské lávky? Soud začal…

Praha se připojila k obžalobě na zaměstnance Technické správy komunikací hl. m. Prahy (TSK) a původního projektanta lávky a žádá náhradu škody v řádu několika milionů korun. Odpovědnost politického vedení metropole za to, že dlouhodobě zanedbávala opravy mostů v havarijním stavu, se před soudem neřeší. Přitom stavební zákon, minulý i současný, vždy činí odpovědným za udržování stavby v provozuschopném a bezpečném stavu jejího vlastníka.

K pádu lávky došlo 2. prosince 2017, první jednání začalo u Obvodního soudu pro Prahu 7 dne 15. září 2020. Jednání bylo prozatím stanoveno na tři dny, tedy do 17. září 2020. Oba obžalovaní se svými právníky, tříčlenný soudní senát, právní zástupci poškozených, státní zástupce, veřejnost a média jsou připraveni k projednání kauzy v jednací síni č. 201 v 9:11 hodin. Nejprve je přečtena obžaloba a potom přichází na řadu vyjádření obžalovaných. Soud využívá své možnosti a jejich vyjádření probíhá odděleně.

Jaké má vlastně zaměstnanec TSK kompetence?

Nejprve se před soudem vyjadřuje Ing. Antonín Semecký. Od roku 1963 byl zaměstnancem Technické správy komunikací, od roku 1964 zde pracoval jako mostní technik, později jako vedoucí oddělení diagnostiky a vedoucí oddělení mostů. TSK vykonává majetkovou správu pro vlastníka lávky hl. m. Prahu. Lávka byla dána do provozu v roce 1984. TSK má na starosti několik set mostních objektů, z nichž 27 vede přes Vltavu. Ing. Semecký se vyjádřil k převzetí lávky do užívání a vysvětloval, jak po celou dobu probíhala její údržba včetně běžných a hlavních mostních prohlídek a diagnostiky. Dále vysvětlil své pravomoci při správě lávky. Ty jsou velmi omezené, neboť nemůže rozhodovat o tom, která z mnoha mostních konstrukcí ve špatném až havarijním stavu se má uzavřít, ani o tom, kam se mají alokovat prostředky na opravy. Tato rozhodnutí spadají do kompetence politického vedení hlavního města. Po otázkách státního zástupce a předsedy soudního senátu přichází na řadu vyjádření prof. Ing. Jiřího Stráského.

Obhajoba profesora Stráského byla brilantní

Profesor Jiří Stráský měl připravenou brilantní obhajobu. Nejprve požádal soud o možnost prezentace své obhajoby promítáním na velkoplošné obrazovce v soudní síni. To mu nebylo umožněno, tak všem zúčastněným předal vytištěný obrazový doprovod své obhajoby čítající 193 stran. Ve své dvouhodinové řeči udělal přítomným srozumitelnou přednášku o železobetonových předpjatých konstrukcích a vysvětlil jak statické a dynamické působení, tak tehdejší postupy při projektování a realizaci lávky. K demonstraci použil i připravené pomůcky a odkazy na obrazový doprovod. Jejich prostřednictvím doložil, že lávka byla správně navržena. Použití posypové soli bylo v projektové dokumentaci výslovně zakázáno. Hlavní příčinou pádu lávky podle jeho odborného názoru byla salinita vzniklá z nesprávné zimní údržby solením komunikací, důsledky povodně v roce 2002 a nesprávně navržená a provedená oprava v letech 2012 až 2013. Po zodpovězení otázek soudu a státního zástupce byla vyhlášena 30minutová přestávka.

Koroze předepnuté výztuže trojské lávky ukazuje spíše na systémové chyby bývalé a dosud přežívající legislativy než na chyby původního projektanta.

Profesor Stráský u soudu mezi obhájci (foto: ČTK, Roman Vondrouš)

Je Ing. Semecký opravdu jediným chybujícím pracovníkem TSK? (foto: ČTK, Roman Vondrouš)

Hodnota lávky před zřícením

Po přestávce byl vyslechnut soudní znalec z oboru oceňování nemovitostí, který měl za úkol určit obvyklou cenu lávky před zřícením a po zřícení. Znalec konstatoval ceny 675.950,- Kč a 0,- Kč. Jako poslední v tomto dni projednání vystoupil znalec z oboru lékařství, který popisoval jednotlivá zranění poškozených osob a způsoby vzniku těchto zranění. Druhý den začal v 9:09 informací o tom, že jsou ze zdravotních důvodů omluveni dva znalci obžaloby Ing. Jaroslav Marek a doc. Ing. Jana Marková, Ph.D. Následně byli vyslechnuti jako svědci obhajoby dva soudní znalci – naši přední odborníci v oboru předpjatých betonových konstrukcí – kteří potvrdili závěry profesora Stráského a popsali hlavní příčiny pádu lávky.

Solení lávky jako příčina koroze výztuže

Soudní znalec v oboru stavebnictví a autorizovaný inženýr v oboru zkoušení a diagnostika staveb doc. Ing. Jiří Dohnálek, CSc., se ve svém posudku zabýval korozní rychlostí předpínací a nosné výztuže. Soudu vysvětlil vliv koncentrace chloridů na reálnou korozní rychlost, která je bez působení chloridů 5–10x menší, někdy dokonce až 100x. Pokusy ověřující toto tvrzení byly prováděny v akreditované laboratoři za exaktně daných podmínek. Už v roce 2008 byla vizuálně zjištěna dramatická koroze nosných prvků a v roce 2010 byl zjištěn havarijní stav výztuže, kdy byl v některých místech zjištěn 50–60% úbytek výztuže. Jako hlavní příčinu pádu lávky označil mezikrystalickou korozi výztuže. Lávka byla zřejmě v zimě ošetřována solením hned od počátku provozu. Zastavení koroze je v tomto případě nemožné. Dále znalec zkonstatoval, že jiná varianta, jak se mohly chloridy do konstrukce dostat, není možná.

Odpovědi znalce na pět zásadních otázek

Další znalec doc. Ing. Jaroslav Navrátil, CSc., měl za úkol posoudit okolnosti zřícení lávky. Tento znalec měl za úkol odpovědět ve svém posudku na 5 otázek:

1. Mohly od provozního zatížení lávky vzniknout trhliny? **Odpověď:** Statický výpočet prokázal, že trhliny nevzniknou.
2. Byla správně navržena ochrana nosných a předpínacích kabelů? **Odpověď:** Požadavky tehdejších předpisů za předpokladu dobře provedené stavby byly splněny.
3. Jaký byl vliv povodně v roce 2002 na konstrukci lávky? **Odpověď:** Konstrukce byla zatížena násobným zatížením než normovým. Předpokládané zatížení bylo vypočteno ze sil potřebných pro utržení zábradlí při povodni. Při této povodni tedy zřejmě došlo k plastické deformaci lávky.
4. Jaký byl vliv opravy lávky v roce 2012 na její životnost? **Odpověď:** Tuto opravu považuje znalec za nešťastnou. Byla odebrána velká část průřezu, až 60 mm, tím byla oslabena tlačená část průřezu.
5. Jaké jsou možné příčiny pádu lávky? **Odpověď:** Znalec zkonstatoval, že účinky zatížení v době pádu lávky nemohly vést ke zřícení naprojektované lávky.

K tomu profesor Stráský dodal, že z chování porušené konstrukce nelze usuzovat na vlastnosti neporušené konstrukce. Dále zkonstatoval, že byly zničeny důkazy, které by bylo možno dále zkoumat i v dalším časovém období.

Na závěr tohoto dne projednání byly přečteny výslechy čtyř svědků, kteří se na lávce v době jejího pádu pohybovali a utrpěli zranění.

Jako svědci obžaloby vystoupili zaměstnanci firmy Pontex

Třetí den jednání, tedy ve čtvrtek 17. září 2020, vystoupili svědci obžaloby – Ing. Tomáš Klier a Ing. Tomáš Míčka, zaměstnanci firmy Pontex, která prováděla hlavní prohlídky lávky a zpracovala projektovou dokumentaci opravy lávky v letech 2012 až 2013. Oba u soudu vypověděli, že stav konstrukce před jejím zřícením byl sice velmi špatný, v Česku jsou ale podle nich v provozu i mosty ve stavu havarijním. Stanovení stavu mostní konstrukce a zatřídění do I. až VII. klasifikačního stupně je podle Ing Míčky subjektivním hodnocením člověka, jenž provádí prohlídku, a může se v praxi stát i to, že se stavba přeřadí z horšího stupně do lepšího. Svědci – oba autorizovaní inženýři v oboru zkoušení a diagnostika staveb – byli toho názoru, že při opravách lávky nebylo nutné kontaktovat jejího původního projektanta, obžalovaného Jiřího Stráského: „Lávka byla sice navržena poměrně odvážně, ale úmysl projektanta nám byl jasný. Nemůže předpokládat, že při každé rekonstrukci ho bude někdo kontaktovat."

Profesor Stráský využil svého práva a kladl jim detailní otázky (nejen na průběh a výsledek prohlídek, ale i na znalosti v oblasti statiky a dynamiky konstrukcí mostů); následně hodnotil jejich výpovědi. Svědci ve chvíli, kdy neměli argumenty na dotazy profesora Stráského, použili opakovaná tvrzení, že prováděli prohlídky podle platných norem. Podle vyjádření Ing. Kliera, který prováděl poslední hlavní prohlídku lávky v Troji, zjistil prudké a vážné zhoršení stavu lávky při této prohlídce v létě 2017 a navrhl proto provedení podrobného diagnostického průzkumu lávky. Do listopadu 2017 čekal na projednání a schválení svého návrhu. Dříve, než se přistoupilo k jeho realizaci, lávka spadla.

V souvislosti s konstatováním, že nebyl informován o přípravě a realizaci stavebních úprav lávky v letech 2012–2013, upozornil profesor Stráský na to, že tím byla porušena jeho autorská práva. Podle autorského zákona (zákon č. 121/2000 Sb.) do práva autorského sice nezasahuje ten, kdo architektonické dílo vyjádřené stavbou, výkresem nebo plánem užije pro účely udržovacích prací anebo změny dokončené stavby v míře nezbytně nutné; je však povinen předem uvědomit o svém úmyslu autora.

Posledním svědkem obžaloby byl stavbyvedoucí Jiří Bláha – autorizovaný technik v oboru mosty a inženýrské konstrukce – řídil původní stavbu lávky na počátku 80. let. Jeho detailní a přesná výpověď však svědčila ve prospěch prof. Stráského. Kritizoval policejního důstojníka, který sepisoval jeho výpověď, kterou označil za zmanipulovanou a nepravdivou, na chyby v písemném záznamu výpovědi ho upozorňoval.

Hlavní líčení bude pokračovat 4. a 5. listopadu 2020. Další jednání budeme opět sledovat.

Ing. Radim Loukota
člen Představenstva ČKAIT
Marie Báčová
poradkyně předsedy ČKAIT

Ilustrace na str. 5 a na str. 4 nahoře jsou převzaty z obhajoby prof. Stráského před soudem. Celá prezentace je k dispozici na zpravy.ckait.cz.

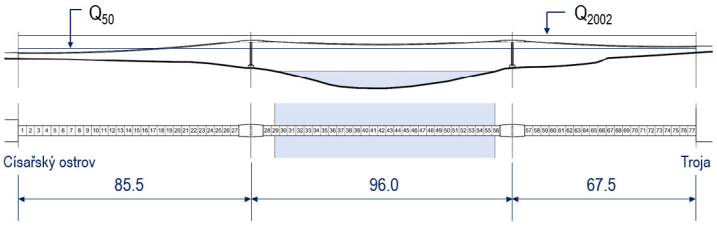

Lávka byla navržena podle ČSN 736201 a jako dlouhodobý zatímní most musela v hlavním poli umožnit průtok 50leté vody (Q_{50}). Povodeň v roce 2002 byla na úrovni pětisetleté vody (Q_{500} – v obrázku Q_{2002}).

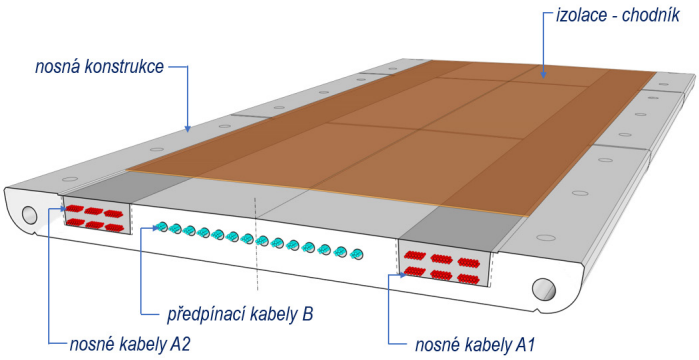

Konstrukční schéma prefabrikované visuté lávky

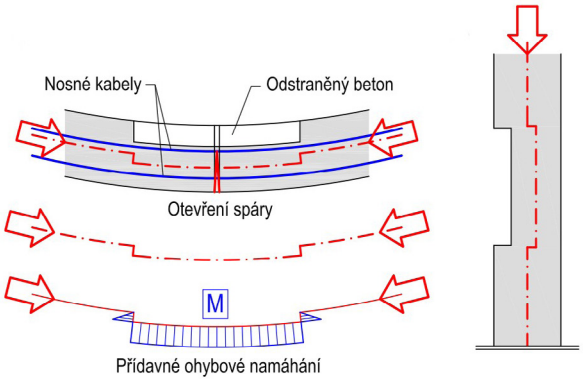

Po odstranění krycího betonu až k nosným kabelům došlo k otevření spáry.

Fotografie z výstavby trojské lávky v roce 1984

Moje poučení z havárie v České Třebové

Nesmíme čekat spravedlnost jen od soudu. Musíme začít u sebe, vážit si své práce a nedávat podhodnocené nabídky. Musíme diskutovat s objednatelem smluvní podmínky.

V Z+i č. 3/2020 byl uveřejněn výtah z rozsudku Ústavního soudu, týkající se zřícené střechy sportovní haly v České Třebové. Jeho součástí byla i výzva, abychom se z kauzy poučili. Přečetl jsem i další články k tématu „Třebová" a zde jsou má poučení:

Spravedlnosti musíme jít aktivně naproti; nehledejme ji u soudu!

Vnímání postavení a funkce autorizovaných osob společností – reprezentovanou soudem – je diametrálně odlišné od toho našeho: My, autorizované osoby, se vidíme jako chudáci s velkou odpovědností a malou odměnou, kterým všichni ubližují. Společnost po nás chce, abychom měli zodpovědnosti ještě více, přemýšleli i za ostatní účastníky procesu projektování a výstavby a byli v něm těmi nejvyššími autoritami.

Uzavírejme pouze vyvážené smlouvy

Nemám nedůvěru v náš soudní systém. Jsem však toho názoru, že spravedlnosti se nelze dovolávati pouze u soudu. Jednak proto, že definice spravedlnosti jako takové je v každé kauze ryze subjektivní, jednak se na cestu k ní nelze vydávat až u soudu.

Chceme-li spravedlnost, začněme sami u sebe ve chvíli, kdy vedeme prvá jednání o zakázce, dáváme nabídku a diskutujeme smluvní podmínky. Buďme sebevědomí, hrdí na své schopnosti a současně pokorní při vědomí, že konáme službu svému klientovi i, a to především, společnosti jako takové. Nepodléhejme tlakům na cenu a rozsah prací. Uzavírejme jen vyvážené (= spravedlivé!) smlouvy a vyžadujme jejich dodržování.

Kdyby tomu tak – spolu s níže uvedeným – bylo i v kauze Třebová, žádný soud by buď nebyl (hala by stála na první dobrou), nebo by před soudem stáli ti, kteří měli z úpravy vazníků prospěch a kteří tlakem na ekonomickou efektivitu úpravu iniciovali. My bychom pak měli pocit, že spravedlnost dochází naplnění.

Stát na autorizované osoby delegoval vysokou odpovědnost

Co se týče vnímání – nebo bychom spíše měli mluvit o chápání – postavení autorizovaných osob, vidím náš hlavní nedostatek v tom, že jsme se omezili jen na přečtení autorizačního a stavebního zákona a víme tedy, že projekt pro stavební povolení smí vypracovávat a stavbu vést jen autorizovaná osoba. Soud však – a to jistě nikoho nepřekvapí – zná těch nás se týkajících zákonů více a pracuje i s takovými vzletnými termíny, jako jsou „dobré mravy". Vedle široké odpovědnosti, dané občanským zákonem *(Kdo se veřejně nebo ve styku s jinou osobou přihlásí k odbornému výkonu…)* považuji za asi nejdůležitější skutečnost, že podle zákona o státních symbolech – vždyť naše razítko je opatřeno malým státním znakem – na nás stát delegoval svou povinnost dohledu nad spolehlivostí a funkčností staveb včetně souladu s aktuálně platnými zákony, vyhláškami a předpisy.

Proto soud rozhodl, jak rozhodl! A proto také stavební úřady naši dokumentaci nechtějí a nemohou kontrolovat z hlediska správnosti, protože v té zodpovědnostní hierarchii jsou níže než my. Jejím dokladem je pro ně autorizační razítko a úřadům přísluší pouze prověření formální úplnosti dokumentace a vypořádání se s regulacemi a zájmy třetích osob.

Nejsme obyčejní živnostníci!

Malý státní znak v razítku však pro nás hlavně znamená, že nejsme obyčejní živnostníci či podnikatelé a že naše práce nekončí předáním díla a vystavením faktury. Znamená to, že jsme státu a společnosti zodpovědní za to, že stavba dopadne dobře a bude spolehlivě fungovat podstatně déle, než je záruční doba. Dále to také značí, že máme povinnost přemýšlet za ostatní a aktivně hledat chyby. Že si nemůžeme dovolit říci: „Tady máte projekt, dělejte si s ním, co chcete, ale s úpravami za mnou nechoďte!" Ne – jednou jsme ten projekt vydali s razítkem a jsme povinni sledovat jeho vývoj až do chvíle realizace, nebo do okamžiku, kdy na úpravách projektu začne pracovat jiná autorizovaná osoba s příslušnou odborností.

Honorář musí odpovídat odpovědnosti

Také to ale znamená, že takováto činnost musí být automaticky zahrnuta do naší smlouvy a příslušným způsobem honorována. Soudím, že rozšířit povědomí o takovýchto skutečnostech mezi autorizovanými osobami by mělo být důležitější, než bodování celoživotního vzdělávání – ke kterému nás nutí především konkurenční boj jako takový.

Přiznám se, že soudem použitý pohled na postavení autorizované osoby je mi blízký. Je evidentní, že potřebujeme krom stávajících řádů i jasná a transparentní pravidla ve věci zodpovědnosti AO tak, aby si je všichni v plné míře uvědomovali a vzali je za své – jak autorizované osoby, tak jejich klienti i úřady.

Nesmíme být jen prodavači razítek

Současně musíme spolu s architekty dát zcela jasně všem současným i budoucím klientům najevo (například osvětou), že projektová dokumentace není jen stoh papírů nutný k legalizaci a provedení stavby, ale sofistikovaný soubor toto umožňující. To, že někdo potřebuje projekt pro stavební povolení „jen aby to prošlo na úřadě", by pro nás mělo být výzvou k ukončení jednání a nikoliv zakázkou – nejsme prodavači razítek!

Pokud se změna podaří, a já jsem přesvědčen, že kauza Třebová by měla být dostatečným motivem, tak nám to všem přinese podstatně větší uspokojení z práce, stavebnictví se ze soutěže „kdo koho doběhne" stane zase řádným podnikáním a obor se stane atraktivnějším i pro mladé. Správným vykročením nechť je přehodnocení přístupu k zajišťování zakázek a pečlivé vážení smluvních ujednání.

Nedovolme legitimizovat současnou praxi překrývání některých autorizací

Závěrem bych si dovolil apelovat v jedné věci, která s případem Třebová souvisí jen proto, že projektant, který vypracoval původní projekt vazníku (a byl potrestán za nečinnost v dalším postupu, protože věděl o úpravách, ale neprovedl jejich kontrolu), byl autorizovaný nikoliv v oboru statika, ale pozemní stavby. V současné době je totiž vyvíjena snaha, aby se upravil autorizační zákon a některé autorizace – například pozemní stavby – překrývaly specializované obory, jako je třeba statika či „moje" geotechnika. Prý se tím má legalizovat současná praxe…. Myslím si, že to vůbec není dobrý nápad a že na něj doplatí jednak společnost, jednak také poctivá část AO z „nadřazených" oborů. U nich – a týká se to hlavně pozemních staveb – si některé AO troufnou část specializovaných věcí navrhnout samy. Doufají, že to mají dobře, nebo že to snad v budoucnu někdo zachytí a napraví. Bohužel to ale také promítnou do honoráře a z plné ceny za řádnou dokumentaci od specialisty vyúčtují jen zlomek. Ty autorizované osoby, které by stejnou práci chtěly odvést poctivě a se specialistou, budou poškozeny nekalou praktikou, (zdánlivě) krytou autorizačním zákonem. Škodný bude i klient, protože místo kvalitního odborného díla dostane paskvil, který mu stavbu buď prodraží, nebo poškodí.

Ing. Vojtěch Ježek
autorizovaný inženýr v oboru geotechnika

Proč padají předpínané příhradové vazníky?

Aktuálně významně roste riziko havárie u staveb zastřešených dodatečně předpjatými betonovými příhradovými vazníky. Odhadem se jedná o stavby na ploše více než půl milionu čtverečních metrů. Ke kolapsu těchto konstrukcí dochází náhle, ohrožen je nejen majetek, ale zejména lidé pracující v těchto objektech. Stavební úřady a vlastníci by měli neprodleně podniknout kroky ke kontrolám stavu tohoto typu konstrukcí.

V rámci činnosti ČKAIT byly již v minulosti řešeny případy opakovaných havárií dodatečně předpjatých betonových příhradových vazníků typu SPP, k nimž došlo v letech 2010 a 2018 v západních Čechách. V současnosti se na základě výzvy ČKAIT (zpravy.ckait.cz – č. 1/2019 – VÝZVA: Opakované havárie betonových předpínaných vazníků) a navazující činnosti jednotlivých autorizovaných osob ukazuje, že rozsah této problematiky je výrazně větší, než se původně předpokládalo. Ohroženo je nejen velké množství majetku, ale i významné množství osob pracujících v objektech zastřešených výše uvedeným typem vazníků.

„Na základě střízlivého odhadu z dostupných veřejných zdrojů je plocha staveb zastřešená tímto typem vazníků větší než 500.000 m²! Rozsah je to obrovský. Ale ještě závažnější je, pokud toto číslo přepočteme na počet pracujících osob pod ZIPP konstrukcemi. Došli jsme k číslu 13 000 až 18 000 ohrožených osob," popsal Ing. Stanislav Rada výsledky vlastních zjišťování v dokumentu firmy Rada Building, s.r.o. (viz následující strana).

Havárie dodatečně předpjatých vazníků typu SPP v důsledku přetržení předpínací výztuže (zdroj: Ing. Robert Špalek, Torion, projekční kancelář, s.r.o.)

K haváriím vede kombinace přetížení, koroze, nevhodné údržby…

Ke kolapsu střešních vazníků dochází náhle (křehce) přetržením předpínací výztuže v důsledku její koroze, případně v kombinaci s přetížením vazníků (nadměrné přitížení dodatečně osazenými technologiemi, neodborné opravy střešních plášťů apod.). Samostatnou kapitolou je často neodborné provádění údržby konstrukce bez odstranění základních příčin nevyhovujícího stavu (zatékání, kondenzace vody v kritických detailech apod.) a nevhodné stavební úpravy dotčených objektů.

…a nedostatečná nebo žádná injektáž kabelových kanálků

Základní příčina kolapsu spočívá v samotném provedení dodatečného předpětí vazníků a ochrany předpínací výztuže proti korozi. Na řadě objektů nebyly po předpětí konstrukce kabelové kanálky vůbec zainjektovány, případně byla injektáž provedena nekvalitně. To v kombinaci s problematickým systémovým detailem kotevní oblasti v uložení vazníků umístěné v těsné blízkosti úžlabí odvodnění střechy a zpravidla žádnou tepelnou izolací stavby přináší významné nebezpečí zatékání nebo kondenzace vody v kabelových kanálcích a následné koroze předpínacích lan.

Za důležitý rizikový faktor je nutné považovat i to, že tyto haly byly navrženy a realizovány v době platnosti původních norem systému ČSN. S ohledem na možné extrémní výkyvy počasí v současné době může být vliv dlouhodobého sněžení nebo vlivu silného větru na tyto přetížené konstrukce v některých případech fatální.

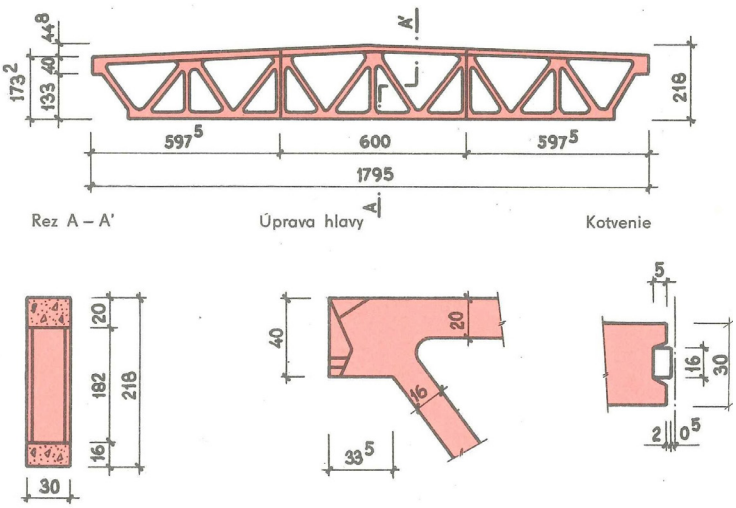

Příklad typového vazníku SPP 6-18/6 (zdroj: ZIPP n.p. Bratislava, 1969)

Typický stav – chybějící injektáž kanálků předpínací výztuže vazníků SPP (zdroj: Rada Building, s.r.o.)

Je nutná kontrola skutečného stavu a odstranění nevhodných úprav

Důrazně upozorňujeme všechny autorizované osoby, které se zabývají nebo budou zabývat jakýmikoliv činnostmi na stavbách zastřešených tímto typem vazníků, aby věnovaly zvýšenou pozornost problematice skutečného stavu a odolnosti těchto konstrukcí, včetně kontroly skutečného zatížení a případných nevhodných stavebních úprav těchto staveb!

Projevy výše uvedených poruch jsou často při zběžné prohlídce nerozpoznatelné! Za zcela zásadní je proto nutno považovat provedení odborné prohlídky nosné konstrukce, doplněné v případě potřeby diagnostickým průzkumem kritických detailů vazníků (uložení vazníků, spáry mezi segmenty) se zaměřením na stav předpínací výztuže, vč. zpřístupnění zakrytých detailů a částí konstrukce. Na tyto práce pak musí navazovat odborné vyhodnocení skutečného stavu a zatížení konstrukce, vč. provedení statického posouzení konstrukce v rozsahu odpovídajícím stavebnímu stavu konstrukce nebo navrhovaným úpravám.

Informujte vlastníka, stavební úřad a oblastní kancelář ČKAIT

Současně důrazně doporučujeme v návaznosti na zjištěný stav informovat jak vlastníka objektu (příp. správce), tak místně příslušný stavební úřad a oblastní kancelář ČKAIT.

Ing. Michal Drahorád, Ph.D.
autorizovaný inženýr v oboru mosty
a inženýrské konstrukce,
člen Představenstva ČKAIT,
vedoucí aktivu Statika

Zkušenosti s řešením problematiky prefabrikovaných konstrukčních systémů z dodatečně předpjatých vazníků

Zcela zásadní otázkou v této oblasti je „právní prostředí" v době od zjištění (oznámení) potenciální nebezpečnosti konstrukce až po dokončení zajištění nebezpečných konstrukcí. Bohužel naše stávající zákony a vyhlášky obecně metodicky neřeší postup v tomto kritickém období. Stávající stavební zákon – § 135 odst. 2 o nařízení nutných zabezpečovacích prací – je pro řešení těchto situací nedostatečný. Situace je navíc komplikována tím, že ve většině dotčených objektů probíhá výroba, pracují lidé, je uskladněn materiál nebo je namontována technologie a vybavení. Zastavení výroby tak zpravidla znamená zásadní ohrožení samotné existence firmy.

Kompletní demontáž a provedení nové konstrukce střechy je z hlediska ekonomického, stavebního, ale i dalších souvisejících rizik zpravidla nejnákladnějším řešením, při němž je nutno zohlednit řadu skutečností, zejména:

- „Rizikový prvek" – předepjatá lana představují jen cca 1,5 až 2 % hmotnosti celé konstrukce.
- Demontáž celé konstrukce střechy není jednoduchou operací a vlastní práce jsou zdrojem velmi těžko zpracovatelného odpadu (železobetonu).
- Hrozí zatékání do stávajících konstrukcí a poškození osazené technologie.
- Zcela zásadním způsobem se změní charakter objektu z hlediska požární bezpečnosti konstrukcí.

Jako alternativu k výměně nosné konstrukce je proto třeba hledat metodiku komplexního řešení zajištění konstrukce vazníků, které zajistí požadovanou bezpečnost a dlouhodobou životnost celé stavby. Na základě výše uvedeného jsme přesvědčeni o tom, že hledání takových alternativ je v celospolečenském zájmu a v neposlední řadě i v zájmu životního prostředí. Navržená opatření musí mít také svou investiční logiku a svými dlouhodobými parametry odpovídat požadavkům na udržitelnost.

Ing. Stanislav Rada
autorizovaný inženýr v oboru statika a dynamika staveb

Vybráno z dokumentu zpracovaného Ing. Stanislavem Radou, Martinem Radou, Ing. Jaroslavem Cejnarem (Rada Building s.r.o.), projednávaného na aktivu Statika ČKAIT 14. září 2020.

Kdo bude muškou v pavučině rekodifikovaného stavebního práva, které silný brouk protrhne a slabá muška v ní uvízne? Silní hráči jako je Praha a Hospodářská komora připravují pro sněmovnu komplexní pozměňovací návrhy k novému stavebnímu zákonu s cílem, aby se Pražské stavební předpisy propsaly do celorepublikových vyhlášek. Ostatně tento cíl deklarovali již při vzniku Pražských stavebních předpisů. (foto: pxhere.com)

Rekodifikace potřinácté aneb o změně autorizačního zákona

V tomto pokračování se zaměříme zejména na zákon autorizační, který je zařazen mezi změnové zákony rekodifikace jako část X. Pro autorizované osoby patří změny zákona č. 360/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů k nejdůležitějším návrhům.

Vláda ČR 11. září 2020 zaparkovala v Poslanecké sněmovně parlamentu (PVP) 13 dokumentů týkajících se rekodifikace stavebního práva (zveřejněné i na webových stránkách ČKAIT v části Rekodifikace jako přílohy č. 120–132). Ministryně Dostálová si parkování předplatila do jara 2021. První čtení by mělo být zařazeno do programu PSP od 20. října 2020. Součástí projednávaných změnových zákonů je i autorizační zákon č. 360/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Návrhy, které byly zatím akceptovány a jsou součástí navrhované změny

V § 7 se navrhuje, aby žádost o autorizaci mohla být podána nejenom písemně, ale i elektronicky. Úprava souvisí se zaváděním digitalizace v České republice.

V § 11 komory navrhují, aby **pozastavení autorizace platilo pro všechny autorizační obory**, které člen komory získal. Podle stávající úpravy by mohla mít autorizovaná osoba, které je uděleno více autorizací a která v důsledku svého profesního nebo etického pochybení zneužije výhradního odborného profesního postavení v jednom z udělených oborů, i nadále oprávnění na výkon činnosti autorizované osoby v jiných oborech. Možná aplikace stávajícího výkladu je pak v přímém rozporu se zákonnou podmínkou udělení autorizace, tedy s podmínkou bezúhonnosti žadatele o udělení autorizace (pokud by chtěl požádat o další obor). Navrhovaná úprava tento rozpor odstraňuje.

V § 12 komorový návrh reaguje opět na nedostatky platné právní úpravy. Aktuální znění zákona *(...autorizovaná osoba odpovídá za odbornou úroveň výkonu vybraných činností a dalších odborných činností, pro které jí byla udělena autorizace…)* podle výkladu Nejvyššího správního soudu vylučuje disciplinární odpovědnost autorizovaných osob v případě, že se dopustí protiprávního jednání či jednání v rozporu s vnitřním předpisem, které nebude jednoznačně výsledkem výlučně jen činnosti, pro kterou takové osobě byla udělena autorizace. Cílem je posílit pravomoci komor k vedení disciplinárního řízení.

Legislativně technické úpravy § 17–19 (působnost autorizovaných osob) souvisejí se změnou terminologie, změnami v územním plánování, ve stavebním právu hmotném a ve stavebním právu procesním, v novém stavebním zákoně upravilo MMR ČR. Nově se doplňuje možnost vykonávat koordinační činnost při zpracování

projektové dokumentace, tj. činnost hlavního projektanta. U dokumentace pro provádění stavby budou moci autorizovaní architekti zpracovávat jenom architektonicko-stavební řešení.

Nově navrhovaný odstavec 2 v § 18 reaguje na problémy aplikační praxe při prokazování oprávnění autorizovaných inženýrů u stavebních úřadů. Návrh je v souladu se stanoviskem Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 21. dubna 2009, čj. 14067/09-82, které bylo zveřejněno ve Stavebně správní praxi č. 4/2009. Zevrubně jsme problematiku rozebírali v č. 1/2020 Z+i v článcích „Diskuse o změně autorizačního zákona" a „Vyjádření Legislativní komise ČKAIT k otázce autorizace a překrývání oborů".

V § 20 se stávající horní sazba pokuty ve výši 50 000 Kč, kterou je možné autorizované osobě udělit za porušení povinností podle tohoto zákona, od nabytí jeho účinnosti, tj. od 7. července 1992, nezměnila. **Návrh MMR na zvýšení horní sazby pokuty na 300 000 Kč je nezbytný s ohledem na to, aby mohl plnit svou sankční funkci.**

Elektronický podpis a razítko již od 1. července 2023

Návrh na elektronické razítko a elektronický podpis autorizovaných osob byl již akceptován. Připomínáme, že jsme o tom informovali v č. 2/2020 Z+i v článku „Kroky pro digitalizaci ve stavebnictví". Jedná se o již schválenou změnu § 13 odst. 3 autorizačního zákona, který zavádí možnost používání elektronického razítka a podpisu od 1. července. 2023.

Co nebylo akceptováno a není součástí navrhované změny

Pokládáme za nutné současně informativně vyjmenovat i společné návrhy obou komor, které byly v mezirezortním připomínkovém řízení MMR ČR vypořádány jako akceptované, nicméně je Legislativní rada vlády (LRV) na svém projednání vyškrtla u jednotlivých bodů se stejným odůvodněním – *změna autorizačního zákona navrhovaná v bodě „XY" není změnou bezprostředně související s návrhem stavebního zákona ve smyslu čl. 54 odst. 3 Legislativních pravidel vlády:*

Popis oborů – S ohledem na množství oborů a specializací, udělovaných autorizovaným inženýrům a technikům, jsme navrhli přímo v zákoně stanovit podrobnosti o rozsahu působnosti v jednotlivých oborech, a to odkazem na vnitřní předpis ČKAIT. Podobně, jako je tomu v případě stanovení podrobností o rozsahu působnosti v jednotlivých oborech autorizovaného architekta v § 4 zákona. LRV nebylo akceptováno.

Neplacení příspěvků – Návrh, aby se autorizace pozastavila tomu členovi komory, který je v prodlení zaplacení členského příspěvku do doby zaplacení dlužní částky, reaguje na požadavky z praxe Stavovského soudu ČKAIT, který poukazuje na aktuálně zdlouhavé disciplinární řízení. Návrh má návaznost na finanční zatížení komory jako celku (odměna členům stavovského soudu za účast na několikanásobném řízení). Tato změna by vyloučila další disciplinární řízení před orgány komory a sníží administrativní náročnost – každé jednotlivé porušení povinnosti nezaplacení členského příspěvku by nemusela řešit dozorčí rada, stavovský soud a odvolání proti rozhodnutí představenstvo. LRV nebylo akceptováno.

Obnovení pozastavené autorizace – Stávající úprava umožňuje za závažné nebo opětovné porušení povinností autorizované osoby (stanovené autorizačním zákonem) rozhodnout o pozastavení autorizace. Neupravuje však situaci po uběhnutí lhůty, po kterou byla autorizované osobě autorizace pozastavena. Navrhovalo se, aby v rozhodnutí o pozastavení autorizace byla stanovena nejen doba pozastavení autorizace, ale též lhůta pro přezkoušení odborné způsobilosti disciplinárně potrestaného. Úspěšné přezkoušení odborné způsobilosti disciplinárně potrestaného by bylo nezbytným předpokladem pro výkon činnosti autorizované osoby po uběhnutí lhůty pozastavení autorizace. LRV nebylo akceptováno.

Lhůty pro disciplinární šetření – Šestiměsíční lhůta (navrhovaná změna byla jeden rok), kterou je nutno zachovat pro zahájení disciplinárního řízení (podání žalobního návrhu dozorčí radou), se v praxi dozorčích rad ČKA a ČKAIT opakovaně prokázala být neúměrně krátká. Dozorčí rada v této lhůtě musí podrobně prošetřit podanou stížnost a podat návrh na zahájení disciplinárního řízení, přičemž důvody uvedené v návrhu nemohou být dodatečně měněny. Tato lhůta má u složitějších a závažnějších kauz za následek nutnost zastavení disciplinárního zjišťování a nemožnost disciplinárního postihu. Nedostatečnost tříleté promlčecí lhůty se projevuje zejména v případě kauz, které se dotýkají kvality služeb poskytovaných autorizovanými osobami. Stížnost na neprofesionální výkon činnosti projektanta je často profesním komorám oznámena až v návaznosti na vznik závad na stavbě, které se typicky objeví až s časovým odstupem – někdy i víceletým. Tříletá promlčecí lhůta neumožňuje řadu z těchto jednání vyšetřit. Prodloužení promlčecí lhůty na čtyři roky by umožnila profesním komorám více z těchto případů projednat v disciplinárním řízení, což by se jevilo jako přínosné, vzhledem k tomu, že profesionální kvalita služeb je z nejzávažnějších povinností autorizovaných osob. LRV nebylo akceptováno.

Orgán veřejné moci – S ohledem na činnost komory jsme navrhovali v zákoně zdůraznit, že komora jako orgán veřejné moci vykonává působnost veřejné správy upravenou konkrétním zákonem, kterou nemohou vykonávat žádné jiné subjekty. Podobnou úpravu obsahuje např. § 40 odst. 3 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii (působnost České advokátní komory). LRV nebylo akceptováno.

Kdo bude muška v pavučině práva?

Na posledním jednání redakční rady Z+i mě z proslovu pana Ing. Miroslava Loutockého, nestora oboru vodohospodářské stavby a dlouholetého předsedy této redakční rady, velice zaujalo jeho upozornění na středověký nápis na prachatické radnici – *…právo pavučině se přirovnává, jíž brouk proráží, muška v ní zůstává.* Kdo nakonec bude broukem a kdo muškou, ukáže čas.

Ministryně Klára Dostálová totiž v rozhovoru pro Hospodářské noviny 26. srpna 2020 prohlásila: *...politickým klubům jsme dali signál, že pokud přijdou s dobrou myšlenkou, jsme připraveni jít cestou komplexního pozměňovacího návrhu. V něm bychom posbírali vychytávky, aby byl zákon ještě lepší a efektivnější...*

Na straně druhé v tiskové zprávě MMR z 11. září 2020 se citují slova náměstka pražského primátora Petra Hlaváčka: *…Dohodli jsme se, že s ministerstvem budeme spolupracovat na komplexním pozměňovacím návrhu k novému stavebnímu zákonu, který se bude projednávat ve sněmovně, a na tom, aby se Pražské stavební předpisy propsaly do celorepublikových vyhlášek...*

Nebo se nakonec bude tkát úplně nová síť?

Ing. Hedviga Klepáčková
vedoucí Legislativně právního střediska ČKAIT

Jeden z nejslavnějších geologů astronaut Harrison H. Schmitt při sběru geologických vzorků na Měsíci. (zdroj: cs.wikipedia.org, NASA)

Geotechnický versus inženýrskogeologický průzkum

Pro získání oprávnění od Ministerstva životního prostředí (MŽP) na provádění inženýrskogeologických průzkumů pro účely stavebnictví není podle českého právního řádu znalost geotechnické problematiky ani souvisejících stavebních oborů nutná! Podle evropských norem se přitom jedná o vysoce odbornou autorizovanou činnost.

Nedávné sdělení ve věstníku Ministerstva životního prostředí 7/2020 (viz str. 13), zveřejněné právě v době prací na revizi stavebního zákona, je neslavnou ukázkou neschopnosti nejvyšších orgánů veřejné správy řešit společně mezirezortní problémy, které se v našem případě týkají průzkumů pro stavebnictví.

Skutečnosti obsažené ve sdělení MŽP z července 2020 k oprávnění vykonávat geologické práce bychom jako autorizované osoby ČKAIT proto měli vnímat v kontextu s podmínkami pro jeho udělování, zejména s předepsanými odbornými předpoklady uchazečů pro toto oprávnění (viz Vyhláška MŽP č. 206/2001 Sb. ze 4. června 2001 o osvědčení odborné způsobilosti projektovat, provádět a vyhodnocovat geologické práce – § 4 Postup při ověřování odborné způsobilosti a § 5 Posouzení odborné úrovně dosavadních prací).

Dále je třeba si připomenout, co vůbec jsou podle geologického zákona geologické práce. Podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. d) geologického zákona (zák. č. 62/1988 Sb. ve znění pozdějších předpisů) se jedná o zjišťování a ověřování inženýrskogeologických a hydrogeologických poměrů území, zejména pro účely územního plánování, dokumentace a provádění staveb včetně stabilizace sesuvných území.

Aby se udělal výstižný obrázek, do jaké míry jsou ustanovení geologického zákona dotýkající se inženýrskogeologického průzkumu vyhovující z hlediska potřeb navrhování a provádění staveb, je proto především třeba porovnat je s požadavky, které má na provádění a hodnocení geotechnického průzkumu dnes **platná harmonizovaná evropská norma** ČSN EN 1997 (Eurokód 7).

Co vyplývá z geologického zákona a vyhlášky MŽP č. 206/2001 Sb. ze 4. června 2001?

Provádět inženýrskogeologické průzkumy jsou podle geologického zákona oprávněni pouze nositelé oprávnění udělovaného MŽP.

V odborných požadavcích pro udělování oprávnění MŽP se podle geologického zákona nevyžaduje od uchazečů o jeho udělení ani nejmenší znalost geotechnické problematiky, natož znalost ČSN EN 1997! Odborná zkouška se neprovádí ani z inženýrské geologie, ani ze souvisejících přírodovědných oborů. Odborné předpoklady uchazečů se posuzují jen na základě odborné úrovně předložených prací!

Inženýrská geologie, ani inženýrskogeologický průzkum, co se týče jeho konkrétních cílů a metod, nejsou zákonem jednoznačně definovány (viz § 2 odst. 1 písm. d) geologického zákona). Cíl inženýrské geologie je v geologickém zákoně popsán pouze na třech řádcích!

Geolog je především přírodovědec, který sbírá vzorky hornin a vytváří geologické mapy. (zdroj: wikimedia.org, Yvonne Bentele)

Řada sesuvů půdy a následné havárie staveb dokazují, že podloží staveb se musí opět stát jejich nedílnou součástí. Geologický i stavební zákon je nutné provázat, je nutné opět propojit jak přístupy přírodovědné, tak i inženýrské. (foto: archiv autora)

Co požaduje platná evropská norma ČSN EN 1997?

Geotechnický průzkum a jeho hodnocení pro potřeby navrhování geotechnických konstrukcí a řešení jejich interakce s podložím naopak podrobně předepisuje rozsáhlá ČSN EN 1997 část 1 a 2 (Eurokód 7: Navrhování geotechnických konstrukcí).

- V ČSN EN 1997-1/2006 jsou stanoveny zcela konkrétní požadavky na obsah, způsoby hodnocení průzkumů. Uvádí se i forma geotechnických výstupů, které jsou pro návrh i provedení stavby nezbytné. Definuje se posloupnost stanovování hodnot geotechnických parametrů a způsob jejich použití při vlastním geotechnickém návrhu (odvozené, charakteristické a návrhové hodnoty geotechnických parametrů včetně postupů pro jejich stanovování).
- V ČSN EN 1997-2/2008 jsou na cca 150 stranách podrobně a komplexně předepsány průzkumné metody, které je potřeba pro stanovení hodnot geotechnických parametrů podloží realizovat, a to včetně způsobů hodnocení a prezentace jejich výsledků.

Autorizovaní geotechnici musí, na rozdíl od inženýrských geologů, své odborné znalosti prokázat zkouškou. Při ní musí mimo jiné prokázat právě související znalosti ČSN EN 1997 a schopnost je aplikovat v praxi.

Smutné porovnání geologického a stavebního zákona

- Geologický a stavební zákon jsou v otázce průzkumů pro potřeby stavebnictví zcela nekompatibilní.
- Stavební zákon, na rozdíl od geologického zákona, provádění průzkumů v textu zákona pregnantně vůbec nevyžaduje! Natož, aby pokládal podloží za součást stavby, kterému je třeba při návrhu a provádění stavby věnovat stejnou pozornost jako stavební konstrukci.
- Kompetentní úředníci veřejných zadavatelů při zadávání průzkumů a požadavků na ně proto logicky vychází z geologického zákona. A to navzdory tomu, že ten zdaleka nevytváří podmínky pro jejich dostatečnost z hlediska potřeb navrhování a realizace staveb.
- Důsledkem jsou stále se opakující nedostatečné průzkumy a opakující se velké havárie i obrovské ztráty v důsledku nevhodně řešené interakce stavby a jejího horninového podloží.

Nedostatečná pozornost řešení interakce stavby s jejím podložím

Dlouhou řadu let jsme svědky politováníhodné skutečnosti, že právní i technická předpisová základna nevyžaduje pro projektování, provádění a hodnocení průzkumů pro navrhování a realizaci staveb v dostatečné míře geotechnické znalosti, které jsou pro řešení interakce staveb s podložím potřeba. Na tom nic nemění, že se v praxi kompetentní zhotovitelé průzkumů i jejich zadavatelé podle okolností snaží ČSN EN 1997 respektovat.

ČKAIT v rámci připomínkového řízení k revizi stavebního zákona na tuto skutečnost upozorňovala. MMR však hlavní požadavek Komory, aby přímo v zákoně bylo zakotveno, že ***na podloží stavby je třeba nahlížet jako na její součást a že jeho vlastnosti je třeba určit, v rozsahu nutném pro bezpečný a ekonomický návrh i provedení stavby, průzkumem,*** odmítlo. Stejně tak nereagovalo na upozorňování na nekompatibilitu geologického a stavebního zákona ve věci průzkumů pro stavebnictví.

Nekompatibilita stavebního a geologického zákona trvá již 30 let

V socialistickém Československu byla dlouhodobě úspěšně praktikována koncepce průzkumů pro stavebnictví, která kombinovala přírodovědný a technický tzv. Zárubovský přístup. Tato koncepce byla mezinárodně respektovaná a byla základem uznávané československé školy inženýrské geologie. Po roce 1990 začalo z různých důvodů postupně docházet k oddělování přírodovědného přístupu a technického přístupu. Tomu zavdala příčinu právě nepromyšlenost a nekompatibilita geologického a stavebního zákona v této věci. Aktuální geologický zákon stále vychází čistě z přírodovědeckého přístupu, zatímco ČSN EN 1997 akcentuje přístup technický. Divergence obou přístupů má bohužel vzestupný trend se značnými negativními důsledky pro užitnou hodnotu a dostatečnost průzkumů pro všechny jejich uživatele.

V praxi je proto nutné znovu vytvořit podmínky pro to, aby při průzkumech a jejich hodnocení byly uplatněny jak přístupy přírodovědné, tak i inženýrské. To znamená pro to hlavně vytvořit

právní předpoklady. Především patřičným způsobem provázat geologický i stavební zákon. Stavební zákon ve věci podloží staveb doplnit a v návaznosti na to pak i upravit jeho prováděcí předpisy. V současné době se to týká právě probíhající revize TP 76 na provádění geotechnických průzkumů pro pozemní komunikace a tunely a na to navazující revize přípravné normy na provádění inženýrskogeologického průzkumu ČSN P 73 10 05.

doc. Ing. Alexandr Rozsypal, CSc.
autorizovaný inženýr a konzultant v oboru geotechnika

Každá stavba má své podloží; z pohledu ČKAIT je revize právních předpisů v tomto smyslu nezbytná

ČKAIT dlouhodobě usiluje o opětovné propojení inženýrského a přírodovědného přístupu. Na nezbytnost kvalitního průzkumu pro kvalitní navrhování a provádění staveb poukazuje již dlouho.

ČKAIT systematicky vytváří předpoklady pro zvyšování kvality inženýrských staveb a zabývá se příčinami velkých havárií, které vzbudily pozornost i laické veřejnosti. ČKAIT má velký zájem na vytvoření předpokladů pro minimalizaci takových situací v budoucnosti. S tím souvisí i nezbytnost aktuálně probíhající revize TP 76 pro provádění geotechnických průzkumů pozemních komunikací a tunelů na pozemních komunikacích. Při provádění průzkumu pro velké inženýrské stavby je nezbytně nutné kromě geologického zákona uplatňovat i nové požadavky vyplývající z moderních evropských geotechnických norem, zejména Eurokódu 7 (ČSN EN 1997-1/2006: Navrhování geotechnických konstrukcí – Část 1: Obecná pravidla a ČSN EN 1997-2/2008: Navrhování geotechnických konstrukcí – Část 2: Průzkum a zkoušení základové půdy).

Jestliže geologický zákon „pokrývá" svými požadavky na provádění průzkumu celé území dotčené inženýrskou stavbou, tak Eurokód 7 se soustřeďuje na zjištění a hodnocení geotechnických podkladů pro přímé řešení interakce stavby s jejím horninovým prostředím a na zajištění relevantních geotechnických vstupů pro návrh těchto konstrukcí. Odborné požadavky na tuto část pak zase „kryje" Eurokód 7 a příslušné kvalifikační požadavky na odpovědné osoby za tuto problematiku pak zákon o autorizacích, v tomto případě za obor geotechnika.

Je evidentní, že omezení kvalifikačních požadavků na geotechnický průzkum velkých inženýrských staveb pouze na oprávnění podle geologického zákona by znamenalo nepřijatelné riziko zvyšování nákladů nebo dokonce opakování havárií, ke kterým v nedávné minulosti došlo, mimo jiné na D8. Vznik takové situace by pro nás byl nepřijatelný.

Již v polovině července 2019 proto ČKAIT odeslala mimo jiné dopis na Ředitelství silnic a dálnic ČR (ŘSD), v němž žádala, aby výše uvedené stanovisko ČKAIT bylo zohledňováno a dožadovala se odpovídající kvalifikace osob odpovědných za projekt a také za řešení geotechnických průzkumů.

V podobném duchu jako ČKAIT se přibližně ve stejné době vyjádřily i další instituce, například katedry stavebních fakult ČVUT v Praze, TU-VŠB Ostrava, VUT v Brně či Česká tunelářská asociace. Byly zpracovány i právní rozbory, podporující stejnou interpretaci dotčených předpisů.

Úsek kontroly a kvality staveb ŘSD ČR na to odpověděl, že je třeba vzít v úvahu všechny okolnosti, zejména pak, zda je k dispozici dostatečný počet osob, které splní navržené kvalifikační předpoklady, a zda nebude problém s jejich kapacitními možnostmi. Takovou odpověď ovšem nemůžeme považovat za relevantní, protože ponechává stranou podstatu problému.

Ing. Robert Špalek
předseda ČKAIT

Jak MŽP aktuálně usiluje o sjednocení výkladu geologické práce

Ve věstníku Ministerstva životního prostředí (MŽP) 7/2020 bylo zveřejněno sdělení odboru geologie a odboru legislativního MŽP k ustanovení § 3 odst. 1 až 3 geologického zákona. Cílem je sjednotit termín „geologické práce" a odstranit nejasnosti „vyjádření osoby s odbornou způsobilostí".

Cílem sdělení Ministerstva životního prostředí je sjednocení výkladu termínu „geologické práce" podle § 3 odst. 1 až 3 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen geologický zákon), a to zejména z důvodu odstranění nejasností ohledně charakteru „vyjádření osoby s odbornou způsobilostí" podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Citace příslušných ustanovení geologického zákona

§ 3 Oprávnění k projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací a osvědčení odborné způsobilosti

(1) Geologické práce

a) prováděné v rámci podnikatelské činnosti,
b) prováděné se zásahem do pozemku,
c) jejichž výsledky slouží k plnění práv a povinností orgánů veřejné správy

jsou oprávněny projektovat, provádět a vyhodnocovat pouze ty fyzické a právnické osoby, splňující podmínky stanovené právními předpisy (dále jen „organizace"), u nichž tyto práce řídí a za jejich výkon odpovídá fyzická osoba s osvědčením odborné způsobilosti geologické práce projektovat, provádět a vyhodnocovat (dále jen „odpovědný řešitel geologických prací").

(2) Geologické práce, které nespadají do prací uvedených v odstavci 1, jsou oprávněny projektovat, provádět a vyhodnocovat

a) vědecké ústavy, vysoké školy, střední školy, vyšší odborné školy a muzea při plnění svých vědeckých nebo pedagogických úkolů,
b) Česká geologická služba.

(3) O odborné způsobilosti odpovědného řešitele geologických prací rozhoduje ministerstvo. Rozhodnutí, kterým se vydává osvědčení o odborné způsobilosti odpovědného řešitele geologických prací, se vydává na dobu neurčitou. Ministerstvo může rozhodnutí o odborné způsobilosti zrušit tomu, kdo závažným způsobem nebo opakovaně porušil ustanovení tohoto zákona nebo předpisy vydané na jeho základě. Postup při uznávání odborné kvalifikace státních příslušníků členských států Evropské unie se řídí zvláštním právním předpisem.

Sdělení MŽP

Podmínky uvedené v § 3 odst. 1 písm. a) až c) geologického zákona je třeba s ohledem na účel zákona, ale také jeho systematiku vykládat **alternativně**, tedy tak, že pod komentované ustanovení spadají geologické práce uvedené v § 2 geologického zákona, které jsou za a) prováděné v rámci podnikatelské činnosti **nebo** za b) prováděné se zásahem do pozemku **nebo** za c) jejichž výsledky slouží k plnění práv a povinností orgánů veřejné správy.

Geologické práce prováděné podle citovaného ustanovení v rámci podnikatelské činnosti a se zásahem do pozemku (např. budování průzkumných vrtů) nebo geologické práce, jejichž výsledky slouží k plnění práv a povinností veřejné správy (např. odborné posudky či vyjádření) musí být prováděny organizací a řízeny a vedeny odpovědným řešitelem geologických prací. Pokud je v ustanovení vodního zákona uvedeno, že vyjádření musí vypracovat fyzická osoba s osvědčením odborné způsobilosti vydaným podle geologického zákona, nemůže být tento požadavek zajištěn osobou právnickou. Fyzická osoba, která požadovanou činnost provede, bude z hlediska geologického zákona zároveň odpovědným řešitelem prací i organizací se všemi povinnostmi s tím spojenými…

V tomto kontextu je třeba upozornit zejména na povinnost evidovat geologické práce v zákonném termínu u České geologické služby (§ 7), práce provádět odborně, racionálně a bezpečně a práce během jejich provádění řádně a včas dokumentovat (§ 9), vyhodnocovat (§ 10) a výsledky prací odevzdávat České geologické službě (§ 12). Z hlediska možné odpovědnosti je třeba ve vztahu k organizaci odkázat na ust. § 20 geologického zákona, který upravuje sankce za porušení některých povinností stanovených geologickým zákonem. Na odpovědného řešitele prací, který je zároveň organizací, se pak vztahuje i ustanovení § 3 odst. 3 geologického zákona, který zakotvuje kompetenci Ministerstva životního prostředí zrušit rozhodnutí o odborné způsobilosti tomu, kdo závažným způsobem nebo opakovaně porušil ustanovení tohoto zákona nebo předpisy vydané na jeho základě. V případě pochybností, zda některá činnost je geologickou prací, popřípadě, zda jde o geologický výzkum nebo geologický průzkum a jakou jeho etapu, rozhoduje v pochybnostech Ministerstvo životního prostředí (§ 2 odst. 6 geologického zákona).

Pro úplnost dále uvádíme, že v otázkách náhrady škody je třeba vždy odkázat na soukromoprávní řešení tak, jak jej předvídá například § 29 odst. 2 vodního zákona.

Podle citovaného ustanovení: *(2) Osoba, která způsobí při provozní činnosti ztrátu podzemní vody nebo podstatné snížení možnosti odběru ve zdroji podzemních vod, popřípadě zhoršení jakosti vody v něm, je povinna nahradit škodu, která tím vznikla tomu, kdo má povoleno odebírat podzemní vodu z tohoto vodního zdroje, a dále provést podle místních podmínek potřebná opatření k obnovení původního stavu. Náhrada spočívá v opatření náhradního zdroje vody. Není-li to možné nebo účelné, je povinna poskytnout jednorázovou náhradu odpovídající snížení hodnoty tohoto nemovitého majetku, s jehož užíváním je povolení spojeno. Ve sporech o náhradu škody nebo o její výši rozhoduje soud. Tím nejsou dotčeny obecné předpisy o náhradě škody.* Provozní činnost je v souladu s judikaturou chápána široce a lze pod ní podřadit také provádění geologických prací.

RNDr. Martin Holý
ředitel odboru geologie a zástupce náměstka
pro řízení sekce ochrany přírody a krajiny
JUDr. Libor Dvořák, Ph.D.
ředitel odboru legislativního a zástupce náměstka
pro řízení sekce státní správy

Pozemek versus parcela aneb čeština versus právní předpisy

Jaký je rozdíl mezi stavebním pozemkem a parcelou? Jak se liší pojmy z katastru nemovitostí a územního plánu? A na kterých pozemcích lze stavět?

Co je pozemek si odváží říct každý laik, stejně tak jako „každý" bude „vědět", co je stavební pozemek a stavební parcela, přičemž ale mnozí budou vycházet jen z jazykového významu daných slov. Jenže tak jednoduché to zase není. Nelze vycházet jen z jazykového významu daných slov. Teprve obecně závazné předpisy tyto pojmy definují. Abychom se v pojmech vyznali, musíme si přesně říci, co se rozumí pozemkem, parcelou, stavební parcelou, pozemkovou parcelou a stavebním pozemkem.

Pozemek definuje jen katastrální zákon

Ačkoli termín pozemek se vyskytuje v mnoha právních předpisech, obsahuje jeho definici jen katastrální zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon). Žádný jiný právní předpis nestanoví, co se rozumí pozemkem, a to ani občanský zákoník, který stanoví, že pozemek je nemovitou věcí (§ 498 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Pro pozemek je důležité, že se jedná nejen o část zemského

povrchu, ale také že může vzniknout jen za předpokladu, že má i zákonem stanovené hranice.

Podle § 2 písm. a) katastrálního zákona se **pozemkem rozumí část zemského povrchu oddělená od sousedních částí takto**:

- hranicí územní jednotky nebo hranicí katastrálního území,
- hranicí vlastnickou,
- hranicí stanovenou regulačním plánem, územním rozhodnutím, společným povolením, kterým se stavba umisťuje a povoluje, veřejnoprávní smlouvou nahrazující územní rozhodnutí, územním souhlasem nebo hranicí danou schválením navrhovaného záměru stavebním úřadem,
- hranicí jiného práva odvozeného od vlastnického práva,
- hranicí rozsahu zástavního práva,
- hranicí rozsahu práva stavby,
- hranicí druhů pozemků, popřípadě rozhraním způsobu využití pozemků.

Vyjmenovat tyto hranice schopné vytvořit pozemek ve smyslu katastrálního zákona není zrovna jednoduché. To vede často k přílišnému zjednodušování daného problému v tom smyslu, že se za pozemek prostě považuje „část zemského povrchu oddělená nějakou hranicí". To je sice pravda, ale bez jasného stanovení, o jaké hranice se jedná, je taková definice nepoužitelná. V případě, že část zemského povrchu není oddělená od ostatních částí některými z výše uvedených hranic, nejedná se však o pozemek, a proto ani o samostatnou nemovitou věc, s kterou lze samostatně nakládat (převést, směnit, zatížit zástavním právem apod.).

Zde je potřeba připomenout, že hranicí pozemku nikdy není rozsah věcného břemene k části pozemku. Jestliže se někdo rozhodne zřídit věcné břemeno k části pozemku, může tak učinit (nutný je geometrický plán pro vyznačení rozsahu věcného břemene k části pozemku), ale hranice pozemku se tím nijak nezmění (rozsah věcného břemene k části pozemku se od 1. března 2007 zakresluje do katastrální mapy a rozsahy věcných břemen vzniklých před tímto datem se postupně doplňují). Rovněž rozsah práva nájmu či pachtu nikdy netvoří hranici pozemku. Nikdy hranicí pozemku nebyl ani rozsah způsobu ochrany [vybrané údaje o způsobu ochrany nemovitostí jsou sice obsahem katastru nemovitostí (dále jen katastr), ale zapisují se vždy k celému pozemku, i když se vztahují jen k jeho části].

Stejně je to i s rozsahem předkupního práva, které rovněž netvoří hranici pozemku. Pokud se zapisuje do katastru předkupní právo, které se vztahuje jen k části pozemku [§ 101 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)], je to právo zapsáno k celému pozemku.

Parcela je geometricky a polohově určena

Pozemky se v katastru evidují v podobě parcel [§ 3 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona]. Parcelou se pak podle § 2 písm. b) katastrálního zákona rozumí pozemek, který je geometricky a polohově určen, zobrazen v katastrální mapě a označen parcelním číslem.

Může se tak stát, že jedna parcela zahrnuje dva pozemky (např. když si někdo nezmění parcelu s druhem pozemku zahrada – ve skutečnosti to ale mají být dvě parcely, jedna s druhem pozemku zahrada a druhá s druhem pozemku ostatní plocha). Stejně tak mohou být v katastrální mapě zobrazeny dvě parcely (dva pozemky, jeden pozemek s druhem pozemku ovocný sad, druhý s druhem pozemku zahrada), ale ve skutečnosti se má jednat o jednu parcelu

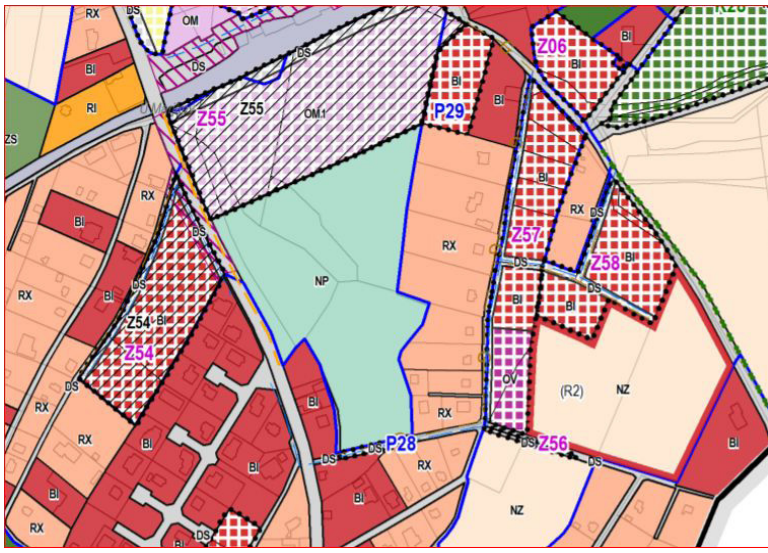

Legenda:
Základní jevy

- Vymezení řešeného území
- Hranice zastavěného území k 31. 7. 2019
- Z01 Zastavitelné plochy
- P01 Plochy přestavby
- K01 Plochy změn v krajině

Plochy s rozdílným způsobem využití

STAV	NÁVRH	ÚZEMNÍ REZERVA	
BH			bydlení – v bytových domech
BI, BI4	BI, BI1, BI2, BI3	(BI)	bydlení – v rodinných domech – městské a příměstské
BV	BV		bydlení – v rodinných domech – venkovské
SM	SM		plochy smíšené obytné – městské
RX, RX1			rekreace – se specifickým využitím
OV, OV1	OV, OV2, OV3	(OV)	občanské vybavení – veřejná infrastruktura

s druhem pozemku zahrada (srov. rozsudek Nejvyššího soudu NS 20 Cdo 20/99).

Stavební parcela a pozemková parcela z pohledu katastru

Nutno zdůraznit, že katastrální zákon „nezná" termín stavební pozemek. Parcely, v jejichž podobě se pozemky v katastru jedině evidují, mohou být buď stavební, anebo pozemkové. Přitom stavební parcelou se rozumí pozemek evidovaný v druhu pozemku zastavěná plocha a nádvoří a pozemkovou parcelou se rozumí pozemek, který není stavební parcelou [§ 2 písm. c) a d) katastrálního zákona].

Stavební parcela může mít tedy jen jeden jediný druh pozemku, tj. zastavěnou plochu a nádvoří. Pozemková parcela může mít pak druh pozemku orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocný sad, trvalý travní porost, lesní pozemek, vodní plocha a ostatní plochy. Jestliže se jedná o **druh pozemku zastavěná plocha a nádvoří**, jedná se o pozemek, na němž je:

- budova včetně nádvoří (tj. části zastavěného stavebního pozemku obsahující dvůr, vjezd, drobné stavby, bazén, zatravněné plochy, okrasné záhony a jiné přiléhající plochy, které slouží k lepšímu užívání stavby), vyjma skleníku, který je v katastru evidován jako budova, postaveného na zemědělském nebo lesním pozemku, a vyjma budovy postavené na lesním pozemku a budovy evidované na pozemku vodní plocha,
- společný dvůr,
- zbořeniště,
- vodní dílo.

Parcely se v katastru označují čísly vyjádřenými arabskými číslicemi ve dvou číselných řadách, odděleně pro pozemkové a stavební parcely nebo v jedné číselné řadě. Pokud jsou všechny pozemky v katastrálním území vedeny v jedné číselné řadě, je v záhlaví listu vlastnictví uveden text: *V kat. území jsou pozemky vedeny v jedné číselné řadě*. Pokud však jsou pozemky v katastrálním území vedeny ve dvou číselných řadách, pak je v záhlaví listu vlastnictví uveden text: *V kat. území jsou pozemky vedeny ve dvou číselných řadách (St. = stavební parcela).*

V takovém případě je před parcelním číslem stavební parcely na listu vlastnictví uvedena ještě zkratka St., aby bylo zřejmé, že se jedná o stavební parcelu. Vědět, zda se jedná o stavební parcelu, nebo pozemkovou parcelu, je velmi důležité při sepisování listin o nemovitostech, neboť pozemek musí být v takové listině označen údaji katastru, tj. pozemek musí být označen parcelním číslem s uvedením názvu katastrálního území, ve kterém leží, a v případě, že jsou v katastrálním území pozemky vedeny ve dvou číselných řadách a jde o stavební parcelu, též údajem o této skutečnosti, jinak se má za to, že jde o pozemkovou parcelu [§ 8 písm. a) katastrálního zákona].

Zastavitelná plocha podle územního plánu

V katastru neexistuje žádná evidence stavebních pozemků, což si veřejnost často neuvědomuje a zaměňuje údaje v katastru o stavebních parcelách za údaje o stavebních pozemcích. Z územního plánu obce lze pouze vyčíst, které plochy jsou určeny k zastavění, nikoliv, že se jedná o stavební pozemky. **Zastavitelnou plochou** se rozumí podle § 2 odst. 1 písm. j) stavebního zákona plocha vymezená k zastavění v územním plánu nebo v zásadách územního rozvoje. Zastavitelná plocha se stane stavebním pozemkem až při splnění zákonem stanovených podmínek.

Stavební pozemek je termín podle stavebního zákona

Stavební pozemek je tedy termínem stavebního zákona, nikoliv katastrálního zákona. Podle § 2 odst. 1 písm. b) stavebního zákona se stavebním pozemkem rozumí pozemek, jeho část nebo soubor pozemků, vymezený a určený k umístění stavby územním rozhodnutím, společným povolením, kterým se stavba umisťuje a povoluje, anebo regulačním plánem.

Teprve při splnění výše uvedených podmínek citace ustanovení stavebního zákona se z pozemku s druhem pozemku např. zahrada, který je zařazen do zastavitelné plochy podle územního plánu, stává stavební pozemek. Z uvedeného vyplývá, že stavební pozemek je takový, na kterém se teprve stavět bude nebo se už staví, a v katastru je doposud vyznačen s různým druhem pozemku, kromě druhu pozemku zastavěná plocha a nádvoří (může být také už postaveno, ale vlastník doposud nepožádal o odpovídající zápis do katastru).

Teprve až je postaveno a vlastník stavby ohlásí změnu týkající se pozemku katastrálnímu úřadu, stává se stavební pozemek zastavěným stavebním pozemkem, kterým se rozumí podle § 2 odst. 1 písm. c) stavebního zákona pozemek evidovaný v katastru jako stavební parcela, ale i další pozemkové parcely zpravidla pod společným oplocením, tvořící souvislý celek s obytnými a hospodářskými budovami. Zastavěný stavební pozemek je tedy nejen pozemková parcela s druhem pozemku zastavěná plocha a nádvoří, ale i další pozemky, které toliko souvisejí se stavbou, ale zastavěné ve skutečnosti být nemusejí.

Kdy se mění druh pozemku na zastavěnou plochu a nádvoří

Důležité je, že ke změně druhu pozemku v katastru na zastavěnou plochu a nádvoří lze přistoupit teprve až po uskutečnění takové změny v terénu nebo v rámci obnovy katastrálního operátu na podkladě výsledků pozemkových úprav [§ 30 odst. 4 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška)]. Dříve to není možné. Po celou dobu, kdy se staví např. rodinný dům, tak zůstává v katastru původní druh pozemku (např. zahrada nebo orná půda).

Při změně druhu pozemku na druh pozemku zastavěná plocha a nádvoří je pochopitelné, že ke změně druhu pozemku dochází v terénu zpravidla jen na části pozemku, který je v katastru uveden jako pozemková parcela. Na základě geometrického plánu tak dojde k oddělení pozemku s druhem pozemku zastavěná plocha a nádvoří (souhlas stavebního úřadu k dělení nebo scelování pozemků se při zápisu změny druhu pozemku nebo způsobu využití pozemku nevyžaduje).

Po dokončení budovy stavebníkem, který je vlastník pozemku, je vlastník pozemku povinen ohlásit změnu týkající se jeho pozemku [§ 37 odst. 1 písm. d) katastrálního zákona] spočívající v tom, že se součástí pozemku stala budova. Přílohou ohlášení vlastníka, pokud ohlašuje vlastník pozemku, že postavil budovu, která je součástí pozemku, musí proto být i geometrický plán pro vyznačení obvodu stavby. Doklad o přidělení čísla popisného nebo evidenčního ani doklad o typu a způsobu využití budovy vlastník předkládat s ohlášením nemusí, protože tyto údaje si katastrální úřad převezme ze základního registru územní identifikace a nemovitostí (RÚIAN).

Změny máte povinnost nahlásit

Pokud vlastník pozemku neohlásí katastrálnímu úřadu změny údajů týkající se jeho nemovitosti, dopouští se přestupku, za který mu může být uložena pokuta u fyzické osoby do 50 000 Kč, u právnické osoby do 100 000 Kč [§ 57 odst. 2 písm. d) a odst. 3 katastrálního zákona].

V případě, že nová budova není součástí pozemku ani práva stavby, zapisuje se nová budova jako samostatná věc spolu s vkladem vlastnického práva k této budově, a to na základě návrhu na vklad (správní poplatek 2 000 Kč), popř. bez návrhu na vklad (v případě listiny od soudu), vzhledem k tomu, že se zapisuje vlastnické právo, jehož zápis do katastru je zpoplatněn správním poplatkem. Doložit je nutné v takovém případě podklad osvědčující, že jde o stavbu, která není součástí pozemku ani práva stavby, podklad pro zápis vlastnického práva k budově a geometrický plán pro vyznačení obvodu budovy (tj. přílohy návrhu na vklad u vkladového řízení). I v tomto případě se vlastník (v tomto případě vlastník samostatné budovy) dopustí přestupku, pokud nezajistí odpovídající zápis v katastru, tj. neohlásí změny údajů týkající se jeho nemovitosti.

Závěr

Z katastru nelze sice zjistit, zda se jedná o stavební pozemek či nikoliv, ale v rámci zkvalitňování údajů katastru je žádoucí, aby byly v katastru uvedeny druhy pozemků podle skutečnosti. Je na vlastnících, aby řádně ohlašovali všechny změny týkající se jejich nemovitostí, a to nejen v případě, kdy se pozemková parcela změnila na stavební parcelu, tj. kdy se druh pozemku změnil na druh pozemku zastavěná plocha a nádvoří, ale i v ostatních případech změny druhu pozemku. Nezastupitelnou roli v tomto zkvalitňování údajů katastru mají revize údajů katastru, které v současnosti probíhají (§ 35 katastrálního zákona), a se kterými se jistě mnozí již reálně setkali.

JUDr. Eva Barešová

Publikováno na www.estav.cz 24. června 2020

Webináře ČKAIT listopad–prosinec 2020

Přinášíme přehled vybraných webinářů pořádaných oblastní kanceláří ČKAIT Praha (OK Praha) a Střediskem vzdělávání a informací ČKAIT (SVI).

SVI ČKAIT upozorňuje na změnu organizace webináře **Připojování nemovitostí zřízením sjezdů na pozemní komunikace.**
1. část: 27. října 2020 od 9.00 do 11.00 hod.
Přednášející: kpt. Ing. Pavel Fiala; Ing. Tomáš Kapal
2. část: 9. listopadu 2020 od 9.00 do 11.00 hod.
Přednášející: kpt. Ing. Pavel Fiala; Ing. Tomáš Kapal; pplk. JUDr. Sabina Burdová

3. listopadu 2020 od 14.00 hod.
Přestupky na úseku stavebního zákona (OK Praha)
Odborné zkušenosti z oblasti projednávání přestupků na úseku stavebního zákona. Zásady správního trestání budou vysvětleny nejen v kontextu stavebního zákona, ale také v souvislosti s novým zákonem o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich č. 250/2016 Sb.
Přednášející: Mgr. Jaroslava Milerová

9. listopadu 2020 od 14.00 hod.
Smluvní vztahy (SVI)
Právní skutečnosti, majetková práva, závazky z právních jednání, závazky z deliktů, veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní povolení a stavební povolení.
Přednášející: JUDr. Eva Kuzmová

12. listopadu 2020 od 14.00 hod.
Přístupnost dopravních staveb a veřejného prostranství (SVI)
Přednáška vypíchne problematická místa dopravních terminálů a jejich systémová řešení. Celá přednáška bude podpořena spoustou ukázek z reálných staveb.
Přednášející: Ing. Jana Košťálová

19. listopadu 2020 od 14.00 hod.
Geotechnické konstrukce – navrhování a provádění (SVI + aktiv Geotechnika)
Webinář zahrne několik přednášek od tří odborníků: Možné chyby v geotechnice – příčiny i důsledky; Klimatické vlivy, voda a sucho z geotechnického hlediska; Sanace nestabilních náspů zemního tělesa traťového úseku Hájek–Dalovice.
Přednášející: Ing. Vojtěch Ježek; Ing. Aleš Šmejda, Ph.D.; Ing. Jan Ďurove

24. listopadu 2020 od 14.00 hod.
Vnitřní prostředí budov – větrání (SVI)
Limity fyzikálních, chemických a biologických faktorů uvedené v prováděcích předpisech v zákonu o veřejném zdraví a stavebním zákonu.
Přednášející: Ing. Zuzana Mathauserová

25. listopadu 2020 od 14.00 hod.
Požární bezpečnost v rodinných a bytových domech (SVI)
Webinář se zaměřuje na specifika projektování požární bezpečnosti staveb budov sloužících k bydlení osob v souladu s aktuálním zněním ČSN 730833.
Přednášející: Ing. Marie Rusinová, Ph.D.

1. prosince 2020 od 14.00 hod.
Stavbyvedoucí (OK Praha)
Požadavky na kvalifikaci, povinnosti stavbyvedoucího, vedení stavebního deníku, předpisy o technických požadavcích na stavby, předání a převzetí staveniště/pracoviště.
Přednášející: Ing. Jindřich Pater

3. prosince 2020 od 14.00 hod.
Facility Management v praxi projektanta (OK Praha)
Profese Facility Managera (FM), jeho náplň práce, požadavky FM na výstavbu a projekt/projektanty, s životním cyklem budovy a využitím BIM v této oblasti. Seznámení odborné veřejnosti s obsahem profese FM, přesahem správy a údržby budov vlastníka budovy/investora do projektové dokumentace.
Přednášející: Martin Malý, MSc, DBA, MRICS

8. prosince 2020 od 14.00 hod.
Technický dozor stavebníka – jeho postavení a úloha (SVI)
Cílem přednášky je přispět k informovanosti účastníků o dozorové činnosti ve stavebnictví se specifickým zaměřením na postavení a úlohu technického dozoru stavebníka a významu pozice TDS nejen v dozorové činnosti nad prováděním stavby.
Přednášející: Ing. Ludmila Zahradnická, CSc.

Ing. Dominika Hejduková
vedoucí Střediska vzdělávání a informací ČKAIT

Vztah stavebního zákona a občanského zákoníku

Jaká je vzájemná vazba těchto zákonů? Jsou to dva samostatné, na sobě nezávislé právní předpisy, nebo se určitým způsobem prolínají? Které záležitosti se řeší u stavebního úřadu a které soudně, když oba předpisy upravují v určitých případech obdobné věci?

Jde o problematiku, která souvisí s pochopením vztahu soukromého a veřejného práva jako dvou základních normových komplexů.

Soukromé a veřejné právo

Občanský zákoník[1] zakotvuje v § 1 odst. 1 stěžejní zásadu, podle níž se soukromé právo uplatňuje nezávisle na právu veřejném.

Uvedené znamená, že pokud soukromoprávní předpis používá určitý právní pojem, jenž je upraven i v právu veřejném, může se stát, že tento pojem bude chápán v obou sférách v odlišných významech. Takový přístup je patrný na rozdílném chápání pojmu stavba či stavebník v občanském a ve stavebním právu. S touto skutečností souvisí dále i nutnost dvou titulů ke stavbě – jak soukromoprávního, tak veřejnoprávního, ale rovněž i diferenciace pravomoci soudu a správních orgánů k řešení obdobných věcí.

Souhlas vlastníka podle § 184a stavebního zákona[2]

Pro uskutečnění stavby vyžaduje právní řád dva tituly – veřejnoprávní podle stavebního zákona (rozhodnutí a úkony vydávané stavebními úřady) a soukromoprávní podle občanského zákoníku (věcná práva – vlastnické právo, právo stavby, věcná břemena – služebnosti a za určitých okolností i závazková práva jako nájem, výpůjčka, závazky ze smlouvy o budoucí smlouvě nebo titul z nepojmenované smlouvy).

Je více než samozřejmé, že kupř. stavební povolení samo o sobě nezakládá subjektivní soukromé právo stavět na cizím pozemku, a naopak, že soukromoprávní titul k takové stavbě zároveň neznamená i veřejnoprávní oprávnění ke stavbě.

Jak se prolíná veřejné právo s právem soukromým, a co stavební úřad ze soukromého práva při stavbě na cizím pozemku zajímá, deklaruje § 184a stavebního zákona. Podle jeho odst. 1 věty platí, že není-li žadatel vlastníkem pozemku nebo stavby a není-li oprávněn ze služebnosti nebo práva stavby požadovaný stavební záměr uskutečnit, dokládá souhlas vlastníka pozemku nebo stavby.

Tato úprava vychází především z principu, že nositelé věcných práv, tj. vlastníci a oprávnění z práva stavby a ze služebnosti jsou oprávněni v rozsahu těchto práv požadovaný záměr uskutečnit. Svědčí jim jak soukromoprávní titul k realizaci stavby (musí být zapsán v katastru nemovitostí), tak jsou oprávněni podat žádost o povolovací rozhodnutí nebo jiný úkon stavebního úřadu. Stavební úřad v takovém případě u práva stavby nebo služebnosti pouze zkoumá, zda stavební záměr koresponduje s předmětem práva stavby a služebnosti.

V ostatních případech stavební úřad nezkoumá povahu, obsah, ani rozsah oprávnění provést stavbu, tedy zda má stavebník k cizímu pozemku nějaký soukromoprávní titul, ale vyžaduje pouze souhlas vlastníka pozemku nebo stavby k uskutečnění stavebního záměru[3]. V případě vydání veřejnoprávního oprávnění je pak na stavebníkovi, aby si zajistil potřebný soukromoprávní titul. Zvyšuje se tak jeho odpovědnost, neboť by v případě, kdy by tak neučinil, sice měl na cizím pozemku stavbu, která je povolená z hlediska veřejného práva, ale byla by neoprávněná z hlediska práva soukromého.

Zvláštní ustanovení je upraveno pro případy, kdy žadatel o změnu dokončené stavby (přístavby, nástavby, stavební úpravy) není vlastníkem takové stavby a kdy je tedy povinen doložit souhlas vlastníka takové stavby.

V případě změny dokončené stavby v bytovém spoluvlastnictví vlastník jednotky dokládá souhlas společenství vlastníků nebo správce, jestliže společenství vlastníků nevzniklo. Podpis na situační výkres v případě bytového spoluvlastnictví uvede správce nebo statutární orgán. Projevem zásady nezávislosti uplatňování soukromého práva na právu veřejném je zde pak to, že stavební úřad pouze ověří, zda konkrétní společenství vlastníků, které je právnickou osobou, zastupuje statutární orgán, osoba zapsaná v příslušném veřejném rejstříku. Stavební úřad neposuzuje a ani není oprávněn posuzovat soukromoprávní vztahy v rámci bytového spoluvlastnictví, tedy ani to, zda usnesení společenství vlastníků jednotek bylo přijato řádně. Případné spory o této skutečnosti je třeba řešit soukromoprávní cestou.

Souhlas se podle § 184a odst. 3 stavebního zákona nedokládá, je-li pro získání potřebných práv k pozemku nebo stavbě pro požadovaný stavební záměr nebo opatření stanoven účel vyvlastnění zákonem.

Věci a jejich rozdělení, součást věci

§ 498 občanského zákoníku člení věci na nemovité a movité. Nemovité věci jsou pozemky a podzemní stavby se samostatným účelovým určením, jakož i věcná práva k nim, a práva, která za nemovité věci prohlásí zákon. Stanoví-li zákon, že určitá věc není součástí pozemku, a nelze-li takovou věc přenést z místa na místo bez porušení její podstaty, je i tato věc nemovitá[4]. Veškeré další věci, ať je jejich podstata hmotná nebo nehmotná, jsou movité.

Věc v právním smyslu, tzn. způsobilý předmět občanskoprávních vztahů, musí být samostatnou věcí. Těmi jsou věci uvedené v citovaném ustanovení § 498. Věcí v právním smyslu však není součást věci. Co je součástí pozemku, definuje § 506 občanského zákoníku, který zakotvuje zásadu superficies solo cedit (povrch ustupuje půdě), když uvádí, že součástí pozemku je prostor nad povrchem i pod povrchem, stavby zřízené na pozemku a jiná zařízení s výjimkou staveb dočasných, včetně toho, co je zapuštěno v pozemku nebo upevněno ve zdech.

Občanský zákoník zavádí v § 506 legislativní zkratku pojmu stavba. Jedná se jak o stavby zřízené na pozemku, tak o jiná zařízení. Přestože to zákon výslovně nestanoví, lze za stavbu zřejmě považovat pouze takový výsledek stavební činnosti, který je s pozemkem spojen. Stavba může mít z hlediska veřejnoprávního odlišný režim od režimu soukromoprávního. V rámci veřejného práva stavebního má stavba vlastní legální definici uvedenou v § 2 odst. 3 stavebního zákona, která je širší než pojem stavby z hlediska občanskoprávního, neboť díky použití právní fikce zahrnuje i výrobky, které plní funkci stavby. Stavební předpisy chápou pojem stavba „dynamicky", tedy jako činnost, popřípadě soubor činností, směřujících k uskutečnění díla (někdy ovšem i jako toto dílo samotné). Pro účely občanského práva je však pojem stavba nutno vykládat „staticky" jako výsledek určité stavební činnosti.

Až na zákonné výjimky je každá stavba spojená s pozemkem fakticky součástí pozemku. Stavba jako součást pozemku sdílí jeho právní osud. Jestliže se bude převádět vlastnické právo k pozemku, bude se tím automaticky převádět vlastnické právo i ke všem jeho součástem, tedy i ke stavbě.

Z dikce § 506 občanského zákoníku vyplývá, že ne všechny stavby jsou součástí pozemku. Platí to pro stavby dočasné, kterými se rozumí stavby nacházející se na pozemku pouze na časově omezenou dobu.

Samostatným předmětem práv je rovněž stavba podzemní se samostatným hospodářským určením. Podzemní stavby se samostatným účelovým určením (metro, podchod, garáže, vinný sklípek) jsou samostatnými nemovitými věcmi, přičemž pouze ve výjimečných případech (studna, kanál, šachta) podzemní stavba, která nemá samostatné účelové určení, součástí pozemku je. Pokud taková stavba zasahuje i pod jiný (vedlejší) pozemek, je součástí pozemku hlavního.

Věcí v právním slova smyslu jsou i stavby podle § 509. Ten stanoví, že liniové stavby, zejména vodovody, kanalizace nebo energetická či jiná vedení, a jiné předměty, které ze své povahy pravidelně zasahují více pozemků, nejsou součástí pozemku. Má se za to, že součástí liniových staveb jsou i stavby a technická zařízení, která s nimi provozně souvisí.

Z přechodných ustanovení je třeba ve vztahu ke stavbě jakožto samostatnému předmětu práv zmínit především § 3055 odst. 1, podle kterého se stavba spojená se zemí pevným základem, která nebyla podle dosavadních právních předpisů součástí pozemku, na němž je zřízena, a byla k 1. lednu 2014 ve vlastnictví osoby odlišné od vlastníka pozemku, dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nestala součástí pozemku a je nemovitou věcí.[5]

Vlastnické právo

Vlastnické právo jako právo absolutní působí vůči všem. § 1012 občanského zákoníku stanoví, že vlastník má právo se svým vlastnictvím v mezích právního řádu libovolně nakládat a jiné osoby z toho vyloučit.

Vlastnické právo je „omezeno" především právy ostatních vlastníků; výkon vlastnického práva proto nesmí bez právního důvodu zasahovat do výkonu práv ostatních vlastníků a ostatních osob vůbec. Meze výkonu vlastnického práva jsou dány rovněž v četných zákonech veřejnoprávní povahy (např. zákon č. 114/1992 Sb., zákon č. 254/2001 Sb., zákon č. 458/2000 Sb. aj.). Stavební zákon pak v této souvislosti stanoví podmínky výkonu vlastnického práva k pozemkům, které vlastník hodlá zastavět, a podmínky užívání staveb, dále též vstup na cizí pozemky a stavby.

Sousedské právo

Tradiční omezení vlastníka jsou obsažena v normách, upravujících (zejména) vztahy mezi vlastníky sousedních nemovitostí; souhrn těchto norem se nazývá sousedské právo. Občanský zákoník obsahuje tzv. generální klauzuli, zakazující nad míru přiměřenou poměrům závažně rušit práva jiných osob, obranu proti imisím a další otázky sousedských práv, jako povinnost oplocení pozemku, vstupu na sousední pozemek aj.

Podle § 1013 odst. 1 občanského zákoníku se vlastník zdrží všeho, co působí, že odpad, voda, kouř, prach, plyn, pach, světlo, stín, hluk, otřesy a jiné podobné účinky (imise) vnikají na pozemek jiného vlastníka (souseda) v míře nepřiměřené místním poměrům a podstatně omezují obvyklé užívání pozemku; to platí i o vnikání zvířat. Zakazuje se přímo přivádět imise na pozemek jiného vlastníka bez ohledu na míru takových vlivů a na stupeň obtěžování souseda, ledaže se to opírá o zvláštní právní důvod.

Prostřednictvím tohoto ustanovení se lze u soudu negatorní žalobou domáhat ochrany proti imisím již existujícím. Námitku, že k imisím dojde v budoucnu (imise budoucí), lze uplatnit postupem stanoveným stavebním zákonem a k jejímu vypořádání je příslušný stavební úřad v rámci probíhajícího řízení.

Soused, který má za to, že stavba nebo její zřizování může způsobit imise, musí své námitky uplatnit ve stavebním řízení. Pokud by stavební úřad o námitce budoucích imisí sám rozhodl, soud by musel z jeho rozhodnutí vycházet. To by platilo i v případě, že by tyto námitky nebyly ve správním řízení vzneseny, ač vzneseny být mohly; v územním, společném i ve stavebním řízení totiž platí zásada koncentrace, jejímž účelem je, aby výstavba nebyla mařena námitkami vznesenými např. až po zahájení stavby.

V rámci sousedských práv jsou důležitá i ustanovení § 1021 občanského zákoníku o vstupu na sousední pozemek a § 1022 o užití sousedního pozemku při stavebních pracích. Jde o případy stavění, bourání, opravy či rekonstrukce stavby. Někdy postačí pouhý vstup na sousední pozemek, který bude bezúplatný, soused bude jen odpovídat za škodu. V závažnějších případech, je-li potřeba užít sousední pozemek nejen k pouhému vstupu, bude třeba (nedohodnou-li se sousedé jinak) poskytnout náhradu; její výši stanoví soud s přihlédnutím k míře omezení vlastníka pozemku.

Uvedené lze řešit i veřejnoprávní cestou prostřednictvím § 141 stavebního zákona, kdy pro vytvoření podmínek k provedení stavby nebo její změny, nutných zabezpečovacích prací, nezbytných úprav, udržovacích prací a k odstranění stavby nebo zařízení může stavební úřad uložit těm, kteří mají vlastnická nebo jiná věcná práva k sousedním pozemkům či stavbám na nich, aby umožnili provedení prací ze svých pozemků nebo staveb, pokud mezi zúčastněnými nedošlo k dohodě. Toto opatření však může stavební úřad uložit pouze ve veřejném zájmu.

Stavba

Stavba v občanskoprávním slova smyslu je takový výsledek stavební činnosti, při níž vzniká věc. Věcí je stavba tehdy, jestliže je v takové fázi rozestavěnosti, že je rozeznatelný půdorys stavby, jde-li o stavbu

nadzemní, a dispozice prvního nadzemního podlaží[6]. V tomto případě lze stavbu – není-li ovšem součástí pozemku ve smyslu § 506 – smluvně převádět anebo k ní může být nabyto vlastnického práva i originárním způsobem. Otázka splnění veřejnoprávních podmínek vyplývajících z předpisů práva správního nemá na posouzení této věci v občanskoprávním slova smyslu význam. Význam může být pouze v tom, zda budeme považovat stavbu za nepovolenou („černou") anebo za stavbu neoprávněnou ve smyslu stavby na cizím pozemku (neoprávněnou stavbou je přitom i stavba stojící jen zčásti na cizím pozemku).

Podle § 1085 občanského zákoníku může soud na návrh vlastníka pozemku rozhodnout, že ten, kdo zřídil stavbu na cizím pozemku, ač na to nemá právo, musí vlastním nákladem stavbu odstranit a uvést pozemek do předešlého stavu. Soud přitom přihlédne, zda ke zřízení stavby došlo v dobré víře.

Praktické je ustanovení § 1087 občanského zákoníku o tzv. přestavku. Ten je zvláštním případem neoprávněné stavby, kdy pouze nepatrná část trvalé stavby (tzn. té, která je součástí pozemku), jinak zřízené na vlastním pozemku, přesahuje na pozemek cizí. Zde by nemělo význam řešit věc spoluvlastnictvím vlastníků obou pozemků ke stavbě nebo povinností stavbu přestavět, ale uvedené ustanovení nabízí řešení v podobě nové organizace vlastnických vztahů ke stavbou částečně dotčenému pozemku. Předpokladem je, že zřizovatel stavby stavěl v dobré víře. Pokud se vlastníci sousedních pozemků nedohodnou, určí tak na základě podané žaloby soud.

Věcná práva k cizím věcem

Občanský zákoník v § 1240–1399 popisuje problematiku věcných práv k věci cizí, kterými se stavební úřad zabývá např. v rámci výše uvedeného souhlasu vlastníka podle § 184a stavebního zákona či při posuzování účastenství v řízení. V praxi mají největší význam právo stavby a věcná břemena.

Právo stavby

Právo stavby upravené v § 1240 a násl. občanského zákoníku je specifickým věcným právem stavebníka k cizímu pozemku, a tedy i prolomením zásady superficies solo cedit. Reflektuje hospodářskou potřebu provést na dotčeném pozemku stavbu za stavu, kdy není možné nebo výhodné (z ekonomických nebo jiných důvodů) dotčený pozemek nabýt do vlastnictví.

Právo „mít stavbu" zahrnuje buď právo stavbu na pozemku ještě nezastavěném nově vybudovat, anebo již zřízenou stavbu převzít a „mít", a to např. za účelem rekonstrukce, modernizace a dalšího využití. Právo stavby nemusí zatížit jen příslušný pozemek, ale může být vztaženo i na další pozemky, které budou sloužit pro lepší využívání předmětné stavby. Smlouva mezi stavebníkem a vlastníkem pozemku, kterou se toto právo nabývá, se vkládá do katastru nemovitostí.

Charakteristickým rysem věcného práva stavby je jeho dočasnost. Trvání práva stavby, pokud je zřízeno smlouvou, bylo zákonodárcem omezeno nanejvýš na 99 let. Následkem zániku práva stavby uplynutím doby, na kterou bylo zřízeno, je fakt, že stavba přestává být součástí práva stavby a stává se součástí pozemku.

Věcná břemena

Věcná břemena, které nynější právní úprava člení na služebnosti a reálná břemena, představují částečné právní panství nad cizí věcí.

Služebnosti jsou příznačné tím, že postihují vlastníka věci tak, že musí ve prospěch jiného něco trpět nebo něčeho se zdržet (klasicky služebnost inženýrské sítě, služebnost stezky, cesty, zákaz zastavění aj.). Naproti tomu reálná břemena zavazují vlastníka věci k tomu, aby ve prospěch oprávněného něco dával nebo konal (typickým příkladem reálného břemene byly historicky některé povinnosti spojené s výměnkem, byl-li zřízen jako věcné právo).

Služebnosti lze rozlišovat na služebnosti osobní (sepjetí s určitou osobou) či pozemkové (vazba na konkrétní pozemek). Je-li služebnost zřízena ve prospěch určité osoby, zaniká toto věcné břemeno s určitými výjimkami nejpozději její smrtí nebo zánikem. Z povahy pozemkových služebností pak vyplývá, že změna vlastnictví zatíženého či oprávněného pozemku nemá vliv na existující služebnost a dochází tak ze zákona k převodu oprávnění a povinností z tohoto věcného břemene na nového vlastníka.

Významná z hlediska občanského zákoníku je tzv. vlastnická služebnost, spočívající v tom, že vlastník určitého pozemku může tento svůj pozemek zatížit ve prospěch jiného svého pozemku. To je velice praktické, neboť vlastník pozemků si takto může dopředu nastavit poměry na svých pozemcích především pro případy jejich následného prodeje.

Způsoby nabývání služebností jsou upraveny v § 1260 odst. 1 občanského zákoníku. Jsou jimi smlouva (nejčastěji), pořízení pro případ smrti, vydržení, zákon či rozhodnutí orgánu veřejné moci. Věcné břemeno zřízené právním jednáním k věci zapsané ve veřejném seznamu však jako takové vzniká až zápisem do takového seznamu.

Závěr

Vztah stavebního zákona a občanského zákoníku je poměrně složitou problematikou, v níž mnohdy tápou jak osoby obracející se na správní orgán, tak stavební úřady samotné. Pochopení vzájemných vazeb obou zákonů je založeno na principu nezávislého uplatňování práva soukromého na právu veřejném, jak bylo výše popsáno. Toto rozlišování norem soukromého a veřejného práva však není důvodem k jejich úplné izolaci. Důležité je uvědomění si, že finálně musí oba normové komplexy tvořit jednotný, vnitřně bezrozporný právní řád.

JUDr. Eva Kuzmová
právní poradna ČKAIT

---

[1] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

[2] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů

[3] Ten musí být vyznačen na situačním výkresu dokumentace nebo projektové dokumentace.

[4] Dočasná stavba podle § 506 a liniová stavba podle § 509 občanského zákoníku

[5] Podle § 3054 občanského zákoníku se při totožném vlastnictví takovéto stavby a pozemku stala stavba k 1. lednu 2014 součástí pozemku.

[6] Rozsudek NS 22 Cdo 2534/2000

Správní řád ve vazbě na stavební zákon

Jak probíhá po procesní stránce řízení či jiné úkony u stavebního úřadu? Vychází úřad jako správní orgán pouze ze stavebního zákona[1] nebo i z jiných právních předpisů? Jaký je vzájemný vztah těchto zákonů a jak je pak stavební úřad při své činnosti používá?

Zodpovězení uvedených otázek je klíčové pro pochopení činnosti stavebního úřadu, jeho požadavků a současně práv, možností žadatelů a ostatních účastníků řízení (případně podatelů a dalších osob) a jejich procesní aktivity a obrany v rámci řešené věci.

Vztah stavebního zákona a správního řádu[2]

§ 192 odst. 1 stavebního zákona stanoví, že na postupy a řízení se použijí ustanovení správního řádu, pokud tento zákon nestanoví jinak. Toto ustanovení je v souladu s právním principem lex specialis derogat legi generali – zvláštní právní úprava má přednost před normou obecnější. Jedná se o tzv. vztah speciality a subsidiarity. Ten znamená, že se stavební úřad při své procesní činnosti přednostně řídí ustanoveními stavebního zákona. V těch věcech, které stavební zákon neupravuje vůbec či jen částečně, se pak použije správní řád jako obecný procesní předpis veřejné správy.

Základní zásady činnosti správních orgánů

Předně je třeba zdůraznit, že na všechny postupy stavebního úřadu (řízení, zjednodušené formy) dopadá část první správního řádu, upravující v § 2–8 základní zásady činnosti správních orgánů. Stavební úřad je povinen se těmito zásadami při své práci řídit a dodržovat je.

Jde zejména o zásadu zákonnosti, upravenou v § 2 odst. 1 tohoto zákona, podle níž správní orgán postupuje v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.

Stěžejní je pak zásada zákazu zneužití pravomoci (§ 2 odst. 2 správního řádu) v souladu, s níž uplatňuje správní orgán svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena.

Správní orgány jsou povinny postupovat tak, jak mají právními předpisy stanoveno. Požadavek „co není výslovně zákonem zakázáno, je povoleno" se vztahuje toliko na osoby soukromého práva, zatímco pro osoby veřejnoprávní, uplatňující veřejnou moc, naopak platí princip, že mohou činit pouze to, co zákon stanoví.

Důležitá je i zásada ochrany veřejného zájmu, individualizace a legitimního očekávání, upravená v § 2 odst. 4 správního řádu. Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

§ 6 odst. 1 správního řádu obsahuje zásadu rychlosti, podle níž správní orgán vyřizuje věci bez zbytečných průtahů. Nečiní-li správní orgány úkony v zákonem stanovené lhůtě nebo ve lhůtě přiměřené, není-li zákonná lhůta stanovena, použije se ke zjednání nápravy ustanovení o ochraně před nečinností. Stavební zákon stanovuje lhůty pro vydání rozhodnutí obvykle do 60 dnů (ve zvlášť složitých případech 90 dnů) ode dne zahájení řízení[3], tj. od podání žádosti. Pokud v této době není rozhodnutí vydáno, může účastník řízení podat podnět na nečinnost stavebního úřadu jeho nadřízenému orgánu v souladu s § 80 správního řádu. V této souvislosti je však nutné upozornit na skutečnost, že pokud je řízení z nějakého důvodu přerušeno (stavební úřad vydá usnesení o přerušení řízení), lhůta pro vydání rozhodnutí po tuto dobu neběží.

Správní řízení

Je-li u věcně a místně příslušného stavebního úřadu podána žádost o vydání výsledného rozhodnutí (o vydání územního rozhodnutí, společného povolení, stavebního povolení aj.), je tímto okamžikem zahájeno a následně vedeno správní řízení, na které dopadá podpůrně část druhá a třetí správního řádu. Z těchto částí stavební úřad využívá zejména ustanovení o správních orgánech, podjatosti, doručování, účastnících řízení, opatrovnictví, zastoupení na základě plné moci, úkonech účastnících řízení, průběhu řízení a výsledném rozhodnutí a opravných prostředcích.

Žádost

Jak má příslušná žádost vypadat, jaké má mít náležitosti a přílohy, stanoví stavební zákon a prováděcí vyhláška[4] u jednotlivých typů žádosti. I zde se však aplikují obecné věci ze správního řádu, konkrétně ustanovení § 45 odst. 1, podle něhož musí mít žádost náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 a musí z ní být patrné, co žadatel žádá nebo čeho se domáhá. Žadatel je dále povinen označit jemu známé účastníky řízení. Ustanovení § 37 upravuje problematiku podání, tj. úkonu (obecně písemnosti) směřujícímu vůči správnímu orgánu, kterým podatel uplatňuje svá procesní práva. Podání se posuzuje podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno. Podání je možné učinit písemně, ústně do protokolu, do datové schránky správního orgánu anebo v elektronické podobě se zaručeným elektronickým podpisem. Prostý e-mail je podáním, pokud je do 5 dnů potvrzen, popřípadě doplněn některou z kvalifikovaných forem podání.

Shodně pro jednotlivé typy řízení pak stavební zákon speciálně upravuje, že pokud žádost neobsahuje požadované náležitosti, stavební úřad vyzve žadatele k jejímu doplnění a řízení přeruší; usnesení o přerušení řízení se oznamuje pouze žadateli. Dojde-li k zastavení řízení z důvodu neodstranění vad žádosti, usnesení o zastavení řízení se oznamuje pouze žadateli. Pokud k žádosti není připojena příslušná dokumentace nebo pokud není zpracována projektantem, stavební úřad takovou žádost neprojednává a řízení zastaví; usnesení o zastavení řízení se oznamuje pouze žadateli[5].

Správní řád zná vedle podání ještě formu podnětu podle § 42 správního řádu, který směřuje k zahájení řízení z moci úřední.

I stavební úřad je povinen tyto podněty přijímat a následně prověřit s tím, že podnět může být učiněn jakoukoli formou (tedy i prostým e-mailem bez nutnosti potvrzení).

Účastníci řízení

Je-li žádost kompletní, stavební úřad oznámí zahájení řízení všem jemu známým účastníkům. Kdo je účastníkem příslušného řízení, upravuje přímo stavební zákon. Obecné vymezení účastníků řízení podle § 27 správního řádu se zde neužije. Aplikují se ale ustanovení správního řádu související s účastenstvím, a to konkrétně § 28 (tvrzené účastenství) a § 84 (opomenutí účastníci). Rozdíl mezi těmito ustanoveními je v tom, že § 28 dopadá na probíhající řízení, § 84 je pak využíván až po vydání výsledného rozhodnutí.

Podle § 28 odst. 1 správního řádu bude za účastníka v pochybnostech považován i ten, kdo tvrdí, že je účastníkem, dokud se neprokáže opak. O tom, zda osoba je či není účastníkem, vydá správní orgán usnesení, jež se oznamuje pouze tomu, o jehož účasti v řízení bylo rozhodováno, a ostatní účastníci se o něm vyrozumí. Postup podle předchozí věty nebrání dalšímu projednávání a rozhodnutí věci.

§ 84 odst. 1 správního řádu uvádí, že osoba, která byla účastníkem, ale rozhodnutí jí nebylo správním orgánem oznámeno, může podat odvolání do 30 dnů ode dne, kdy se o vydání rozhodnutí a řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování, dozvěděla, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy bylo rozhodnutí oznámeno poslednímu z účastníků; zmeškání úkonu nelze prominout. Ustanovení tohoto odstavce neplatí pro tzv. hlavní účastníky.

Zastoupení

Zde se plně využívá obecná úprava správního řádu. Podle § 31 je zástupcem účastníka zákonný zástupce, opatrovník[6] nebo zmocněnec; zástupcem účastníků, jejichž zájmy si neodporují, může být i společný zmocněnec nebo společný zástupce. Pro všechny tyto zástupce platí, že jde o tzv. přímé zastoupení – zástupce vystupuje jménem zastoupeného, z jeho úkonů vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému.

Zastoupení na základě plné moci je upraveno v § 33 správního řádu. Účastník si může zvolit zmocněnce. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí[7]. Plnou moc lze udělit i ústně do protokolu. V téže věci může mít účastník současně pouze jednoho zmocněnce.

Zmocnění může být uděleno

a) k určitému úkonu, skupině úkonů nebo pro určitou část řízení,
b) pro celé řízení,
c) pro neurčitý počet řízení s určitým předmětem, která budou zahájena v určené době nebo bez omezení v budoucnu; podpis na plné moci musí být v tomto případě vždy úředně ověřen a plná moc musí být do zahájení řízení uložena u věcně příslušného správního orgánu, popřípadě udělena do protokolu, nebo
d) v jiném rozsahu na základě zvláštního zákona.
e) Ustanovení § 33 odst. 3 správního řádu pak normuje, že zmocněnec může udělit plnou moc jiné osobě, aby místo něho za účastníka jednala, jen je-li v plné moci výslovně dovoleno, že tak může učinit, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak[8] (tzv. substituce).

Doručování

I problematika doručování se pro řízení vedená u stavebního úřadu téměř plně řídí správním řádem s určitými specifiky, které stanoví stavební zákon. Z příslušných ustanovení správního řádu a související právní úpravy vyplývá následující pořadí způsobů a kanálů, kterými má správní orgán doručovat, a míst, kam má doručovat.

1) doručení na místě (adresát je přítomen při provádění úkonu a poskytne správnímu orgánu součinnost pro doručení písemnosti, která je mu fyzicky předána, a tato skutečnost je případně zaznamenána),
2) doručování do datové schránky (adresát má zřízenu datovou schránku[9]),
3) doručování na elektronickou adresu e-mailem (avšak adresát musí disponovat uznávaným elektronickým podpisem a požádal o tento způsob doručování),
4) doručování prostřednictvím pošty[10] (případně jiného provozovatele poštovních služeb).

Specifika doručování pro řízení s velkým počtem účastníků (řízení s více než 30 účastníky) pak obsahuje § 144 odst. 6 správního řádu. V tomto řízení lze doručovat písemnosti veřejnou vyhláškou. To se netýká tzv. hlavních účastníků řízení, kteří jsou správnímu orgánu známi; těmto účastníkům řízení se doručuje jednotlivě.

Úkony účastníků

§ 36 správního řádu v prvních třech odstavcích obecně vymezuje, jaká procesní práva mají účastníci řízení. Ve vztahu k tomuto ustanovení stanoví stavební zákon speciální úpravu pro podávání námitek účastníků řízení, když uvádí, že tyto musí být uplatněny nejpozději při ústním jednání či ve stanovené lhůtě, jinak se k nim nepřihlíží. Takto je stavebním zákonem přímo uplatněna koncentrace řízení.

Ze správního řádu se pro řízení vedená stavebními úřady uplatní § 36 odst. 3, který zakotvuje důležité procesní právo účastníků řízení, a sice možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ve věci k jeho podkladům. Opomenutí tohoto ustanovení správními orgány bývá soudy klasifikováno jako hrubé procesní pochybení.

Nahlížení do spisu

Právo nahlížet do spisu má široký význam a umožňuje seznámit se s průběhem a (aktuálním) stadiem řízení a zvolit podle toho odpovídající procesní taktiku. Je upraveno v § 38 správního řádu. Do spisu mají právo nahlížet účastníci a jejich zástupci, a to i v případě, že je rozhodnutí ve věci již v právní moci. Jiným osobám umožní správní orgán nahlédnout do spisu, pokud prokáží právní zájem nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo některého z účastníků, popřípadě dalších dotčených osob anebo veřejný zájem.[11]

Stavební zákon v této souvislosti obsahuje specifickou úpravu ve vztahu k poskytování kopií dokumentace stavby v § 168 odst. 2 věta druhá, který stanoví, že kopii dokumentace stavby stavební úřad poskytne, pokud žadatel předloží souhlas toho, kdo dokumentaci pořídil, případně souhlas vlastníka stavby, které se dokumentace týká. Výklad tohoto ustanovení se stal předmětem rozsudku NSS z 23. července 2019, čj. 2 As 256/2017–48, který poukazuje na nutnost toho, aby stavební úřad provedl v každém jednotlivém případě test proporcionality[12].

Rozhodnutí

Správní řád dále upravuje obecně dokazování prováděné ve správním řízení, důvody pro přerušení a zastavení řízení až po vydání výsledného rozhodnutí ve věci. Stavební zákon a prováděcí vyhláška č. 503/2006 Sb. stanoví, co vše konkrétně má příslušné rozhodnutí obsahovat. Ze správního řádu se využívají obecná ustanovení o náležitostech rozhodnutí.

§ 73 odst. 1 správního řádu pak stanoví, kdy rozhodnutí nabývá právní moci – nestanoví-li tento zákon jinak, je v právní moci rozhodnutí, které bylo oznámeno a proti kterému nelze podat odvolání. Vyznačení právní moci je úkolem správního orgánu, který je díky informacím a dokladům (zejména tzv. doručenkám) obsaženým ve spise schopen posoudit, zda a kdy došlo k nabytí právní moci. Rozhodnutí je vykonatelné nabytím právní moci nebo pozdějším dnem, který je v jeho výrokové části uveden.

Opravné prostředky

Problematika opravných prostředků proti vydanému rozhodnutí ve věci je plně obsažena ve správním řádu. Ten rozlišuje opravné prostředky řádné – odvolání (účastník jej může podat do 15 dnů od doručení rozhodnutí k nadřízenému orgánu prostřednictvím stavebního úřadu) či mimořádné – přezkumné řízení (náprava právních vad, rozhodnutí v přezkumném řízení nelze vydat po uplynutí 15 měsíců ode dne právní moci rozhodnutí ve věci) a obnova řízení (náprava skutkových vad, účastník řízení může podat žádost o obnovu řízení u kteréhokoliv správního orgánu, který ve věci rozhodoval, a to do 3 měsíců ode dne, kdy se o důvodu obnovy dozvěděl, nejpozději však do tří let ode dne právní moci rozhodnutí).

Úkony podle části čtvrté správního řádu

Stejný vztah speciality a subsidiarity stavebního zákona a správního řádu platí i při procesním řešení tzv. zjednodušených forem (záměry, pro které postačí vydání územního souhlasu společného souhlasu, souhlasu s ohlášením aj.), na něž dopadá část čtvrtá správního řádu (§ 154–158) opět se specifiky stanovenými stavebním zákonem.

Stížnost podle § 175 správního řádu

Dotčené osoby mají právo obracet se na správní orgány se stížnostmi proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li správní řád jiný prostředek ochrany. Uvedené dopadá obecně na všechny postupy stavebního úřadu, ovšem stížnost je možné podat pouze tehdy, kdy se vůči nevhodnému chování nebo nesprávnému úřednímu postupu nelze bránit využitím jiného prostředku ochrany (např. prostřednictvím řádných opravných prostředků či podnětů na nečinnost).

Závěr

Pro osoby, které přicházejí do kontaktu se stavebním úřadem, je důležitá znalost nejen příslušných ustanovení stavebního zákona, ale rovněž souvisejících ustanovení správního řádu tak, aby byli schopni efektivně využívat všech procesních možností, které jim zákon pro jednání se správními orgány dává.

JUDr. Eva Kuzmová
právní poradna ČKAIT

---

[1] *Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu*

[2] *Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád*

[3] *§ 87 odst. 4, § 94p odst. 3, § 112 odst. 3 stavebního zákona*

[4] *Vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu*

[5] *§ 68 odst. 4, § 94l odst. 5 a 6, § 110 odst. 4 a § 111 odst. 3 stavebního zákona*

[6] *Důvody pro ustanovení opatrovníka vyjmenovává § 32 odst. 2 správního řádu; správní orgán ustanovuje opatrovníka osobě (jak fyzické, tak právnické) usnesením.*

[7] *Ze závěrů judikatury vyplývá, že postačí předložit plnou moc v kopii – rozsudek NSS ze 17. října 2014, č. j. 4 As 171/2014-25.*

[8] *§ 26 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii*

[9] *K doručení dochází přihlášením se do datové schránky, případně marným uplynutím 10denní lhůty ode dne dodání – tzv. fikce doručení. Podle judikatury platí, že pokud se nepřihlásí do datové schránky osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu, ve lhůtě deseti dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty, a to i v případě, že konec lhůty připadne na sobotu, neděli nebo svátek.*

[10] *Podle § 24 odst. 1 správního řádu nevyzvedne-li si adresát uložené písemnosti/písemnost ve lhůtě deseti dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty – tzv. fikce doručení. Zde se však oproti datovým schránkám pravidlo pro počítání času podle § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu již uplatní.*

[11] *Pokud tyto „jiné" osoby právní zájem na nahlédnutí do spisu neprokáží, správní orgán jim nahlížení do spisu odepře a vydá o tom usnesení podle § 38 odst. 5 správního řádu.*

[12] *Pokud osoby uvedené v § 168 odst. 2 stavebního zákona nebo jejich právní nástupci neudělí souhlas s poskytnutím dokumentace stavby, stavební úřad nemůže automaticky její poskytnutí odepřít. Musí posoudit, o jakou část dokumentace stavby se jedná a zda by jejím odepřením nebyla narušena spravedlivá rovnováha mezi právem žadatele na spravedlivý proces či na ochranu jeho hmotných základních práv (typicky práva vlastnit majetek podle čl. 11 Listiny) a právem pořizovatele dokumentace stavby či vlastníka stavby na vlastnictví dokumentace a na dispozici s ní.*

ČKAIT na veletrhu FOR ARCH

Stavební veletrh FOR ARCH 2020 se konal tradičně v měsíci září, tentokrát ovšem za mimořádných zdravotněbezpečnostních opatření. ČKAIT se veletrhu zúčastnila a na stánku prezentovala své poslání a služby autorizovaným osobám i odborné veřejnosti. Návštěvníci ocenili obě prezentované výstavy, a to stavby oceněné Cenou Inženýrské komory a výběr plakátů výstavy Stavba století.

Ing. Dominika Hejduková
vedoucí Střediska vzdělávání a informací ČKAIT

Shromáždění delegátů ČKAIT 2020

Shromáždění delegátů 2020 bylo zlomové, vyměnila se třetina představenstva. Velmi výrazně se obměnil stavovský soud a částečně se obměnila dozorčí rada. Jednání bylo regulérní a průběh byl poklidný.

Shromáždění delegátů ČKAIT letos poprvé hlasovalo pomocí elektronických zařízení. Hlasovací lístky sloužily pro vizuální kontrolu. (foto: Petra Bednářová)

Ráno 12. září 2020 se v Hotelu Pyramida v Praze sešlo 152 delegátů z 200 autorizovaných osob zvolených oblastmi. Nižší účast byla způsobena prohlubující se epidemií COVID-19.

Shromáždění delegátů schválilo výsledky hlasování per-rollam o prodloužení mandátů orgánů Komory v důsledku nouzového stavu vyhlášeného vládou ČR od 12. března 2020, dále pak výroční zprávy ČKAIT, zprávu o hospodaření za rok 2019 a rozpočet ČKAIT na rok 2020. Členský příspěvek pro rok 2021 bude ponechán podle stávajících podmínek. Příspěvek autorizovaného inspektora ve prospěch ČKAIT, podle § 150 odst. 3 zák. č. 183/2006 Sb. je stanoven ve výši členského příspěvku bez uplatnění jakýchkoli úlev. Opět bylo odsouhlaseno vytvoření fondu darů ve výši 200 tis. Kč a fondu reprezentačního ve výši 100 tis. Kč pro rok 2020. Byly schváleny předložené Vize a dlouhodobé cíle ČKAIT včetně obsaženého strategického plánu.

Hlavní úkoly pro nově zvolené představenstvo

Představenstvo musí nadále v souladu s § 23 odst. 6 autorizačního zákona č. 360/1992 Sb. ve spolupráci s orgány státní správy a místní samosprávy, odbornými školami a institucemi pečovat o stavební kulturu a kulturu utváření prostředí se zaměřením na návrhy obecně závazných předpisů dotýkajících se výkonu odborných činností. Jedním z hlavních úkolů je pokračovat v aktivním zapojení do rekodifikace stavebního práva ve spolupráci MMR ČR, dále prosazovat, aby národní přílohy EN byly normativní, a pokračovat v jednání s HZS ČR o vytvoření nové specializace ČKAIT v oboru požární bezpečnost staveb v souvislosti s novou kategorizací staveb. Dalším důležitým úkolem je zabývat se zněním řádů ČKAIT a upravit je podle aktuálního stavu právních předpisů, stavu ve společnosti a návrhů členů.

Předložená studie proveditelnosti dostavby budovy Komory se musí dopracovat s porovnáním současného a budoucího stavu využití prostor a s lokací. Je třeba více posílit prostory pro jednání orgánů, vzdělávací akce a autorizační zkoušky. V cashflow studii se podle požadavku shromáždění delegátů smí počítat nejvýše s polovinou volných prostředků Komory.

Noví čestní členové

Shromáždění delegátů 2020 udělilo čestná členství deseti významným osobnostem. K již 133 jmenovaným přibyli Ing. Vratislav Baum, Ing. Zdeněk Hudec, Ing. Jan Jelínek, Ing. Bořivoj Kačena, Ing. arch. Vladimír Klajmon, Ing. Petr Kučera, CSc., Ing. Miroslav Najdekr, CSc., Ing. Jaroslav Šafránek, CSc., Ing. arch. Zdena Umlášková a Ing. Bedřiška Vaňková.

Vize a dlouhodobé cíle

V návaznosti na schválené „Vize a dlouhodobé cíle ČKAIT" pokračovat v plnění tezí v souladu s obsaženým strategickým plánem. Ve světle aktuálních právních kauz se zabývat odpovědností autorizovaných osob (AO) v procesu výstavby a odpovídajícím způsobem s výsledky této činnosti průběžně seznamovat jak AO, tak veřejnost. Stejně jako v předchozích letech by mělo nové představenstvo vyhodnotit diskusní příspěvky a výsledky promítnout do činnosti ČKAIT. Důležité je informovat o průběhu a o závěrech shromáždění delegátů členy ČKAIT a zapojit je do činnosti a plnění úkolů.

Nejvyšší kontrolní orgán

Shromáždění delegátů uložilo orgánům ČKAIT respektovat doporučení dozorčí rady vzniklé z její konkrétní činnosti směrem k orgánům Komory a pracovních skupin. Poprvé v historii Komory projednávalo a následně zamítlo odvolání autorizované osoby, která se u nejvyššího orgánu ČKAIT domáhala svých práv a rozporovala rozhodnutí nižších orgánů.

Redakce

Volba předsedy ČKAIT

Nově zvolené představenstvo se sešlo 12. září 2020 hned po skončení shromáždění delegátů. Nejstarší člen nově zvoleného Představenstva ČKAIT Ing. Jindřich Pater přednesl návrh, aby byl předsedou představenstva zvolen Ing. Robert Špalek. Protinávrh nebyl přednesen. Pro bylo 11 přítomných, čtyři se zdrželi. Dále přednesl návrh, aby 1. místopředsedou byl zvolen prof. Ing. Alois Materna, CSc., MBA. Protinávrh nebyl přednesen. Pro bylo 14 přítomných, jeden se zdržel.

Zleva doprava – první řada: F. Mráz, V. Řehůřková, R. Špalek, R. Zdařilová, K. Kabele, P. Dospiva, M. Majer. Zleva doprava – druhá řada: R. Loukota, K. Vaverka, M. Drahorád, F. Hladík, A. Materna, J. Pater, J. Filip, M. Šafařík. (foto: Petra Bednářová)

Ze zasedání představenstva 24. září 2020

Představenstvo se podruhé sešlo v novém složení. Jednání byli přítomni i předsedové ostatních orgánů ČKAIT a ekonomický mandatář. Představenstvo nejprve bez připomínek schválilo zápis z 11. června 2020 a 12. září 2020.

Nově zvolené představenstvo na druhém zasedání udělilo Ing. Pavlu Křečkovi titul čestný předseda ČKAIT. Na návrh nového předsedy Ing. Špalka byli zvoleni tito místopředsedové: pro ekonomiku Ing. František Mráz (pro 12, zdržel se 2), pro legislativu Ing. František Hladík (pro 12, zdržel se 2, proti 1) a Ing. Jindřich Pater (pro 9, zdržel se 3, proti 1)

Rozdělení úkolů

- **Prof. Materna** – celoživotní vzdělávání (CŽV), BIM, mezinárodní vztahy (ECEC, ECCE), pojišťovací komise, redakční rada ESB, ekonomická komise
- **Ing. Hladík** – předseda legislativní komise, rekodifikace stavebního zákona
- **Ing. Pater** – Rada pro podporu rozvoje profese (RPRP), ediční rada, Cena IK, řády ČKAIT, redakční rada (RR) Z+i, komise CŽV, BOZP na staveništi
- **Ing. Mráz** – předseda ekonomické komise, předseda DR IC ČKAIT, RR Stavebnictví, pojišťovací komise
- **Ing. Dospiva** – aktiv TZS a TPS, RPRP, ekonomická komise
- **Ing. Drahorád** – strategický plán, aktiv Statika, technická komise, Cena IK
- **Ing. Filip** – strategický plán, komise ZZVZ, soulad soutěžního řádu s ČKA, soutěž o návrh na inženýrské stavby, technická komise
- **prof. Kabele** – aktiv energetického auditorství
- **Ing. Loukota** – ekonomická komise, aktiv dopravní stavby, pojišťovací komise, předseda RR Z+i, komunikace ČKAIT s laickou a odbornou veřejností, digitalizace SZ, komise BIM, sledování havárie v České Třebové a v Troji
- **Ing. Majer** – aktiv Dopravní stavby, pojišťovací komise, strategický plán, komise BIM
- **Ing. Řehůřková** – aktiv Pozemní stavby, implementace krajských soutěží do celostátní soutěže Stavba roku, standardy výkonů, záštity a nadace, komise BIM, legislativní komise
- **Ing. Šafařík** – aktiv Geotechnika, ekonomická komise, řády ČKAIT, DR IC ČKAIT
- **Ing. Vaverka** – dostavba budovy Sokolská, pracovní skupina autorizovaných inspektorů, Cena IK, standardy
- **Ing. Zdařilová** – Stavba roku, bezbariérové užívání staveb, RR Z+i, aktiv Městské inženýrství, Cena IK, komise SFPI
- **Ing. Špalek** – rekodifikace SZ, konference, ceny za projekty, vyhláška o dokumentaci staveb, specializace pro požární inženýrství, trestní odpovědnost AO, komunikace

Ing. Špalek doporučuje upravit schéma profesních aktivů ČKAIT s výstupem do odborných konferencí po vzoru aktivu Statika s výstupem v konferenci Statika staveb Plzeň. Dobře funguje aktiv městského inženýrství s konferencí Městské inženýrství Karlovarsko. Doporučuje propojit činnost profesních aktivů s oblastními kancelářemi a konference organizovat ve spolupráci s nimi.

Hospodaření ČKAIT v roce 2020

Ekonomický mandatář Ing. Ladislav Motyčka předložil výsledky hospodaření ČKAIT k 30. srpnu 2020. Příjmy mandatorní části hospodaření byly plněny na 96 % ročního rozpočtu a z toho příspěvky členů na 99 %. Výdaje mandatorní části rozpočtu byly celkově čerpány v úrovni 51 % ročního rozpočtu. ČKAIT vykazuje proti rozpočtu roku 2020 úspory ve výši cca 14 mil. Kč. Ing. Mráz navrhl, aby ekonomickým mandatářem byl nadále Ing. Motyčka (pro 13, zdržel se 0, proti 0)

Nový člen Dozorčí rady IC ČKAIT

Ing. Mráz seznámil nové členy Představenstva ČKAIT s rolí a posláním tohoto podnikatelského subjektu založeného v minulosti ČKAIT a plně vlastněném ČKAIT. Funkci valné hromady IC ČKAIT, s.r.o., vykonává Představenstvo ČKAIT. Funkci ředitele vykonává Ing. Šárka Janoušková. Jednateli jsou Ing. Šárka Janoušková a Ing. Svatopluk Zídek. Ing. Mráz navrhl, aby byl Ing. Zídek nadále jednatelem IC ČKAIT, s.r.o. (pro 13, zdržel se 0, proti 0). Členy dozorčí rady IC ČKAIT, s.r.o., byly předchozím Představenstvem ČKAIT zvoleni Ing. Mráz, Ing. Motyčka a Ing. Mandík. Představenstvo ČKAIT rozhodlo odvolat Ing. Mandíka a místo něj jmenovat Ing. Šafaříka (pro 13, zdržel se 0, proti 0). Ing. Špalek navrhl, aby ekonomický mandatář s daňovým poradcem zpracovali návrh pravidel pro vzájemné vztahy ČKAIT a IC ČKAIT, s.r.o.

Rozpočet ČKAIT na rok 2021

Zásady sestavení návrhu rozpočtu:

a) příjmovou část tvoří hlavně členské příspěvky a ty byly shromážděním delegátů 12. září 2020 schváleny v nezměněné základní výši, tj. 3.000 Kč;
b) za jednotlivé kapitoly či položky kapitol rozpočtu odpovídá některý člen Představenstva ČKAIT, či jiného orgánu ČKAIT, anebo představenstvem pověřená osoba. Za kapitoly týkající se výdajů středisek Kanceláře ČKAIT v Praze odpovídají vedoucí středisek a vrcholově ředitel kanceláře. Protože byly zvoleny nové orgány ČKAIT a také byla jmenována nová autorizační rada, dojde tak k některým změnám odpovědných osob;
c) kromě toho se ustavuje nové složení profesních aktivů a pracovních komisí a část jejich členů není v představenstvu a ani v jiném voleném orgánu ČKAIT. Pak mohou vzniknout výdaje spojené s cestováním a za náhradu času podle směrnice ČKAIT. Za výdaje odpovídá vždy předseda příslušného aktivu, resp. komise a musí potvrzovat Kanceláři ČKAIT oprávněnost nárokovaných náhrad.

Všichni účastníci dnešního jednání obdrží tabulku s kapitolami a položkami nového rozpočtu a doplní svůj návrh na výši výdajů v rámci své odpovědnosti.

Naplňování schváleného strategického plánu

Ing. Drahorád představil možnosti naplňování schváleného plánu v oblasti komunikace se členy. Ing. Špalek informoval o rozpracovaných krocích k naplňování plánu v tomto bodě zpracovaných střediskem vzdělávání. Ing. Drahorád dále představil možnosti zlepšení bonusů pro členy, kteří plní podmínky projektu CŽV.

Různé, informace z jednání

- **Prof. Materna** informoval o podpisu memoranda s ČKA, ČAS a ČKAIT o přípravě datového standardu BIM.
- **Ing. Pater** informoval o tom, že nejsou po volbách v představenstvu zastoupeny obory geotechnika, stavby pro plnění funkce lesa, zkoušení a diagnostika staveb a požární bezpečnost staveb. Z oblastí nejsou zastoupeny Hradec Králové a Liberec. Doporučil seznámit se s průvodcem pro nového člena.
- **Ing. Vokurka** informoval o jednání nové autorizační rady. Pracují na revizi zkušebních otázek a seznamu zkušebních komisařů.
- **Ing. Drahorád** informoval o podnětu k doplnění právních předpisů, že se mají provádět prohlídky staveb jako prevence havárií stavebních konstrukcí (viz str. 7).
- **Ing. Filip** informoval o jednání výboru OK Ústí nad Labem a dobré spolupráci se stavebním úřadem.
- **Ing. Řehůřková** požádala o složení komisí a jejich úkolů.
- **Ing. Šafařík** informoval o delegování práv na neautorizované osoby, zejména u TDS. V živnostenském zákoně je uvedeno, že není nutná autorizace pro volnou živnost.
- **Ing. Vaverka** informoval o podpisu memoranda s Národní sportovní agenturou, ČKA a ČVUT.
- Následující zasedání: **19. listopadu 2020**

Ing. Radek Hnízdil, Ph.D.
ředitel Kanceláře ČKAIT

V novém Představenstvu ČKAIT je pět nových členů

Z patnácti zvolených členů již deset osob pro Představenstvo ČKAIT pracovalo v minulém volebním období, přibylo pět nových. Průměrný věk je 60 let, nejmladšímu je 38 let, dvěma nejstarším je 75 let. Členové představenstva pochází z 11 oblastí: tři z Ostravy, dva z Prahy a dva z Brna, ostatní oblasti mají po jednom zástupci. Zastoupeny nejsou oblasti Hradec Králové a Liberec. Chybí také čtyři autorizační obory G, LS, ZDia a PBS. Zastoupené jsou tyto obory: DS (4×), PS (3×), MI (3×), EA (3×), TPS (3×), SD (3×), TZS (2×), MIK (1×), VHS (1×). Do představenstva kandidovalo 26 autorizovaných osob, z nichž tři byly nominovány v průběhu shromáždění delegátů. Z jedenácti nezvolených bylo devět nových uchazečů včetně tří dodatečně nominovaných osob. Funkci neobhájili tři členové představenstva.

Ing. Robert Špalek (1962) – předseda ČKAIT

Autorizace: IS00 – statika a dynamika staveb
Vzdělání: ČVUT v Praze, Fakulta stavební, obor konstrukce a dopravní stavby
Praxe: Od roku 1986 pracoval jako statik v plzeňském Stavoprojektu, po roce 1989 pro zahraniční firmy ve Švýcarsku a Německu. V roce 1993 založil s dalšími společníky v Plzni projektovou kancelář TORION, ve které je doposud jednatelem a společníkem.
Funkce ČKAIT: člen výboru oblasti ČKAIT Plzeň • od roku 2003 člen Představenstva ČKAIT • od roku 2008 místopředseda ČKAIT a místopředseda Legislativní komise ČKAIT • vede pracovní skupinu ČKAIT pro zadávání veřejných zakázek a je aktivní člen v Expertní skupině MMR ČR k zákonu

o zadávání veřejných zakázek, v pracovní skupině MMR ČR k rekodifikaci stavebního zákona pro procesní právo • člen Pojišťovací komise ČKAIT • podílí se na spolupráci s německou, rakouskou a slovenskou profesní komorou • společně s kolegy z OK Plzeň připravuje konferenci Statika
Cíl: I nadále pracovat pro ČKAIT v oblastech, které jsou vyjmenovány v předchozím odstavci. Využívat bohaté kontakty u odborných institucí, správních orgánů a samosprávy, které si za dobu práce pro ČKAIT vybudoval. Pomáhat při nelehkém prosazování zájmů autorizovaných osob v procesu výstavby, stejně tak i v oblasti vzdělávání. Podporovat atraktivní způsoby rozšiřování znalostí našich členů.

prof. Ing. Alois Materna, CSc., MBA (1945) – 1. místopředseda ČKAIT

Autorizace: IS00 – statika a dynamika staveb
Vzdělání: VUT v Brně, Fakulta stavební, obor pozemní stavby • CSc. – mechanika tuhých a poddajných těles a prostředí • MBA – The Trent University Nottingham • profesor v oboru aplikovaná mechanika
Praxe: statika a dynamika stavebních konstrukcí, teorie pružnosti a plasticity, metoda konečných prvků, programování statických výpočtů, využití informačních systémů a technologií • děkan Fakulty stavební VUT v Brně a VŠB-TU Ostrava • OSVČ • řešitel a spoluřešitel vědeckovýzkumných úkolů
Funkce ČKAIT: člen výboru oblasti Brno od roku 1998 • člen představenstva od 1997 • 1. místopředseda ČKAIT od roku 2008 • předseda komise celoživotního vzdělávání a komise BIM • člen legislativní, ekonomické komise • národní delegát v organizacích ECCE a ECEC od roku 2011
Cíl: Přispívat k celoživotnímu vzdělávání členů Komory, organizovat semináře a konference, zapojovat členy Komory do řešení výzkumných, vývojových a vzdělávacích projektů národních a mezinárodních agentur, podílet se na činnosti Sektorové rady pro stavebnictví při zpracování Národního systému kvalifikací, pokračovat v činnosti vedoucí k uznávání kvalifikace a vzdělávání v EU.

Ing. František Hladík (1946) – místopředseda ČKAIT

Autorizace: IV00 – stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství
Vzdělání: ČVUT v Praze – Fakulta stavební, obor vodní stavby a vodní hospodářství
Praxe: Povodí Vltavy – projektant, vedoucí projektant, vedoucí projektového oddělení, ředitel závodu, generální ředitel
Funkce ČKAIT: člen autorizační rady v letech 2005–2008 • člen představenstva od roku 2008 • předseda Legislativní komise ČKAIT od roku 2008 • člen výboru oblasti České Budějovice od roku 2008 • předseda výboru oblasti České Budějovice od roku 2009
Cíl: Aktivně pomáhat řešit konkrétní potřeby členů v souladu s právním statutem ČKAIT z hlediska zákona i řádů Komory. Aktivně propagovat a posilovat úlohu ČKAIT ve vztahu ke správním orgánům i samosprávě, prohlubovat spolupráci s odbornými institucemi, školami a partnerskými organizacemi.

Ing. František Mráz (1945) – místopředseda ČKAIT

Autorizace: ID00 – dopravní stavby
Vzdělání: SPŠ stavební v Prostějově • VUT v Brně, Fakulta stavební, obor konstrukce a doprava, specializace stavby železniční dopravy
Praxe: Státní ústav dopravního projektování Praha, závod Brno – nejprve jako projektant a později jako hlavní inženýr projektu, od roku 1990 ředitel závodu Brno, v letech 1993 až 2011 jednatel a ředitel SUDOP Brno, spol. s r.o.
Funkce ČKAIT: od roku 1994 člen a později předseda zkušební komise v Brně v oboru dopravní stavby • od roku 2000 člen výboru oblasti v Brně • od roku 2008 člen představenstva • od roku 2011 místopředseda odpovědný za rozpočet a ekonomiku • člen redakční rady časopisu Stavebnictví a předseda dozorčí rady Informačního centra ČKAIT, s.r.o.
Cíl: Pokračovat v práci na rozpočtech ČKAIT pro další roky a sledovat hospodaření ČKAIT, kontrolovat Informační centrum ČKAIT, s.r.o., a přispívat ke kvalitě odborného časopisu Stavebnictví.

Ing. Jindřich Pater (1948) – místopředseda ČKAIT

Autorizace: IA00 – energetické auditorství, IE00 – technika prostředí staveb, IT00 – technologická zařízení staveb
Vzdělání: ČVUT v Praze, Fakulta strojní
Praxe: 1967–2000 VŽKG, později VÍTKOVICE, a.s., Ostrava – projektant, HIP, vedoucí projekce, ředitel Dodavatelsko-inženýrského závodu, později divize Engineering • 2000–2007 FERRAM, a.s., Opava – ředitel divize Strojírna • 2007–2008 Koexpro, a.s., Ostrava – obchodně-výrobní ředitel • 2008–2010 Bytostav Poruba a.s. – vedoucí střediska strojírenské výroby
Funkce ČKAIT: v roce 1992 spoluzakladatel ČKAIT a místopředseda ČKAIT • 1993–1997 předseda zkušební komise • od roku 1998 předseda aktivu TZS, TPS a dalších menšinových oborů • od 2004 předseda/místopředseda hodnotitelské poroty Cena IK • od 2006 člen, později předseda Rady pro podporu rozvoje profese ČKAIT • od 2006 člen, později předseda Ediční rady ČKAIT • od 2011 zástupce ČKAIT v pracovní skupině MPSV ČR a Společné vizi pro oblast BOZP na staveništi • od 2011 člen redakční rady časopisu Z+i ČKAIT • člen pracovní skupiny PS č. 1 při Radě vlády pro stavebnictví RVS na MPO
Cíl: Nadále hájit zájmy oborů TZS a TPS v ČKAIT formou profesních aktivů. Převzít zodpovědnost za další rozvoj profesního informačního systému PROFESIS v rámci činnosti Rady pro podporu rozvoje profese a za činnost Ediční rady ČKAIT. Jako lektor a autor metodických pomůcek PROFESIS aktivně přispívat k celoživotnímu vzdělávání. Pokračovat v zapojení do činnosti hodnotitelské poroty Ceny IK. Aktivně prezentovat zájmy ČKAIT. Zodpovědně zastupovat ČKAIT při jednání s ministerstvy na společné vizi pro oblast BOZP na staveništi.

Ing. Petr Dospiva, Ph.D. (1963)

Autorizace: IT00 – technologická zařízení staveb
Vzdělání: Vysoká škola báňská, Fakulta strojní a elektro, Ostrava • doktorandské studium na strojní fakultě VŠB-TU Ostrava.
Praxe: 1986–2001 Vítkovice, a.s., Ostrava – konstruktér, projektant, HIP • od roku 2001 dosud technický ředitel RPS Ostrava, a.s.
Funkce ČKAIT: od roku 2004 účastník pracovního aktivu oborů TZS a TPS • od 2009 člen výboru ČKAIT – oblastní kancelář Ostrava • od 2009 aktivní člen aktivu TZS a TPS • od 2012 místopředseda oblasti Ostrava • od 2016 vedoucí aktivu TZS a TPS • od 2016 člen rady pro podporu profese
Cíl: Snažit se o zapojení mladších kolegů do práce v Komoře, zlepšit fungování všech profesních aktivů, zlepšit spolupráci Komory s vysokými školami, hlavně VŠB-TU Ostrava.

Ing. Michal Drahorád, Ph.D. (1980)

Autorizace: IM00 – mosty a inženýrské konstrukce
Vzdělání: ČVUT v Praze, Fakulta stavební, obor konstrukce a dopravní stavby
Praxe: 14 let (VPÚ DECO Praha, Mott MacDonald, Fakulta stavební ČVUT)
Funkce ČKAIT: předseda aktivu pro statiku a dynamiku staveb, zkoušení a diagnostiku staveb a mosty a inženýrské konstrukce • člen TNK 36 Betonové konstrukce a TNK 38 Spolehlivost konstrukcí • od 2017 člen Představenstva ČKAIT
Cíl: Komora musí v současnosti aktivně čelit novým situacím a výzvám plynoucím z aktuální turbulentní společenské situace tak, aby uhájila či posílila postavení své i svých členů. V důsledku toho se ukazuje potřeba adaptace Komory na nové požadavky jak v oblastech zákonné působnosti Komory, tak v oblastech komunikace a prezentace ve veřejném prostoru. Za tímto účelem je třeba připravit odpovídající strategii a přijmout řadu nejrůznějších opatření, s nimiž se snažím a dále budu snažit efektivně pomáhat.

Ing. Josef Filip, Ph.D. (1982)

Autorizace: ID00 – dopravní stavby, II00 – městské inženýrství
Vzdělání: Fakulta dopravní ČVUT v Praze, obor dopravní systémy a technika
Praxe: od roku 2006 dosud majitel a jednatel Projekce dopravní Filip, s.r.o. • od roku 2006 akademický spolupracovník Katedry dopravních systémů v území na Fakultě dopravní ČVUT v Praze
Funkce ČKAIT: od roku 2012 členem oblastního výboru ČKAIT Ústí nad Labem • člen aktivu Městské inženýrství • člen Technické komise ČKAIT • přednášející v rámci celoživotního vzdělávání – především oblast dopravních staveb a městského inženýrství
Cíl: Přispět svými zkušenostmi projektanta k dalšímu pozitivnímu rozvoji a oživení profese, a to především zkušenostmi při povolování veřejných staveb v oblasti stavebního zákona a při komunikaci s veřejnou správou.

prof. Ing. Karel Kabele, CSc. (1960)

Autorizace: IA00 – energetické auditorství, IE01 – technika prostředí staveb, technická zařízení
Vzdělání: Fakulta stavební ČVUT v Praze, teorie a technika tvorby vnitřního prostředí budov, disertační práce na téma optimalizace vnitřního prostředí budov, habilitace na téma modelování energetických systémů budov, profesorem od roku 2006. Pod jeho vedením bylo obhájeno více než 120 Bc. a Ing. titulů a 13 doktorských prací.
Praxe: od roku 2004 vedoucí katedry TZB na FSv ČVUT v Praze • v roce 2014 založil a do roku 2017 vedl výzkumnou skupinu Kvalita vnitřního prostředí UCEEBu • od roku 2018 proděkan pro rozvoj FSv ČVUT v Praze • od roku 2007 hostující profesor na National University of Singapore • v letech 2013–2016 prezident Evropské federace REHVA
Funkce ČKAIT: člen představenstva • předseda pracovní skupiny pro energetickou náročnost budov
Cíl: Posílit vazby mezi vysokými školami a praxí ve smyslu přenosu informací mezi akademickou a inženýrskou sférou. Hájit zájmy autorizovaných osob v normotvorném i legislativním procesu.

Ing. Radim Loukota (1964)

Autorizace: ID00 – dopravní stavby
Vzdělání: VUT v Brně, Fakulta stavební, obor konstrukce a dopravní stavby
Praxe: Stavoprojekt Hradec Králové pobočka Pardubice, atelier ATEPIS Pardubice • od roku 1993 OSVČ – projektová činnost, geodetické práce.
Funkce ČKAIT: od roku 2009 předseda výboru oblasti Pardubice • od roku 2011 člen představenstva a člen ekonomické komise • od roku 2016 předseda redakční rady časopisu Z+i.
Cíl: Prosazovat slušnost, stabilitu, odpovědnost, vyrovnaný rozpočet a účelně vynaložené prostředky Komory ve prospěch autorizovaných osob.

Ing. Michal Majer (1971)

Autorizace: ID00 – dopravní stavby
Vzdělání: VUT v Brně, Fakulta stavební, obor konstrukce a dopravní stavby, specializace mostní konstrukce
Praxe: od 1995 dopravně-inženýrské projekty, městské inženýrství, dozory staveb, komplexní znalosti v oblasti IT, řízení firem, orientace ve školských záležitostech, zkušenosti z dalších oborů (spolková činnost, sportovní organizace...)
Funkce ČKAIT: od roku 2012 místopředseda výboru oblasti Olomouc • člen profesního aktivu Dopravní stavby
Cíl: Budovat dlouhodobější vize fungování jak uvnitř Komory, tak i Komory navenek. Členství v ČKAIT je povinné ze zákona, ale mělo by být atraktivní a zároveň prestižní i bez této povinnosti. Komora by měla služby svým členům modernizovat a trvale zlepšovat v souladu s vizí. S ohledem na vývoj legislativy v posledních letech by mělo personálně posílit právní oddělení Komory a rozšířit mediální komunikace v souladu s novými trendy.

Ing. Věra Řehůřková (1959)

Autorizace: IP00 – pozemní stavby
Vzdělání: VUT v Brně, Fakulta stavební
Praxe: od roku 1983 – projektant, vedoucí projektant, investiční technik, vedoucí pracovní skupiny • od roku 2000 v S-projekt plus, a s., Zlín
Funkce ČKAIT: člen výboru oblasti Zlín od roku 2018
Cíl: Uplatnit znalosti a zkušenosti získané při práci projektanta pozemních staveb při zpracování všech stupňů projektové dokumentace, při výkonu autorského dozoru při realizaci staveb, při vypořádávání požadavků stavebních úřadů i dotčených orgánů a dalších organizací. Za sebou mám projekty od staveb malého rozsahu až po několika set milionové stavby ve funkci projektanta a koordinátora projektů. Mohu nabídnou i své zkušenosti s BIM.

Ing. Martin Šafařík (1971)

Autorizace: IP00 – pozemní stavby, IS00 – statika a dynamika staveb
Vzdělání: Fakulta stavební ČVUT v Praze, obor pozemní stavby
Praxe: OSVČ od 2001 – projektová činnost ve stavebnictví
Funkce ČKAIT: člen Dozorčí rady ČKAIT od roku 2011• člen dozorčí komise od roku 2009
Cíl: Přispět svými zkušenostmi z navrhování a rekonstrukcí nosných konstrukcí pozemních staveb ke zvyšování odborné úrovně autorizovaných osob v oblasti navrhování a provádění nosných konstrukcí. Aktivně se zaměřit na zvýšení společenské prestiže a celkového společenského vnímání Komory a stavebnictví vůbec.

Ing. Karel Vaverka (1948)

Autorizace: IA00 – energetické auditorství, II00 – městské inženýrství, IP00 – pozemní stavby, autorizovaný inspektor

Vzdělání: ČVUT v Praze, Fakulta stavební, obor pozemní stavby, postgraduální studium automatizace projektování
Praxe: OSP Třebíč • Energoprojekt Praha • od roku 1991 jednatel projektově-inženýrské firmy KV projektstav • v současné době také předseda dozorčí rady SZÚ Brno
Funkce ČKAIT: předseda oblasti Jihlava • člen Představenstva ČKAIT.
Cíl: Pokračovat ve stávající činnosti s hlavním zaměřením na ceny a standardy projektových prací, na prosazování zájmů projektantů v samosprávě, státní správě a ve veřejnosti.

Ing. Renata Zdařilová, Ph.D. (1968)

Autorizace: II00 – městské inženýrství, IP00 – pozemní stavby
Vzdělání: Fakulta stavební VUT v Brně, Fakulta stavební VŠB-TU Ostrava
Praxe: 1994–1998 projektant pozemních staveb, Ateliér Idea, spol. s r.o., Ostrava • od roku 1998 dosud odborný asistent, Fakulta stavební VŠB-TU Ostrava • OSVČ
Funkce ČKAIT: od roku 2010 odborný poradce předsedy ČKAIT pro oblast bezbariérového užívání • od 2010 odborný konzultant bezbariérového užívání staveb ČKAIT • od 2013 člen redakční rady Z+i • od 2015 člen výboru oblasti ČKAIT Ostrava • od 2016 člen odborné poroty Stavba roku ČR • od 2017 člen Představenstva ČKAIT
Cíl: Nadále rozvíjet aktivity spojené s požadavky na bezbariérové užívání pozemních a zvláště dopravních staveb tak, aby se Komora stala jedním z hlavních nositelů této problematiky, a to nejen při tvorbě právního a normového prostředí, ale zároveň v oblasti vzdělávání AO, odborné veřejnosti a stavebních úředníků pro jednotnost výkladu stavebních předpisů.

V nové Dozorčí radě ČKAIT pracují zkušení odborníci

Z devíti zvolených členů již šest osob pro Dozorčí radu ČKAIT pracovalo v minulém volebním období, dvě osoby pracovaly pro Dozorčí komisi ČKAIT a pouze jeden nový člen nemá předchozí zkušenosti v dozorčích orgánech. Průměrný věk je 62 let, nejmladšímu je 43 let, nejstaršímu je 74 let. Celkem kandidovalo 13 autorizovaných osob. Čtyři nezvolené osoby neměly předchozí zkušenost v dozorčích orgánech.

prof. Ing. František Hrdlička, CSc. (1946) – předseda Dozorčí rady ČKAIT

Autorizace: IA00 – energetické auditorství, IT00 – technologická zařízení staveb, TE01 – technika prostředí staveb – vytápění a vzduchotechnika
Vzdělání: ČVUT v Praze, Fakulta strojní
Praxe: od roku 1976 působí na Ústavu energetiky Fakulty strojní ČVUT • v roce 2005 byl zvolen jejím děkanem, v této funkci strávil dvě funkční období • v současné době je kancléřem vědecké rady Fakulty strojní ČVUT, členem vědecké rady ČVUT, národního výboru Udržitelná energetika, vědeckého výboru VGB Power Tech. Essen, Uhelné komise ČR a Kontrolní komise Grantové agentury ČR
Funkce ČKAIT: místopředseda a později předseda Zkušební komise ČKAIT • člen, místopředseda a později předseda Dozorčí rady ČKAIT
Cíl: Připravit na výkon funkce mladé členy dozorčích komisí a Dozorčí rady ČKAIT.

prof. Ing. Miloslav Novotný, CSc. (1955) – 1. místopředseda Dozorčí rady ČKAIT

Autorizace: IP00 – pozemní stavby
Vzdělání: VUT v Brně, Fakulta stavební
Praxe: VUT v Brně, Fakulta stavební – Ústav pozemního stavitelství, 1983–99 odborný asistent, 1999–2012 docent, 2012 profesor • OSVČ – od 1991 projektová činnost v investiční výstavbě • od roku 1997 znalecká a expertní kancelář.
Funkce ČKAIT: člen dozorčí rady pro oblast Brno 1999–2003 • člen Dozorčí rady ČKAIT 2003–2005 • předseda dozorčí komise Brno od 2005 • místopředseda Dozorčí rady ČKAIT od 2011
Cíl: Řádným šetřením stížností na autorizované osoby podporovat dobré jméno ČKAIT. Jako vysokoškolský učitel navíc mohu mnoho zkušeností získaných při práci v Dozorčí radě a Dozorčí komisi ČKAIT uplatňovat při výchově studentů na FAST VUT v Brně jako budoucích členů ČKAIT.

Ing. Petr Bureš (1953) – místopředseda Dozorčí rady ČKAIT

Autorizace: IP00 – pozemní stavby
Vzdělání: SPŠ stavební v Plzni • ČVUT v Praze, Fakulta stavební
Praxe: vedoucí projektant a hlavní inženýr projektu ve ŠKODA Plzeň, Lesprojekt a CGD spol. s r.o., od roku 2018 ve vlastní firmě CGD ENGINEERING s.r.o.• podílel se zejména na průmyslových a energetických stavbách jak v České republice, tak zahraničí – Turecko, Indie
Funkce ČKAIT: v letech 1993–1998 člen výboru oblasti Plzeň • od 1998 byl členem dozorčí rady regionální sekce v Praze • od 2005 byl členem dozorčí komise v Praze a od 2008 je předsedou Dozorčí komise v Praze • v letech 2011–2014 člen dozorčí rady a od 2014 místopředseda dozorčí rady
Cíl: Chránit naše členy před vykonstruovanými stížnostmi a poukázat na ty, kteří poškozují dobré jméno Komory.

Ing. Marek Jírovský (1968)

Autorizace: IS00 – statika a dynamika staveb
Vzdělání: ČVUT v Praze, obor pozemní stavby
Praxe: 1994–2003 Bohemia Projekt s.r.o. – projektant nosných železobetonových prefabrikovaných konstrukcí • od 2003 OSVČ
Funkce ČKAIT: člen Dozorčí komise ČKAIT od roku 2017
Cíl: Zvyšovat prestiž Komory šířením informací o její důležitosti.

Ing. František Kavina (1958)

Autorizace: ID00 – dopravní stavby, IP00 – pozemní stavby
Vzdělání: SPŠ SŽ Břeclav • VŠD v Žilině • VUT v Brně – Ústav soudního inženýrství • ČVUT v Praze – závěrečná zkouška, FIDIC
Praxe: PSJ Holding, a.s., hl. stavbyvedoucí, projektový manažer • Železniční stavitelství Brno – hl. stavbyvedoucí • Pragoprojekt, a.s. – inženýrská činnost • Eurovia, a.s. – provozní náměstek • Syner VHS Vysočina, a.s. – technický ředitel • PUDIS, a.s. – tým konzultanta správce stavby, modernizace D1
Funkce ČKAIT: práce v dozorčí komisi Brno v letech 2005–2014 • člen Dozorčí rady ČKAIT od roku 2014

Cíl: Podílet se na zvyšování prestiže ČKAIT. Ta se zvýší mj. také zkvalitněním práce svých členů, což je náplň práce dozorčí rady.

Ing. Vlastimil Klazar (1955)

Autorizace: ID00 – dopravní stavby, II00 – městské inženýrství
Vzdělání: ČVUT v Praze, Fakulta stavební, obor konstrukce a dopravní stavby, obor silniční a městské dopravní inženýrství
Praxe: projektant KPÚ Stavoprojekt Hradec Králové • Urbaplan s.r.o. • Atelier K • ředitel Atelier Klazar s.r.o.
Funkce ČKAIT: člen Dozorčí rady ČKAIT od roku 2008
Cíl: Poukázat na kolegy, kteří poškozují dobré jméno profese, a tím i ČKAIT. Zároveň výrazně akcentovat ochranu našich členů před výpady nemravných investorů.

Ing. Daniel Pieszka (1977)

Autorizace: IS00 – statika a dynamika staveb
Vzdělání: VŠB-TUO, Fakulta stavební, státní doktorská zkouška v oboru teorie konstrukcí
Praxe: SKANSKA CZ – od roku 1997 mistr stavební výroby, od 2001 stavbyvedoucí, od 2006 manažer výstavby • od roku 2008 vedoucí odborného týmu IPS Konstrukt, spol. s r.o.• předseda dozorčí rady Beskydská stavební, a.s.
Funkce ČKAIT: dosud žádná
Cíl: Posílení prestiže Komory zejména tím, že bude kladen větší důraz na udržení odbornosti členů. Zkrácení lhůt při šetření stížností na činnost autorizovaných osob. Zvýšení právního povědomí členů Komory. Zvýšení úspěšnosti návrhů Dozorčí rady ČKAIT ve věcech disciplinárně obviněných osob.

doc. Ing. Pavel Schmid, Ph.D. (1967)

Autorizace: IS00 – statika a dynamika staveb, IZ00 – zkoušení a diagnostika staveb
Vzdělání: VUT v Brně, Fakulta stavební
Praxe: Ústav stavební mechaniky FAST VUT v Brně – interní doktorand • Fakultní zkušebna FAST VUT v Brně – vědeckovýzkumný pracovník • Ústav stavebnin a zkušebních metod FAST VUT v Brně – asistent • Ústav stavebního zkušebnictví FAST VUT v Brně – odborný asistent, docent, vedoucí ústavu • Výzkumné centrum AdMaS FAST VUT v Brně – vedoucí výzkumné skupiny Konstrukce a dopravní stavby
Funkce ČKAIT: člen Dozorčí komise ČKAIT Brno od roku 2012 • člen Dozorčí rady ČKAIT od roku 2014
Cíl: Zefektivnit postupy na úrovni dozorčí rady i dozorčích komisí se zvýrazněním aspektu upevnění mezilidských vztahů uvnitř Komory a reprezentace ČKAIT při komunikaci s veřejností a správními orgány.

Ing. Ladislav Smola (1951)

Autorizace: IP00 – pozemní stavby, IH00 – požární bezpečnost staveb
Vzdělání: VUT v Brně, Fakulta stavební, postgraduální studium – soudní znalectví, kurz vypracování průkazu energetické náročnosti budov
Praxe: projektant, vedoucí projektant – Stavoprojekt Zlín • od roku 1993 OSVČ • od roku 2004 vlastní firma S-PROJEKTING s.r.o.
Funkce ČKAIT: člen výboru oblasti Zlín, člen Dozorčí rady ČKAIT
Cíl: Využít dosavadní zkušenosti z práce v DR ČKAIT pro další volené období. Na schůzích výboru oblasti Zlín budu předávat aktuální informace o činnosti Dozorčí rady ČKAIT a Dozorčí komise ČKAIT Brno.

Stavovský soud ČKAIT se významně obměnil

Z jedenácti nově zvolených členů jsou čtyři, kteří již pro stavovský soud pracovali, a čtyři, kteří dosud neměli žádnou funkci v ČKAIT. Průměrný věk je 58 let, nejmladšímu je 44 let a nejstaršímu 72 let. Kandidovalo 16 autorizovaných osob. Z pěti nezvolených byli dva v předchozím období členy stavovského soudu.

Ing. Jan Korbel (1948) – předseda Stavovského soudu ČKAIT

Autorizace: IP00 – pozemní stavby
Vzdělání: SPŠ stavební • ČVUT v Praze, Fakulta stavební
Praxe: Projektový ústav VHMP – zodpovědný projektant a hlavní inženýr projektu • 1991–2013 Deltaplan, s.r.o. – společník, jednatel, projektant
Funkce ČKAIT: člen zkušební komise 1993–2002 • člen dozorčí rady 2008–2011 • od 2011 předseda stavovského soudu
Cíl: Využít zkušeností z předchozí činnosti v rámci Komory, komplexního vedení projektů a jednání s partnery výstavby na všech úrovních. Zabývám se dlouhodobě problematikou stavební legislativy v nejširším kontextu.

Ing. Miroslav Klos (1952) – místopředseda Stavovského soudu ČKAIT

Autorizace: IV00 – stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství
Vzdělání: VUT v Brně, Fakulta stavební, obor vodní stavby a vodní hospodářství
Praxe: od 1976 Vodohospodářský rozvoj a výstavba, Brno, referent, vedoucí správy výstavby • od 1994 Brněnské vodárny a kanalizace, a.s., ředitel technické sekce, vedoucí projektu Modřice • od 2005 OSVČ, konzultant • od 2008 Vodárenská, a.s., generální ředitel • od 2014 VRV, a.s., specialista • od 2017 Brněnské vodárny a kanalizace, a.s., manažer projektu Kalové hospodářství ČOV Modřice
Funkce ČKAIT: dříve člen výboru oblasti Brno • člen stavovského soudu
Cíl: Zlepšit komunikaci mezi členy a orgány Komory, účast a postavení Komory v legislativním procesu, zahraniční spolupráci.

Ing. Miloslav Čáp, Ph.D. (1973)

Autorizace: IP00 – pozemní stavby, IV00 – stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství, TV01– stavby hydrotechnické
Vzdělání: SPŠ stavební v Kadani • ČVUT v Praze, doktorský program
Praxe: od 1992 projektant OPBH Chomutov • od 1993 stavební technik INTEA Chomutov • od 1994 mistr HSV Vojenské stavby • od 1996 projektant, statik, technický dozor PS PROJEKT PRAHA • od 2000 vlastní projektová a statická kancelář POVOING – spolupráce s prof. Ing. Františkem Čihákem, DrSc., při projektování staveb a zpracovávání znaleckých posudků v oboru stavebnictví, dále spolupráce s projekčními a stavebními firmami • 2001 člen disciplinární komise FSv ČVUT v Praze
Funkce ČKAIT: dosud žádná

Cíl: Pomoci provést ČKAIT současnou změnou legislativních procesů.

Ing. Arnošt Fabík (1962)

Autorizace: IP00 – pozemní stavby
Vzdělání: VUT v Brně, Fakulta stavební, obor pozemní stavitelství
Praxe: od 1985 samostatný projektant ZSS Třebíč • od 1988 samostatný projektant DRUPOS Brno • od 1991 samostatný projektant ZIEGELMAISTERHAUS Rakousko, Kirchberg am Wagram • od 1991 dosud majitel Fabík – projektování staveb • od 2007 dosud majitel ateliéru FABÍK s.r.o.
Funkce ČKAIT: dosud žádná
Cíl: Přispět ke zlepšování kvality projektové dokumentace, zjednodušení komunikace mezi projektantem a státní správou, samosprávou, dodržování autorských práv, oceňování projektových prací.

Ing. Karel Hegenbart (1964)

Autorizace: TP00 – pozemní stavby
Vzdělání: SPŠ stavební Josefa Gočára, Praha • ČVUT v Praze, Fakulta stavební, obor statika betonových konstrukcí
Praxe: od roku 1986 PRŮMSTAV, projektant v oboru statika stavebních konstrukcí • od 1988 Výstavba uranových dolů, mistr stavební výroby • od 1989 AGROPLAN Praha, vedoucí projektant v oboru statika konstrukcí průmyslových staveb • od 1992 kart.com spol. s r.o., majitel a ředitel • od 1996 BOUYGUES CZ, asistent koordinátora a manažera architektonických prací • od 1997 Pozemní stavby Přerov, ředitel divize Praha • od 1998 TAKENAKA Europe GmbH, krizový manažer • 2010 za SIA člen přípravného výboru novely zákona o veřejných zakázkách • od 2012 ČSSI, vedoucí legislativního výboru • od 2012 OSVČ, projektant, koordinátor BOZP, manažer projektů, zpracovatel posudků kvality
Funkce ČKAIT: dosud žádná
Cíl: Po 33 let praxe ve stavebním řemesle od dělnických přes projektantské až po manažerské funkce zjišťuji, že mám cit pro spravedlnost, který bych, včetně profesních zkušeností, chtěl uplatnit při rozhodování stavovského soudu.

Ing. Michal Odvody (1967)

Autorizace: IP00 – pozemní stavby
Vzdělání: ČVUT v Praze, Fakulta stavební, obor pozemní stavby
Praxe: 1994–2004 – projektant pozemních staveb postupně ve firmách Invest servis, Energoeco Karlovy Vary • od 2000 OSVČ • 2004–2009 – hlavní inženýr projektu Porticus, s.r.o. • 2009–2010 projektový manažer v Agentuře projektového a dotačního managementu Karlovy Vary • od 2011 jednatel Porticus, s.r.o.
Funkce ČKAIT: člen Dozorčí komise ČKAIT Praha 2011–2017 • člen stavovského soudu od 2017
Cíl: Uplatnit znalosti legislativy v oblasti vybraných činností ve výstavbě získané v praxi. Rád bych přispěl i ke zvyšování kvality práce a to zejména u projektantů. Ke zvýšení kvality projektů je zcela nezbytné úspěšně řešit problematiku nepřiměřeně nízkých honorářů za projektové práce, které často provází právě špatné projekty.

Ing. Michal Sedláček, Ph.D. (1976)

Autorizace: IG00 – geotechnika, IS00 – statika a dynamika staveb, IM00 – mosty a inženýrské konstrukce
Vzdělání: SPŠS v Českých Budějovicích, obor dopravní stavby • ČVUT v Praze, FSv, obor konstrukce a dopravní stavby
Praxe: od 2001 statik, geotechnik Ingutis • od 2003 statik, geotechnik Ko–Ka • od 2005 samostatný statik, geotechnik D2 Consult • od 2014 referent – úsek kontroly a kvality staveb ŘSD ČR • od 2015 samostatný statik, geotechnik Ko–Ka
Funkce ČKAIT: dosud žádná
Cíl: Přispět dlouholetými zkušenostmi soudního znalce při řešení různých případů a dále zkušenostmi, které jsem načerpal během své stavební praxe při řešení složitých úloh.

Ing. Vlastimil Šmiřák (1952)

Autorizace: ID00 – dopravní stavby
Vzdělání: Vysoká škola dopravní, Žilina – fakulta PED, obor stavební údržba a rekonstrukce železničních tratí • Vysoká škola dopravní, Žilina – fakulta stavební, obor traťové hospodářství
Praxe: 1977–1998 Hutní projekt Ostrava – samostatný projektant, vedoucí projektant, vedoucí oddělení • 1998–2001 Metacom, s.r.o. – vedoucí projektant • 2002–2015 Projekt 2010, s.r.o. – vedoucí projektant • od 2016 OSVČ – projektové práce, posudky, TDS
Funkce ČKAIT: 1993–1996 člen výboru oblasti Ostrava • od roku 2006 delegát • od 2011–2020 člen dozorčí rady.
Cíl: V činnosti stavovského soudu chci využít své zkušenosti z projektování a dosavadní činnosti v dozorčí radě Komory. Dbát na zvyšování odborné, morální a etické úrovně členů a aktivně vystupovat proti nekalým praktikám v procesu výstavby.

Ing. Petr Staněk (1964)

Autorizace: ID00 – dopravní stavby
Vzdělání: Gymnázium v Brně • VUT v Brně, Fakulta stavební, obor konstrukce a dopravní stavby, specializace silniční a městské dopravní inženýrství
Praxe: od roku 1987 • zpracování dopravních částí územních plánů měst a obcí, studií úprav komunikační sítě pozemních komunikací, posouzení vlivu hluku z dopravy na životní prostředí • problematika dopravně-inženýrských posouzení • dokumentace k územnímu řízení, ke stavebnímu povolení, tendrová dokumentace, projekty pro realizaci staveb, autorské dozory
Funkce ČKAIT: 1996–2016 člen výboru OK Olomouc • od 2002 člen zkušební komise v Brně
Cíl: V rámci práce pro ČKAIT bych chtěl posílit prezentaci Komory navenek v oblasti zajišťování růstu kvality práce autorizovaných osob s důrazem na osobní zodpovědnost a rovněž přispět k personální stabilizaci Komory.

Ing. Vladimíra Špačková (1963)

Autorizace: IH00 – požární bezpečnost staveb,
IP00 – pozemní stavby
Vzdělání: ČVUT v Praze, Fakulta stavební, obor pozemní stavby
Praxe: VKD Kladno – příprava výroby • Energie Kladno, a.s. – projektant, vedoucí projekce • od 2005 OSVČ – projektant
Funkce ČKAIT: od 2010 člen komise pro malé a střední podnikání • od 2012 člen výboru oblasti Praha a Středočeský kraj • od 2014 člen Představenstva ČKAIT • člen Ekonomické komise ČKAIT • od 2016 vedoucí aktivu Požární bezpečnosti staveb • od roku 2016 člen Rady pro podporu rozvoje profese • od roku 2019 člen TNK 27-Požární bezpečnost staveb

Cíl: Pracovat pro ČKAIT v oblasti sledování a koordinace zákonů, vyhlášek a předpisů, práce v aktivu Pozemní stavby, rozvinutí práce aktivu Požární bezpečnosti staveb, uplatnění pohledu OSVČ v činnosti autorizovaných osob.

Ing. Jaroslav Urban (1964)

Autorizace: TP00 – pozemní stavby
Vzdělání: SPŠ stavební v Liberci • TU Liberec, Ekonomická fakulta
Praxe: mistr na stavbách uranového průmyslu • OSVČ – obor provádění staveb a hydroizolace, obchodní zástupce stavební firmy, stavbyvedoucí, TDI, příprava staveb pro město Liberec, stavební úřad – územní plánování (pořizovatel ÚP), stavební řád (povolování staveb) a od roku 2012 do současnosti státní stavební dozor při realizaci a užívání staveb
Funkce ČKAIT: člen stavovského soudu
Cíl: Uplatnit bohaté zkušenosti z přípravy i realizace staveb, dobrou orientaci ve stavební a související legislativě, analytické schopnosti ve stavebně-technické, ekonomické a právní problematice staveb, praxe a ověřené zkušenosti v posuzování legálnosti činnosti subjektů stavebního práva včetně rozhodování ve správním trestání podle stavebního zákona včetně přehledu o související judikatuře správních soudů. Poskytování zpětné vazby a informací ostatním řadovým členům o postupech stavebních úřadů a současně zpětná vazba do činnosti stavebního úřadu ve vztahu ke ČKAIT a jejím členům.

Z dopravní konference Pardubice 2020

Tak jako každý rok patří září v Pardubicích a v Pardubickém kraji dopravní konferenci. Letos již IX. ročník se konal 10. září 2020 v kongresovém centru Palác Pardubice.

Na letošní dopravní konferenci i přes korona situaci přijali pozvání všechny důležité osobnosti v čele s ministrem dopravy a průmyslu a obchodu. Vzhledem k tomu, že doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D., MBA, byl v době konání konference v karanténě, byl jeho projev do sálu vysílán pomocí videokonference. Ministr Havlíček ve svém vystoupení přítomné ubezpečil, že do dopravní infrastruktury jsou plánovány rekordní zdroje financí, pro rok 2020 je to 124 mld. Kč a pro rok 2021 to bude 129 mld. Kč. Dále nastínil priority ministerstva dopravy, které spočívají v přijetí novely zákona 416/2009 Sb., která umožní rychlejší přípravu a výstavbu určené dopravní a technické infrastruktury. Dále je kladen důraz na přípravu vysokorychlostních tratí, zvýšení bezpečnosti na železnici a dotažení přípravy vodní cesty Přelouč.
Z vystoupení přednášejících: Michal Kortyš – senátor a náměstek hejtmana Pardubického kraje zodpovědný za dopravu – nás seznámil s nejdůležitějšími infrastrukturními investicemi v Pardubickém kraji. Z těchto bych chtěl vybrat problematiku rušení železničních přejezdů, vysokorychlostní vážení a výstavbu přivaděčů k dálnici D35.

Ministr Havlíček na dopravní konferenci v Pardubicích přítomné ubezpečil, že do dopravní infrastruktury jsou plánovány rekordní zdroje financí. (foto: archiv)

Ing. Martin Kolovratník – poslanec a místopředseda hospodářského výboru PSP ČR – informoval o novelizaci zákona 266/1994 Sb. o drahách a pozval přítomné na online železniční konferenci v Pardubicích.
Ing. Zbyněk Hořelica – ředitel Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI) – představil rozpočet a jeho čerpání v roce 2020 a přidal klíčové informace o rozpočtu SFDI pro rok 2021. Celkem bude rozpočet ve výši 128,7 mld. Kč, z toho národní zdroje tvoří 91,7 mld. Kč, zdroje z EU 22 mld. Kč a z RRD celkem 15. mld. Kč. Na investice by mělo jít v roce 2021 celkem 83 mld. Kč.
Ing. Radek Mátl – generální ředitel Ředitelství silnic a dálnic ČR (ŘSD) – informoval o rozestavěnosti dálniční sítě. Dokončeno letos bude 21 km dálnic, v příštím roce to bude 47 km dálnic. Také potvrdil dokončení modernizace dálnice D1 na 10/2021. Dále zmínil, že se ŘSD do hodnocení nabídek v rámci veřejných zakázek snaží dostat délku realizace, a to s váhou 30 % v celkovém hodnocení.
Bc. Jiří Svoboda, MBA – generální ředitel Správy železnic – představil stěžejní investici v našem kraji, a to modernizaci železničního uzlu Pardubice hl.n. Investice byla zahájena 1. září 2020 a měla by být ukončena v roce 2024 s celkovými náklady cca 6,4 mld. Kč.
Ing. Miroslav Němec – ředitel Správy a údržby silnic Pardubického kraje – představil související stavby s dopravním uzlem Pardubice na území kraje a města. V tomto projektu jsou zastoupeny všechny módy dopravy vodní, železniční, silniční i letecké. Dále v prezentaci představil stav a náklady na plánované přivaděče k dálnici D35.
Ing. Lubomír Fojtů – ředitel Ředitelství vodních cest ČR – prezentoval problémy při přípravě splavnění Labe u Přelouče. Tato stavba je důležitá pro splavnění Labe až do Pardubic. V tuto chvíli je připravena dokumentace EIA a je nutné nové posouzení. Tento proces by měl být dokončen v roce 2022. Poté by mohly být zahájeny práce na projektové dokumentaci pro společné řízení, tj. v roce 2024.

Ing. Radim Loukota
autorizovaný inženýr v oboru dopravní stavby
člen Představenstva ČKAIT

Setkání s rakouskými inženýry

Pravidelné pracovní jednání mezi zástupci Kammer der ZiviltechnikerInnen | ArchitektInnen und IngenieurInnen Oberösterreich und Salzburg (dále ZT:) a zástupci oblastní kanceláře ČKAIT České Budějovice se tentokrát konalo 7. července 2020 v Linci.

Obvyklý jarní termín byl zpožděný z důvodu koronavirové krize, a i pro toto jednání bylo nutné dodržet protivirová opatření v Rakousku (dezinfekce, roušky, odstupy).

Za ZT: se jednání zúčastnili: prezident DI Rudolf Wernly, ředitel kanceláře Mag. R. Leitner, DI C. Stäger a DI T. Forsthuber.

ČKAIT zastupovali: předseda oblasti České Budějovice Ing. František Hladík a členové oblasti Ing. M. Borovka, Ing. T. Otepka a Ing. K. Kocina, který zastupoval rovněž i oblastní pobočku ČSSI.

Rakouská strana diskutovala zejména tyto aktuální otázky:

- změny statutu inženýrských kanceláří v návaznosti na nutné počty zástupců s autorizací,
- problematiku dalšího vzdělávání autorizovaných osob s ohledem na velký rozsah oborů sdružených v ZT: v rámci výkonu civilních zaměstnání, stanovení buď minimálního počtu hodin, nebo absolvovaných tematických celků,
- mediální prezentování činnosti ZT: a jejich členů. V současné době rakouští kolegové vydávají informační časopis INGenial, který se inspiroval z časopisů a informačních materiálů vydávaných ČKAIT.

Čeští zástupci rakouské kolegy informovali o:

- posunu shromáždění delegátů a voleb orgánů Komory z důvodu koronavirové krize,
- přípravě soutěžní přehlídky PRESTA 2018–2020 (Prestižní stavba jižních Čech),
- rekodifikaci stavebního práva v tezích tak, jak je připravována (jedna žádost / jeden úřad / jeden rok).

Byly předány naše odborné časopisy Z+i ČKAIT, Inženýrská komora 2020 a Stavebnictví.

Ve vztahu na PRESTA 2018–2020 bylo s rakouskou stranou odsouhlaseno opětovné pořádání putovní výstavy v sídle ZT: v Linci.

Diskuse ke všem tématům pokračovala i při pracovním obědě, kde jsme prezentovali vše, co ČKAIT v oblasti celoživotního vzdělávání pro členy dělá a připravuje (odborné časopisy, semináře, webináře, publikace a hlavně PROFESIS, odborné exkurze).

Exkurze na stavbu nového dopravního mostu v Linci

Na odpoledne připravili zástupci ZT: odbornou exkurzi na probíhající stavbu nového mostu „Neue Donaubrücke Linz" nahrazující starý demolovaný železný most. Jedná se o tříobloukový ocelový most se dvěma hlavními nosníky v každém poli a s oboustrannými chodníky. Délka cca 400 m, maximální šířka 33,7 m, šířka vozovky a tramvajových linek cca 18 m. Pro staveniště a montáž je vyhrazen pravý břeh Dunaje s tím, že říční části mostu budou na již vybudované betonové pilíře osazovány z vody pomocí pontonů. Na webových stránkách města Linec je webová kamera, která zachycuje průběh stavby.

VÝZVA

Oblastní kancelář České Budějovice vyzývá zájemce o exkurzi na stavbu nového mostu přes Dunaj v Linci, aby se přihlásili. Předpokládaný termín je jaro 2021 a počet účastníků je třeba projednat se zástupci ZT: a vedením stavby.

Oblast České Budějovice ČKAIT připravuje

5. 11. 2020	Projektování dřevostaveb od A do Z
19. 11. 2020	Výroba stlačeného vzduchu jako součást technického zařízení budov
26.–27. 11. 2020	Defekty budov 2020
10. 12. 2020	Adventní setkání

Ing. František Hladík
předseda oblasti ČKAIT České Budějovice

Účastníci pracovního jednání ČKAIT s rakouskými kolegy v Linci 7. července 2020 (foto: ZT:)

Výstavba nového mostu přes Dunaj v rakouském Linci (foto: ZT:)

Zelené střechy a fasády vyžadují kvalitní statické řešení. V soutěži Zelená střecha roku získala mimořádnou cenu poroty vertikální zahrada na přístavbě administrativního objektu Kanceláře veřejného ochránce práv v Brně. Autor projektu: Ing. Jana Vrbasová (foto: Radim Hájek)

Konference STATIKA STAVEB 2020 Plzeň

Nejčastěji řešenými tématy byly úpravy nosných konstrukcí a vady na stavbách. Mimořádný ohlas měla přednáška o statické problematice zelených střech a hodnocení betonových konstrukcí v panelových domech po požáru.

Ve čtvrtek 10. září proběhla v sále hotelu Parkhotel v Plzni již třetí konference věnovaná statice a nosným konstrukcím staveb. Tato konference, pořádaná oblastí ČKAIT Plzeň ve spolupráci s aktivem Statika ČKAIT a Informačním centrem ČKAIT, s.r.o., se orientuje na technickou problematiku navrhování a posuzování nosných konstrukcí staveb, kterou zjednodušeně nazýváme statikou staveb.

Základním posláním konference je výměna informací o současných návrhových a prováděcích postupech při návrhu, realizaci a hodnocení nosných konstrukcí. Předmětem přednášek našich předních odborníků ze stavební fakulty ČVUT v Praze, zkušebního Kloknerova ústavu a z praxe jsou přístupy a zkušenosti k použití platných technických norem a nových technologií ve stavebnictví. Jedná se zejména o oblast zatížení stavebních konstrukcí, zděné a betonové konstrukce a zakládání staveb.

Konference je určena nejen pro stavební odborníky, projektanty a statiky, ale i pro investory a další pracovníky ve stavebnictví, kteří se zabývají přípravou, prováděním a opravami staveb a jejich nosných konstrukcí. Konferenci uváděl předseda oblasti ČKAIT Plzeň Ing. Luděk Vejvara, Ph.D., a úvodní slovo přednesl Ing. Robert Špalek, který se 12. září 2020 stal předsedou ČKAIT.

Původní zájem o konferenci Statika staveb 2020 Plzeň byl velký; o účasti uvažovalo přes 150 osob. Konečný počet účastníků ale nakonec ovlivnila epidemie COVID-19. Ne snad, že by naši kolegové s nemocí přímo ulehli, ale zasáhla je nebo jejich okolí karanténa, nebo museli řešit jiné naléhavé úkoly. Celkem bylo na konferenci přítomno 104 osob. Celá tematika konference byla zvolena jako širokoprofilová – od zatížení staveb přes jednotlivé materiály pro nosné konstrukce až po úpravy staveb. Z konference bylo v důsledku vzniklé situace nutno vypustit některé úzce zaměřené přednášky – přímé vystoupení doc. Ing. Lukáše Vráblíka, Ph.D., vedoucího Katedry betonových a zděných konstrukcí, prof. Ing. Jiřího Witzanyho, DrSc., dr. h. c., emeritního děkana pražské stavební fakulty a emeritního rektora ČVUT v Praze, vystoupení prof. Ing. Milana Holického, DrSc., z Kloknerova ústavu a Ing. Jiřího Šmejkala, CSc., pracujícího v oblasti betonových konstrukcí. O jejich přednášky však účastníci konference nepřišli, většina jich je k dispozici v elektronicky vydávaném sborníku. Na konferenci zaznělo celkem 13 odborných přednášek. Aktuálně byla do programu zařazena informace o nové zdicí maltě s názvem Sidi; výrobcem je firma Heluz.Tato tenkovrstvá malta je určena pro rychlé a úsporné zdění, a to i za nízkých teplot. Krátké vystoupení o panelových stropních konstrukcích firmy DENNERT měl Ing. Jiří Zacharda. Tyto panely se vyznačují velkou variabilitou za použití vysokých pevností betonu.

Letos bohatší diskuse odborných témat

Nejčastěji řešenými tématy byly úpravy nosných konstrukcí a chyby a vady na stavbách. Velký ohlas měly přednášky k betonovým halovým stavbám od Ing. Vašiny a jeho kolektivu z firmy Čížek statika s.r.o. Velmi zajímavý byl popis realizace a využití předpětí ke stažení zdiva od Ing. Jana Perly. Ing. Michal Drahorád, Ph.D.,

promluvil k úpravám Eurokódu 2 pro návrh betonových konstrukcí a doc. Ing. Jana Marková, Ph.D., o novinkách v normách pro klimatické zatížení staveb. Excelentní byla také přednáška doc. Ing. Jana Masopusta, CSc., o navrhování geotechnických konstrukcí v podmínkách nové normy ČSN 73 1004. Během asi hodinové přednášky bylo možné si připomenout a rozšířit znalosti o tom, jak správně navrhovat základy staveb v souladu s citovanou normou. Nečekaný ohlas od účastníků konference byl k přednášce o statické problematice zelených střech a hodnocení betonových konstrukcí v panelových objektech po požáru v podání Ing. Václava Petráše, Ph.D., MSc, a Ing. Luďka Vejvary, Ph.D. Právě v této problematice se nyní budou snažit v rámci ČKAIT připravit určité standardy, které by sloužily nejen odborníkům, ale i ostatním účastníkům výstavby. Jedná se o vysvětlení, jak postupovat, co neopomenout a na koho se obrátit, pokud takový problém se střechami nebo požárem nastane.

A co bude tématem dalšího ročníku konference?

Témata pro další ročník konference teprve vznikají. Rádi bychom zachovali široké spektrum odborné problematiky od zatížení až po rekonstrukce staveb. Určitě bude třeba zařadit pohled na rozvoj stavebních předpisů včetně nového stavebního zákona a platných norem. Jistá část témat bude opět věnována poruchám nosných konstrukcí a také dobrým i špatným ukázkám staveb.

Dovolte mi, abych na závěr poděkoval všem, kteří se konference zúčastnili a zejména výboru oblasti ČKAIT Plzeň a dalším kolegům za přípravu konference.

Požár v panelovém domě ohrožuje její statickou konstrukci. (foto: archiv autora)

Ing. Luděk Vejvara, Ph.D.
předseda výboru oblasti ČKAIT Plzeň

Sborník konference k dispozici na www.ic-ckait.cz/sbornik-statika-2020.

Zápis z jednání aktivu Statika

Poslední jednání aktivu Statika, které se konalo 14. září 2020, vycházelo zejména z diskuse aktuálně probíhajících trestních kauz, tedy „České Třebové“, „Studénky“ a „lávky v Trói“. Bylo debatováno, jak uplatnit zkušenosti z průběhu trestního řízení o „České Třebové“ a jaká by měla být optimální reakce Komory v takovýchto kauzách. Názorem většiny přítomných členů aktivu je aktivní postoj Komory již v průběhu soudních kauz.

Diskuse plynule navázala na problematiku plánované normy, která má řešit prohlídky konstrukcí objektů. Snahou aktivu je, aby se požadavek na prohlídky konstrukcí dostal do stavebního zákona nebo jeho prováděcích vyhlášek. Za tímto účelem je aktivem připravován dokument pro MMR. V současnosti jsou k dispozici pouze normy určené pro prohlídky mostů a prohlídky ocelových konstrukcí. Plánovaná norma by měla vycházet ze zkušeností s používáním těchto norem. Stejně tak by měly být využity zkušenosti z jiných zemí, kdy je nutno kromě vlastních prohlídek revidovat i statické výpočty, a to s ohledem jak na aktuální stav konstrukcí, tak i s ohledem na aktuálně platné technické standardy.

S problematikou řešené obecné normy pro prohlídky konstrukcí objektů souvisí i dlouhodobě aktivem řešená podrobnější specifikace tříd následků, ze kterých by měly vycházet jak kontroly dokumentací (v návaznosti na ČSN EN 1990 – přílohu B), tak i řešené pravidelné prohlídky konstrukcí. Finální podoba tříd následků bude dále vydána jako standard Komory.

Dalším diskutovaným tématem byla problematika předpínaných betonových vazníků. Na problémy těchto prvků Komora dlouhodobě upozorňuje. Z diskuse vyplynulo, že je nutné i nadále informovat na problémy a možná rizika u těchto konstrukcí. Proto členové aktivu připraví další sadu článků, a to jak obecných, tak odborných. Probíráno bylo i jak poznat problémy u těchto konstrukcí, např. v rozevírání pracovních spár, známky zatékání atd. Z dostupných původních dokumentací bylo také zjištěno, že předpínací kanálky těchto prvků nebyly systémově injektovány, což zvyšuje riziko poškození předpínací výztuže vlivem vlhkosti (zatékání nebo kondenzace). Dalším problémem těchto vazníků je i jejich přetěžování např. při opravách střešního pláště nebo umístěním technologických zařízení. Řešení problémů spojených s těmito konstrukcemi komplikuje i absence dobové (výchozí) dokumentace, a to i s ohledem na větší množství výrobců, kdy různí výrobci mohli dodávat své výrobky na jednu stavbu.

Na závěr byli přítomní členové informováni o průběhu konference Statika staveb 2020 v Plzni, a dále o přípravě nové normy na „zelené střechy“, do které bude nutné připravit i část o statice.

Ing. Daniel Lemák, Ph.D.
Ing. Michal Drahorád, Ph.D.
vedoucí aktivu Statika

Novostavba administrativní budovy Konplan v Plzni

Stavba roku Plzeňského kraje 2019

Titul Stavba roku Plzeňského kraje 2019 získala Lokalita Bolevec určená pro bydlení v samostatných rodinných domech se zahradou a novostavba administrativní budovy Konplan, obě v Plzni. Ta se stala zároveň vítězem internetového hlasování a získala Cenu veřejnosti. Letošní ročník soutěže nově získal záštitu Ministerstva průmyslu a obchodu.

Odborná porota soutěže Stavba roku Plzeňského kraje letos posuzovala celkem 37 přihlášených děl. Z nich 19 nominovala na ceny, které byly slavnostně předány 8. září 2020 v Měšťanské besedě v Plzni. Z nominací porota zvolila dvě vítězné stavby.

Titul Stavba roku Plzeňského kraje 2019 udělila **rodinným domům v Lokalitě Bolevec v Plzni** podle architektonického návrhu projectstudia8. „Ocenili jsme zejména originální schéma zástavby a výrazově čistou soudobou architekturu, která dokázala navázat na půvab starých statků a usedlostí," vysvětlil předseda poroty Ing. arch. Miloslav Michalec.

Titul Stavba roku Plzeňského kraje 2019 si odnesla také nová **administrativní budova firmy Konplan v Plzni** na Borských polích, a to za originální návrh ateliéru PRO-STORY a přesvědčivou realizaci. „Cenu jsme udělili za suverénní architektonický počin, jenž – i díky svým urbanistickým kvalitám – výrazně překonává měřítko regionu," řekl o stavbě člen odborné poroty Mgr. Ing. arch. Petr Klíma. Titul slavnostně předal náměstek ministra průmyslu a obchodu Ing. Eduard Muřický jako zástupce ministerstva, pod jehož záštitou se letošní ročník soutěže nově konal. Stavba Konplan se líbila také lidem, kteří hlasovali na webových stránkách soutěže. Získala největší počet hlasů a vysloužila si Cenu veřejnosti. Celkem se do hlasování zapojilo 2638 lidí a nejúspěšnější stavba Konplan oslovila přes 400 z nich. „Osobně si myslím, že budova je velmi krásná a je takovým highlightem ve svém okolí. Podařilo se zde najít optimální rovnováhu mezi funkčními požadavky Konplanu a požadavky na zajímavý městský design," doplnil Stephan Kronmüller, zakladatel a jednatel firmy Eurosoftware, s.r.o., která je partnerem celé soutěže.

Další ocenění

Cenu hejtmana si odnesla rekonstrukce mostu na trati Pňovany–Bezdružice. „Všechny mosty v sobě nesou symboliku spojení, překonání překážek a navázání kontaktu. Navíc jsou mosty často stavebními unikáty, mezi které opravený železniční most přes přehradu Hracholusky určitě patří. Díky rekonstrukci vynikla nejen ocelová konstrukce mostu, ale vzniklo ještě další spojení, a to díky lávce pro cyklisty," uvedla náměstkyně vykonávající funkci hejtmana Marcela Krejsová.

Primátor města Plzně ocenil Bytový dům Sylván v Plzni. „Jsem rád, že Cenu primátora mohu udělit právě bytovému komplexu, za nímž stojí architekti Jiří Zábran a Patrik Novák. Přestože jde vlastně o jednoduchou stavbu, dokáže zaujmout a nadchnout. Nepotřebuje k tomu přitom barevnou fasádu ani drahé materiály, základem je koncept založený na bílé barvě a práci s jednoduchými liniemi. Za mě je to skvělá práce," uvedl primátor Martin Baxa.

Cenu Krajské hospodářské komory v Plzeňském kraji získala také stavba určená pro bydlení. „**Bytový dům v Radyňské ulici** si cenu

zasloužil zejména za to, jak se svým netradičním řešením vymezuje vůči často banálnímu pojednání fasád zateplovaných domů. Zvenčí překvapuje syrovými plechovými deskami s rezavou patinou, a přitom zapadá do kontextu ulice, zformované v závěru 19. století. Je třeba ocenit také jeho obytné kvality," řekl předseda představenstva Petr Chvojka.

Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR udělil cenu bytovému domu Papírnická v Plzni, která nabízí klidné nádvoří se stromy, bez parkovacích míst, která jsou umístěna v jiné části budovy. Soukromé prostory bytů i vnitroblok s velkorysou společnou terasou se tu otevírají směrem k řece Radbuze.

Přihlášené, nominované i oceněné stavby a další informace o soutěži jsou zveřejněné na **www.stavbarokupk.cz**.

Novostavba KONPLAN s.r.o., Plzeň

Hodnocení odborné poroty: Titul Stavba roku Plzeňského kraje získala za originální návrh a přesvědčivou realizaci administrativní budovy. Objekt do různorodé zástavby na hraně Borských polí vnáší nevšední architektonickou i urbanistickou kvalitu. Vyniká zejména pojednáním fasádního pláště s kovovými lamelami, které jsou natočené proti slunci.
Přihlašovatel: Konplan s.r.o., BERGER BOHEMIA a.s.
Autor architektonického návrhu: Ing. arch. Jiří Zábran, PRO-STORY s.r.o.
Generální projektant: Ing. Jiří Kott, Ph.D., Valbek, spol. s r.o.
Zhotovitel: BERGER BOHEMIA a.s.
Stavebník: Konplan s.r.o.

Lokalita Bolevec, Plzeň

Hodnocení odborné poroty: Titul Stavba roku Plzeňského kraje získala za spojení současných aspektů bydlení s tradičním hmotovým pojetím a funkčním urbanistickým řešením. Porota vyzdvihuje zejména prostorové uspořádání celého souboru, v němž se podařilo nahradit nevzhledné protihlukové stěny, požadované v původním konceptu, zděnými ploty a stěnami samotných domů, přisazených k hranicím pozemků. Porota oceňuje i kontextuální formu jednotlivých staveb reflektující stávající historickou část okraje města.
Přihlašovatel: projectstudio8 s.r.o.
Autor architektonického návrhu: Ing. arch. Bohuslav Strejc, Ing. Ondřej Janout, Ing. Jan Běl, Martin Onačila, DiS., projectstudio8 s.r.o.
Zhotovitel/stavebník: Blustery s.r.o.

Knihovna města Spálené Poříčí

Hodnocení: Cenu poroty získala za naprosto přirozenou urbanistickou i hmotovou intervenci do historické části obce. V zadním traktu severní strany náměstí vyniká novostavba knihovny, navazující na rekonstruovaný domek z 19. století jak prostorově, tak i co do své archetypální formy podlouhlého stavení se sedlovou střechou. Porota si cení rovněž otevřeného a vzdušného podkrovního prostoru. Město touto realizací naplňuje svůj cíl soustředit veřejné funkce i život obyvatel do svého centra.
Přihlašovatel/stavebník: město Spálené Poříčí
Projektant: Ing. Zdeněk Calta, ZC projekty s.r.o.
Zhotovitel: Miroslav Škarda

Titul Stavba roku Plzeňského kraje 2019 udělila porota rodinným domům v Lokalitě Bolevec v Plzni.

Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR udělil cenu bytovému domu Papírnická v Plzni.

Cenu Krajské hospodářské komory v Plzeňském kraji získal Bytový dům v Radyňské ulici.

Přírodní zahrada a budova mateřské školy, Klenčí pod Čerchovem

Hodnocení: Čestné uznání poroty získala za střízlivou rekonstrukci objektu zaměřenou na energetické úspory, a především za originálně pojatou zahradu školky.
Přihlašovatel: městys Klenčí pod Čerchovem
Architektonický návrh zahrady: Ing. arch. Petr Sladký, Ateliér VAS
Architektonický návrh budovy: Ing. arch. Václav Masopust, MSP, projektová kancelář s.r.o.
Zhotovitel zahrady: Vladimír Švarc – provádění staveb, Jiří Lichý, Ing. Oldřich Kovařík – LUKANUS Stav, GAN – Ing. Karel Kuneš, SBS group s.r.o.
Zhotovitel budovy: SBS group s.r.o.
Stavebník: městys Klenčí pod Čerchovem

Rekonstrukce mostu v km 1,429 trati Pňovany–Bezdružice

Hodnocení: Cenu hejtmana Plzeňského kraje získal za stavebně i koordinačně náročnou realizaci a jedinečnost technologie spočívající v otočení ocelové konstrukce kolem své podélné osy. Dynamicky tvarovaná lávka přimknutá k mostním obloukům navíc zajistila chybějící a bezpečné propojení obou břehů přehrady Hracholusky pro pěší a cyklisty.
Přihlašovatel: Správa železnic, státní organizace, Stavební správa západ, SMP CZ, a.s.
Projektant: Ing. Libor Marek, hlavní projektant, TOP CON SERVIS s.r.o.
Zhotovitel: Společnost SMP–MCE–Pňovany–Bezdružice: SMP CZ, a.s., MCE Slaný s.r.o.
Stavebník: Správa železnic, státní organizace, Plzeňský kraj

Bytový dům Sylván, Plzeň

Hodnocení: Cenu primátora města Plzně získala realizace výjimečného konceptu otevřeného bloku s výraznou vertikálou v architektonicky čistých formách.
Přihlašovatel: PLZEŇSKÁ DEVELOPERSKÁ, s.r.o., PRO-STORY s.r.o.
Autor architektonického návrhu: Ing. arch. Jiří Zábran, Ing. arch. Patrik Novák
Projektant: PRO-STORY s.r.o.
Zhotovitel: UNISTAV CONSTRUCTION a.s.
Stavebník: PLZEŇSKÁ DEVELOPERSKÁ, s.r.o.

Bytový dům v Radyňské ulici, Plzeň

Hodnocení: Cenu Krajské hospodářské komory v Plzeňském kraji získal za zachování urbanistického kontextu a za výrazově i materiálově netradiční řešení vymezující se vůči často banálnímu, kašírovanému pojednání fasád zateplovaných domů.
Přihlašovatel: PRO-STORY s.r.o.
Autor architektonického návrhu: Ing. arch. Jiří Zábran
Projektant: Ing. Josef Houška, PRO-STORY s.r.o.
Zhotovitel: Stavitelství ŠMÍD s.r.o.
Stavebník: soukromý stavebník

Bytový dům Papírnická, Plzeň

Hodnocení: Cenu Svazu podnikatelů ve stavebnictví získal za kultivovanou formu i provozní řešení budovy, a rovněž za uvažované pěší vazby vedoucí přes poloveřejný prostor.
Přihlašovatel/stavebník: BC Real, a.s.
Autor architektonického návrhu: Ing. arch. Jiří Zábran, Ing. arch. Tereza Nová, Ing. arch. Patrik Novák
Projektant: PRO ARCH PLZEŇ spol. s r.o.
Zhotovitel: MIRAS – stavitelství a sanace s.r.o.

Ing. Luděk Vejvara, Ph.D.
předseda oblasti ČKAIT Plzeň

Fotografie v článku a na 4. str. obálky jsou z archivu soutěže Stavba roku Plzeňského kraje.
Více na www.stavbarokupk.cz.

ČKAIT

PRÁVNÍ PORADNA
Bezplatně poskytované právní poradenství pro členy ČKAIT v oblasti výkonu vybraných činností

Poradenství zajišťuje:
Mgr. Machačková – Praha
JUDr. Kuzmová – Brno

PRAHA
Kancelář ČKAIT
Sokolská 15, Praha 2 (3. patro)
Objednání:
Milena Smilková, msmilkova@ckait.cz, tel.: +420 227 090 111
Termíny:
21. 10., 18. 11., 2. 12. 2020, vždy od 15 do 17 hodin

BRNO
OK ČKAIT Brno
Vrchlického sad 1962/2, Brno
Objednání:
Hedvika Fuksová, brno@ckait.cz, tel.: +420 545 574 310
Termíny:
28. 10., 11. 11., 25. 11., 9. 12. 2020, vždy od 15 do 17 hodin

www.ckait.cz

Oblast Plzeň již podesáté udělila Cenu ČKAIT

Vedle soutěže Stavba roku Plzeňského kraje současně probíhal také 10. ročník o Cenu ČKAIT Plzeňského kraje 2019, kterou vyhlašuje kancelář oblasti ČKAIT Plzeň podle samostatných podmínek. Letos byl takto oceněn bytový dům Kreuzmannova.

Hlavním posláním soutěže je prezentace a zviditelnění kvalitních stavebních a technologických inženýrských návrhů ze všech autorizačních oborů a specializací ČKAIT, které se mohou uplatnit v praxi ve stavebnictví, seznámení s těmito návrhy včetně představení jejich autorů širší odborné i laické veřejnosti. Cena je předávána přímo autorizovaným osobám ČKAIT – projektantům a stavitelům.

Z tělocvičny bytovým domem

Bytový dům Kreuzmannova řeší konverzi nevyužívané tělocvičny na moderní bytový dům zahrnující 29 bytových a 23 nebytových jednotek s převažujícím dispozičním řešením 2+kk. Jednoduchý vzhled domu je lokálně a cíleně narušen dominantními arkýři s velkými prosklenými plochami na jižní a severní straně objektu. Tyto nestejnoměrně předsazené „boxy" vytvářejí různě dlouhé vržené stíny, čímž je docílena plasticita celé fasády.
Přihlašovatel/projektant: Ing. Oldřich Dienstbier (autorizace ČKAIT – pozemní stavby); Ing. Tomáš Říha, A.D.S. Rokycany s.r.o.
Autor architektonického návrhu: Ing. arch. David Petr
Zhotovitel: Stavitelství ŠMÍD s.r.o.
Stavebník: Projekt Kreuzmannova s.r.o.

Hana Hričinová
tajemnice OK ČKAIT Plzeň

Více na www.ckait.cz/vyhlaseni-vysledku-ceny-ckait-plzenskeho-kraje-2019.

Cenu ČKAIT Plzeňského kraje 2019, kterou vyhlašuje kancelář oblasti ČKAIT Plzeň, letos získal bytový dům Kreuzmannova. (foto: archiv soutěže Stavba roku Plzeňského kraje)

NEKROLOG

prof. Ing. Vladimír Křístek, DrSc., FEng.

Dne 9. září nás ve věku nedožitých 82 let nečekaně opustil prof. Ing. Vladimír Křístek, DrSc., FEng. Narodil se 15. října 1938 v Praze. Celý profesní život strávil na Fakultě stavební ČVUT v Praze. Od roku 1977 působil jako profesor v oboru betonových konstrukcí a mostů. Prošel zde řadou funkcí, mimo jiné byl proděkanem pro vědeckovýzkumnou činnost a zahraniční styky a dlouholetým vedoucím katedry betonových a zděných konstrukcí. Byl členem Rady Inženýrské akademie České republiky a také předsedou komise pro výběr studentů pro doktorská studia. Profesor Křístek byl mezinárodně uznávaným expertem v oblasti tenkostěnných konstrukcí, reologie betonu a problematiky dlouhodobého působení mostních konstrukcí. Od roku 1970 až do současnosti získal více než 100 mezinárodních a národních výzkumných grantů. Přednášel o železobetonových konstrukcích a mostech. Jako host přednášel a vedl odborné kurzy také na prestižních univerzitách v USA, Velké Británii, v Itálii, Německu, Belgii a ve Finsku. Je autorem 14 monografií (7 v anglickém jazyce) a více než 750 odborných článků. Je držitelem řady významných ocenění – získal dvakrát Státní cenu, dvakrát medaili MŠMT, dvakrát Cenu ČSAV, dvakrát Felberovu medaili ČVUT, Cenu ČSSI, Cenu České matice technické a SNTL, čestné uznání MDČR a medaili profesora Bažanta. Profesor Vladimír Křístek byl nejenom vynikajícím odborníkem, pedagogem, autorem článků a knih, ale také mimořádně čestným člověkem s širokým rozhledem a s přátelským přístupem ke každému, kdo přišel s žádostí o radu nebo pomoc. Čest jeho památce.

Redakce

O Cenu Inženýrské komory 2020

Autorizovaní inženýři a technici ČKAIT se mohou do 31. října 2020 přihlásit do soutěže o Cenu Inženýrské komory. Cílem je zviditelnit kvalitní stavební a technologické inženýrské návrhy ze všech autorizačních oborů a specializací ČKAIT. Přihlášení inženýrského návrhu je bez poplatků.

Do soutěže v roce 2020 mohou být přijaty přihlášky, jejichž inženýrské návrhy budou projektově nebo realizačně dokončeny v soutěžním roce 2020 nebo v předchozích dvou letech, tj. 2018 a 2019, a splňují podmínky soutěže, případně byly vyhodnoceny Cenou ČKAIT na krajských soutěžích jednotlivých oblastí ČKAIT v aktuálním roce. Přihlašovatelem inženýrského návrhu může být pouze řádný člen ČKAIT (dále přihlašovatel) s případnými spoluautory, členy i nečleny ČKAIT. Do soutěže mohou být přihlášeny veškeré inženýrské návrhy týkající se oblastí výzkumu, vývoje, projektování a realizace staveb bez velikostního a obsahového omezení.

Podáním přihlášky do soutěže přihlašovatel potvrzuje, že je přihlašovatelem, inženýrský návrh sám vypracoval nebo se na návrhu podílel. Jedná-li se o inženýrský návrh více zpracovatelů, musí být připojen písemný souhlas i těch zpracovatelů, kteří se na návrhu podíleli. Přihlašovatel ručí za správnost a pravdivost všech údajů a nese důsledky vyplývající z porušení ochranných a autorských práv. Přihlášky uplatněné pro inženýrské návrhy v předchozích ročnících soutěže nemohou být účastníky opakovaně podávány do nových ročníků soutěže.

Přihlášky posílejte na příslušnou oblastní kancelář

Přihlášku do soutěže a její přílohy je nutné zasílat na příslušnou oblastní kancelář ČKAIT, kde je přihlašovatel registrován. Převzetí přihlášek od jednotlivých kanceláří ČKAIT, přípravu podkladů a jejich předložení porotě organizačně zajišťuje Kancelář ČKAIT v Praze do 15. listopadu soutěžního roku. Porota soutěže je oprávněna vyžadovat doplnění podkladů soutěže ze strany přihlašovatele. Přihláška obsahuje v písemné podobě a v digitální formě na CD:

- údaje o přihlašovateli,
- stručnou anotaci předmětu inženýrského návrhu,
- přílohy dokumentující stručně a srozumitelně inženýrský návrh a jeho řešení,
- případný písemný souhlas spoluautorů s účastí v soutěži ČKAIT,
- prezentaci přihlášeného návrhu na formát A2.

Kritéria soutěže

Inženýrské návrhy budou posuzovány na základě zaslané přihlášky a připojených dokladů. Hodnotitelská porota ve svém návrhu zohlední zejména:

- původnost řešení,
- přínos životnímu prostředí,
- funkčnost řešení,
- technickou úroveň řešení,
- použití nové technologie,
- schopnost aplikace a realizace,
- splnění případného tematického zaměření.

Vyhodnocení soutěže

Kontrolu zaslaných přihlášek do soutěže včetně příloh, porovnání s vypsanými podmínkami a vyhodnocení soutěže provede sedmičlenná hodnotitelská porota složená ze členů ČKAIT a zástupců stavebních fakult vysokých škol (dále porota). Porotu jmenuje Představenstvo ČKAIT s možností počet a složení členů poroty změnit.

Jednání poroty svolává a vede předseda poroty, zvolený členy poroty na prvním zasedání.

Vyhodnocené inženýrské návrhy předloží předseda poroty v potřebném předstihu před Shromážděním delegátů ČKAIT Představenstvu ČKAIT na určení pořadí, nebo bez určení pořadí. Současně předloží Představenstvu ČKAIT návrh na případné finanční ocenění vyhodnocených návrhů v příslušném soutěžním ročníku soutěže ČKAIT.

Přihlašovatelé vyhodnocených inženýrských návrhů a v přihlášce doložení spoluautoři obdrží při vyhlášení výsledků soutěže na Shromáždění delegátů ČKAIT diplom, plaketu ČKAIT a finanční ocenění podle rozhodnutí Představenstva ČKAIT. Finanční ocenění se bude řídit vnitřními předpisy ČKAIT a bude zdaněno podle platných právních předpisů.

Porota má právo nevyhodnotit žádný z inženýrských návrhů, popř. počet vyhodnocených návrhů s odůvodněním snížit, rozšířit, event. navrhnout zvláštní ohodnocení. Rozhodnutí poroty a Představenstva ČKAIT je konečné a nenapadnutelné. Právní cesta řešení případných sporů je vyloučena.

Vyhodnocení souběžně probíhající Ceny veřejnosti neprovádí hodnotitelská porota, neboť se jedná o statistické vyhodnocení největšího počtu hlasů z internetového hlasování členů i nečlenů ČKAIT, které je zajišťováno kanceláři Komory ČKAIT.

Vyhlašovatel soutěže
Cena Inženýrské komory
za rok 2020
ČKAIT
Sokolská 15
120 00 Praha 2
Tel.: 227 090 111
E-mail: ckait@ckait.cz

Přihlaste se do 31. října 2020

Setkání čestných členů ČKAIT

Setkání čestných členů bylo z tradičního květnového termínu z důvodu pandemie přeloženo na 9. září 2020. V době začínající druhé vlny koronaviru se setkání v rekonstruované budově Národního muzea v Praze zúčastnilo třicet čestných členů z celé republiky.

Vyslechli si přednášku historika Národního muzea Dr. Tomáše Kavky o vzniku a historii muzea. Historická budova nebyla od svého postavení významněji opravována. Poškodily ji především dva vojenské útoky v letech 1945 a 1968 a ražba linky C pražského metra. Hlavní stavbyvedoucí rekonstrukce budovy Jan Kučera ze společnosti Metrostav, a.s., popsal největší úkoly, které museli při rekonstrukci řešit. Zavzpomínal především na vybudování spojovacího tunelu mezi historickou a novou budovou muzea (někdejším Federálním shromážděním), zastřešení nádvoří, rekonstrukci panteonu v prvním patře, obnovu střešních konstrukcí do původní podoby a sklony i „doplnění“ systémů, které muzeum 21. století nezbytně potřebuje. Po úvodních přednáškách a prohlídce expozic se účastníci zastavili na schodišti k panteonu. Setkání čestných členů bylo tradičně zakončeno společným obědem v jednom z historických sálů muzea. Organizaci jako vždy zajišťoval Ing. Radek Hnízdil, Ph.D., ředitel Kanceláře ČKAIT.

Cena Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR –
bytový dům Papírnická v Plzni

Cena primátora města Plzně –
bytový dům Sylván v Plzni

Stavba roku Plzeňského kraje 2019

Cena hejtmana Plzeňského kraje –
rekonstrukce mostu na trati Pňovany–Bezdružice